

Kuuloliitto ry:n etsivä verkkonuurisotyö sosiaalisessa mediassa

Huonokuuloisten nuorten ajatuksia Kuuloliiton nuorisotyöstä

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Visamäki, sosionomi

syksy, 2018

Cecilia Helander

Sosionomi
Visamäki

Tekijä	Cecilia Helander	Vuosi 2018
Työn nimi	Kuuloliitto ry:n etsivä verkkonuurisotyö sosiaalisessa mediassa: Huonokuuloisten nuorten ajatuksia Kuuloliiton nuorisotyöstä	
Työn ohjaaja	Liisa Harakkamäki	

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyö oli osana Kuuloliitto ry strategiakauden, Kuuloliiton toiminnan ja talouden suuntaviivat 2018-2020, kehittämisprojektia. Opinnäytetyö toimi esitutkimuksena Kuuloliitto ry:n etsivän verkkonuurisotyön toteuttamiselle sosiaalisessa mediassa. Työn tarkoituksena oli tuottaa tietoa huonokuuloisten nuorten ajatuksista sosiaalisen median hyödyntämisestä Kuuloliitto ry:n nuorisotyön välineenä.

Tutkimuksen teoreettisen perustan keskiössä oli digitaalinen nuorisotyö. Tutkimuksessa avattiin digitaalisen nuorisotyön käsitettä, jossa keskityttiin etsivän verkkonuurisotyön määritelmään. Keskeistä tutkimuksessa oli myös avata nuorisotyön ja kuulovammaisuuden määritelmiä.

Tutkimus on tehty kvalitatiivisena tutkimuksena. Aineistonkeruussa käytettiin teemahaastattelun menetelmää ryhmähaastattelussa. Yhteensä ryhmähaastatteluihin osallistui kuusi huonokuuloista nuorta. Aineisto analysoitiin teemoittelemalla. Teemoittelussa päädyttiin kuuteen teemaan: sosiaalinen media nuorten kokemana, huonokuuloisuus sosiaalisessa mediassa, Kuuloliitto sosiaalisessa mediassa, huonokuuloisuus, vertaistuki ja Kuuloliiton yhteistyö.

Tutkimuksen tulosten mukaan voidaan päätellä, että on vaikeaa määritellä yhtä ja oikeaa sosiaalisen median kanavaa toteuttaa nuorisotyötä. Tulosten perusteella tietyn kanavan käytön sijaan ratkaisevammassa asemassa on aktiivisuus eri sosiaalisen median kanavilla sekä kanavien eri ominaisuuksien monipuolinen hyödyntäminen. Tulokset osoittavat myös, että nuoret toivovat Kuuloliiton ottavan aktiivisempaa roolia tiedottajana, vertaistuenantajana, tukijana ja asianajaja sosiaalisessa mediassa.

Avainsanat huonokuuloisuus, sosiaalinen media, etsivä verkkonuurisotyö

Sivut 67 sivua, joista liitteitä 3 sivua

Bachelor of Social Services
Visamäki

Author	Cecilia Helander	Year 2018
Subject	Kuuloliitto ry's digital youth work in social media - perceived by young people with a hearing impairment	
Supervisor	Liisa Harakkamäki	

ABSTRACT

This thesis was a part of the Finnish Kuuloliitto ry's (Auditory Association) development project Operations and economical guidelines for the Kuuloliitto ry 2018-2020. The thesis works as a preliminary study for the implementation of digital outreach youth work in social media. The goal of the project was to produce reliable information on how young people with hearing impairments view social media, and how it could be better implemented as a tool in youth work of the Kuuloliitto ry.

Digital youth work was at the heart of the study and the theoretical basis for this study. The study aims to define the concept of digital youth work, with a special focus on outreach youth work online. Central to the study was also to define the concepts of youth work and hearing impairment.

The thesis was conducted as a qualitative study. The research materials for this study were collected from theme-based group interviews. A total of six people with hearing impairment took part in the group interviews. The data collected were analyzed according to themes. Six themes were agreed upon: social media as experienced by youth, hearing impairment in social media, Kuuloliitto ry in social media, hearing impairment, peer support and Kuuloliitto ry's cooperation.

According to the results of the study, it is difficult to determine one single social media channel where to implement youth work. Instead, it is more important to be active on a variety of social media platforms and to use the different features offered by them in a more versatile way. The results also show that young people wish the Kuuloliitto ry would take a more active role in public communication and support, provide peer support, and advocate for the young people with hearing impairments in social media.

Keywords hearing impairment, social media, digital youth work

Pages 67 pages including appendices 3 pages

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	AIEMMAT TUTKIMUKSET.....	4
3	NUORET DIGITTÄÄ.....	5
3.1	Kuulovammaisuus	6
3.2	Nuoret peilaavat yhteiskunnallista aikaa	8
3.2.1	Kohderyhmänä nuoret	8
3.2.2	Nuorisotyön määritelmä	10
3.3	Digitaalinen nuorisotyö	11
3.3.1	Digitaalisen nuorisotyön määritelmä	11
3.3.2	Verkko toimintaympäristönä.....	12
3.3.3	Digitaalisen nuorisotyön haasteet ja mahdollisuudet.....	13
3.3.4	Etsivä verkkonuorisotyö	14
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	16
4.1	Kvalitatiivinen tutkimus.....	16
4.2	Hermeneuttinen metodi	17
4.3	Saturaatio	19
4.4	Teemahaastattelu	19
4.5	Aineiston käsittely.....	21
4.6	Teemoittelu	22
5	TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS	24
6	TULOKSET	26
6.1	Sosiaalinen media nuorten kokemana.....	26
6.2	Huonokuuloisuus sosiaalisessa mediassa	28
6.3	Kuuloliitto sosiaalisessa mediassa.....	29
6.3.1	Kuuloliiton toiminta sosiaalisessa mediassa	30
6.3.2	Kuuloliiton rooli sosiaalisessa mediassa	31
6.3.3	Kuuloliiton toiminnan kehittäminen sosiaalisessa mediassa	32
6.4	Huonokuuloisuus.....	34
6.5	Vertaistuki	36
6.6	Kuuloliiton yhteistyö	36
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	37
7.1	Nuorten käyttämät sosiaalisen median kanavat.....	38
7.2	Kuuloliitto sosiaalisessa mediassa.....	41
7.3	Huonokuuloisuus ja sosiaalinen media	43
7.4	Vertaistuki ja Kuuloliiton yhteistyö	45

8	POHDINTA.....	47
8.1	Tutkimusmenetelmät.....	47
8.2	Hermeneuttinen metodi tutkimusprosessissa.....	47
8.3	Tutkimuksen tulokset.....	49
8.4	Tutkimuksen luotettavuuden ja eettisyyden arviointi.....	51
8.5	Lähdekritiikki	54
8.6	Kehitysehdotukset.....	55
	LÄHTEET.....	57

Liitteet

Liite 1	Saatekirje huoltajille
Liite 2	Suostumuslomake
Liite 3	Teemahaastattelurungot

1 JOHDANTO

Digitalisaatio on tällä hetkellä yksi suurimmista yhteiskunnallisista muutosvoimista, joka vaikuttaa ihmisten elämään sosiaalisesti, kulttuurisesti, taloudellisesti ja poliittisesti. Yhteiskuntamme digitalisoituu vauhdilla ja sen vaikutukset heijastuvat myös nuorisotyöhön. Nuorisotyötä ei voidakaan erottaa muusta yhteiskunnasta ja tämän vuoksi nuorisotyötä tulisi aina tarkastella yhteiskunnallisen kehityksen osana. (Lauha, 2016, s. 20.)

Uusimmat ideologiat yleistyvät ensin nuorten keskuudessa, jonka jälkeen ne näkyvät yhteiskunnassa laajemmin. Teknologian kehitys, nettisukupolven eli diginatiivien syntyminen ja yhteiskunnalliset muutokset ovat vaikuttaneet nuorisotyön luonteeseen. Tämä on johtanut siihen, että digitalisaatio on haastanut nuorisotyön toimimaan uusissa toimintaympäristöissä. (Kuikka, 2011, s. 37.)

Digitalisaation myötä on myös tapahtunut muutos nuorten toimijuudessa. Nuorten toimijuuden muutos onkin ehkä keskeisin perustelu sille, minkä takia digitaalista nuorisotyötä on tehtävä. Digitalisaation myötä on nousut sosiaalisia ja kulttuurisia ilmiöitä, jotka vaikuttavat tavalla tai toisella nuorten toimijuuteen. (Lauha 2017.) Tämä tarkoittaa sitä, että nuorisotyöntekijöiltä vaaditaan entistä enemmän taitoa napata nuorilta tuleva tieto osaksi arjen työtä. Tästä kyvystä kertoo esimerkiksi verkon ottaminen työn välineeksi. (Kuikka, 2011, s. 37.)

Digitalisaation vahva heijastuminen tämän päivän nuoriin ja heidän osallisuuteensa haastaa nuorisotyötä uudelleen arvioimaan ja kyseenalaistamaan toimintatapojaan. Kautta aikojen nuorisotyöhön ovat heijastuneet yhteiskunnan muutokset ja kehitys, koska nuoret peilaavat yhteiskunnan aikaa ja kulttuuria. Tällä hetkellä teknologia kehittyy kovaa vauhtia ja sen vuoksi välineelliset ja teknologiset kysymykset ovat ajankohtaisia digitaalisessa nuorisotyössä. Nuorisotyön keskiössä tulee kuitenkin aina olla laadullinen sisältö, jota tukevat nuorisotyön tavoitteet. (Lauha 2017.)

Opinnäytetyön aiheena on Kuuloliitto ry:n etsivä verkkonuorisotyö sosiaalisessa mediassa. Opintojen kautta olen innostunut digitaalisuuden liittämistä asiakastyöhön. Erityisesti nuorten kanssa työskennellessä mielestäni on tärkeää olla ajan hermoilla ja tunnistaa nuorten maailmassa sen hetkiset ilmiöt ja trendit. Olen aiemmin työskennellyt Kuuloliiton kautta huonokuuloisten lasten ja nuorten leireillä. Olen pitänyt kovasti huonokuuloisten lasten ja nuorten kanssa työskentelystä, joten sen vuoksi halusin kohdentaa opinnäytetyöni aiheen huonokuuloisiin nuoriin. Otin yhteyttä Kuuloliitto ry:n nuorisosihteeriiin ja ehdotin hänelle, olisiko heillä tarvetta opinnäytetyöntekijälle. Sattumalta heillä oli alkamassa uusi stratiagiakausi ja pääsin strategikauden työryhmään mukaan.

Opinnäytetyön tilaajana toimii Kuuloliitto ry. Kuuloliiton visiona on saavuttaa esteetön yhteiskunta, jossa kuulovammaisilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua yhteiskunnan toimintoihin. Toimintaa ohjaavina arvoina ovat yhdenvertaisuus, yhdessä tekeminen ja ihmisläheisyys. Kuuloliitto antaa ohjaus- ja neuvontapalveluja kuulovammaisille ja heidän läheisilleen sekä järjestää myös erilaisia kursseja ja koulutuksia. Toiminta on sisällöltään muun muassa vertaistukea ja vertaistoimintaa sekä vaikuttamistyötä esteettömyyden ja palvelujen saavuttamisen edesauttamiseksi. Kuuloliitto myös tekee ja antaa resursseja tutkimustyötä varten. (Kuuloliitto ry, n.d.a; n.d.b; n.d.c; n.d.d: n.d.e.)

Vuoden 2018 vaihtuessa Kuuloliitolla alkoi uusi strategiakausi Kuuloliiton toiminnan ja talouden suuntaviivat 2018-2020. Strategikauden aikana Kuuloliiton on tarkoituksena kehittää toimintaansa ja palvelujaan vastaamaan entistä paremmin tulevaisuuden uudistuksiin niin rakenteellisella kuin asenteellisella tasolla. Tämän strategiakauden yhtenä tavoitteena on tarjota kuulovammaiselle lapselle ja nuorelle verkosto, joka tukee lapsen ja nuoren myönteisen identiteetin rakentumista ja itsearvostusta. Tavoitteen saavuttamiseksi Kuuloliiton työntekijät ovat muodostaneet työryhmän, jonka tarkoituksena on projektityöskentelyllä saavuttaa kolmen toimenpiteen kautta asetettu tavoite. (Kuuloliitto ry 2017.)

Yksi näistä toimenpiteistä koskettaa opinnäytetyöni sisältöä. Opinnäytetyö on näin osa laajempaa kehittämisprojektia. Tavoitteen viimeisenä toimenpiteenä on hyödyntää sosiaalista mediaa etsivässä verkkonuurisotyössä. Kuuloliiton nuorisotoiminnan verkossa tehtävä etsivä nuorisotyö vaatii tällä hetkellä kehittämistä. Nuorisotoimella ei ole selkeää suunnitelmaa, jolla he toteuttaisivat etsivää verkkonuurisotyötä sosiaalisessa mediassa.

Opinnäytetyön tehtävänä on haastatteluiden avulla saada selville, millä tavalla ja missä huonokuuloiset nuoret toivovat Kuuloliiton nuorisotoimen toimivan sosiaalisessa mediassa. Opinnäytetyöni toimii esitutkimuksena Kuuloliiton etsivälle verkkonuurisotyölle sosiaalisessa mediassa. Tämän tutkimuksen pohjalta Kuuloliiton nuorisotoimen on tarkoituksena tehdä tavoitteellisempaa etsivää verkkonuurisotyötä sosiaalisessa mediassa saavuttaakseen niitä huonokuuloisia nuoria, jotka eivät ole aiemmin olleet Kuuloliiton toiminnassa mukana.

Tutkimustehtävän kannalta työn teoreettinen viitekehys on rajattu digitaalisen nuorisotyön käsitteeseen, jossa keskitytään etsivän verkkonuurisotyön määritelmään. Digitaalinen nuorisotyö käsitteenä sisältää myös muutakin, mutta se ei ole tämän tutkimuksen kannalta olennaista. Etsivän verkkonuurisotyön teoreettinen pohja rakentuu etsivän nuorisotyön ja digitaalisen nuorisotyön teoreettisille viitekehyksille. Tämän vuoksi tutkimuksessa sivutaan myös etsivän nuorisotyön käsitettä. Keskeistä tutkimuksen kannalta on myös avata nuorisotyön ja kuulovammaisuuden määritelmiä.

Tutkimus toteutetaan kvalitatiivisena tutkimuksena, jossa perehdytään merkityksien maailmaan. Työn tarkoituksena on tuoda esille huonokuuloisten nuorten luomia merkityksiä sosiaalisen median ympärille ja sitä kautta tuottaa Kuuloliitolle tietoa, miten ja missä heidän kannattaisi toteuttaa etsivää verkkonuorisotyötä sosiaalisessa mediassa. Jotta näihin merkityksiin olisi mahdollista tutkimuksen aikana päästä käsiksi, kytkeytyy tutkimuksen teoreettiseen pohjaan hermeneuttinen metodi. Tutkimuksen aineistonkeruu toteutetaan teemahaastattelun menetelmällä ryhmähaastattelussa. Tutkimuksessa on tarkoituksena toistaa ryhmähaastatteluja, kunnes uusia näkökulmia tutkittavaan ilmiöön liittyen ei ilmene. Haastatteluiden jälkeen kerätty aineisto analysoidaan teemoittelemalla.

Ensimmäiseksi tutkimuksessa tuodaan esille aiempia tutkimuksia ja teoreettisia viitekehyksiä, jotka ovat olennaisia tutkimuksen kannalta. Tämän jälkeen tutkimuksessa perehdytään avaamaan tutkimuksen toteutusta ja perustelemaan, miksi tutkittavaa ilmiötä on tarkoituksena tutkia kvalitatiivisena tutkimuksena. Lopuksi tutkimuksessa esitellään tutkimuksen tuloksia ja pohditaan tutkimuksen luotettavuutta ja eettisyyttä.

2 AIEMMAT TUTKIMUKSET

Huonokuuloisille suunnattua etsivää verkkonuurisotyötä ei ole Suomessa aiemmin tutkittu. Koska aihe on tutkimaton, tutkimuksen kannalta on oleellista tutustua aiempiin tutkimuksiin, joissa nousee esille samankaltaisia asioita kuin mitä tutkimuksen teoreettinen viitekehys sisältää. Digitaalinen nuorisotyö ja etenkin etsivä verkkonuurisotyö ovat melko uusia tutkimusaloja Suomessa. Etsivästä nuorisotyöstä verkossa löytyy jonkun verran pro gradu - tutkielmia sekä ammattikorkeakoulu tason opinnäytetöitä, joissa on tutkittu muun muassa järjestöjen ja kaupunkien etsivän työn vaikuttavuutta ja kokemuksia eri näkökulmista. Nostan esille tutkimuksia, joissa on tutkittu etsivälle verkkonuurisotyölle keskeisiä ilmiöitä.

Tällä hetkellä Verke eli Verkkonuurisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus kehittää ja tuottaa tietoa digitaalisesta nuorisotyöstä muiden toimijoiden kanssa. Verken alaisuudessa käynnistyi vuonna 2011 Etsivän nuorisotyö verkossa- hanke, jota Opetus- ja kulttuuriministeriö on rahoittanut. Hankkeessa haastateltiin kyselylomakkeella työntekijöitä, jotka tekivät etsivää verkkonuurisotyötä kunnissa. Tutkimuksen keskeisimpinä havaintoina nousivat esille uusien työntekijöiden tulo etsivän työn saralle, työn kehittämisen alueelliset erot, etsivän työn suunnittelemattomuus ja jäsen-työttömyys, vaikka 90 prosenttia kunnista toteuttaa etsivää verkkonuurisotyötä. Tutkimuksessa nousi esille, että pääasiallinen kanava työlle on Facebook (yli 96 prosenttia), jossa lähinnä ylläpidetään aiempia asiakassuhteita. Tutkimuksen mukaan puutteelliset välineet vaikuttivat liikkuvaan työhön. Myös tiedonsaanti ja verkostoituminen koettiin ongelmalliseksi. (Verke- verkkonuurisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, 2012.)

Huotari (2015) on saanut omassa pro gradu -tutkielmassaan osaltaan samankaltaisia tuloksia kuin Verken (2012) toteuttamassa tutkimuksessa esitetään. Huotari on tutkinut, kuinka kunnan nuorisotyöntekijät hyödyntävät verkkoa ja sosiaalista mediaa nuorten tavoittamisessa ja yhteydenpidossa etsivässä työssä. Tutkimuksen tulosten mukaan etsivässä nuorisotyössä hyödynnetään sosiaalista mediaa ja internettiä nuorten tavoittamiseen melko monipuolisesti. Sosiaalinen media ja internet ovat myös tutkimuksen mukaan kiinteä osa etsivää nuorisotyötä. Haasteiksi tutkimuksessa nousivat muun muassa työntekijöiden resurssit ja nuorten tapa vaihtaa sosiaalisen median kanavasta toiseen.

Tilastot antavat osviittaa nuorten verkkokulttuurista. Tilastokeskuksen (2017) mukaan 16-24-vuotiaista 95 prosenttia käyttää internettiä useita kertoja päivässä. Nuorisobarometri on selvittänyt nuorten verkon käyttöä vuonna 2013 kyselytutkimuksella. Tutkimuksen mukaan 15-29-vuotiaista 89 prosenttia kertoo käyttävänsä jotain sosiaalisen median kanavaa. Tutkimuksessa ei määritelty sosiaalista mediaa, mutta esimerkiksi lueteltiin muutama suosittu palvelu. Vastauksista ilmenee, että iän myötä sosiaali-

seen mediaan osallistuminen vähenee. Tutkimuksesta ei kuitenkaan selvene johtuuko verkon käytön väheneminen iästä vai sukupolvieroista. Tutkimuksen vastauksista voidaan tehdä johtopäätös, että sosiaalinen media on oleellinen osa nykyajan nuorten elämää. (Myllyniemi 2014, 35-36.) Nuorisobarometrin tutkimuksesta ei ilmene eri vammaisryhmien nuorten osallistumista sosiaalisessa mediassa.

Ebrand Suomi Oy (2016a) on teettänyt koko Suomen kattavan kyselytutkimuksen yhteistyössä Oulun kaupungin kulttuuri- ja sivistyspalveluiden kanssa koskien nuorten sosiaalisen median käyttöä. Tutkimusten tuloksista ilmenee, että keskivertonuori käyttää internettiä 21-30 tuntia viikossa. Tästä ajasta nuori viettää sosiaalisessa mediassa 15 tuntia yleisin iltaisin klo 18-21 välillä. Nuorista 95 prosenttia käyttää sosiaalisen median palveluita älypuhelimella ensisijaisesti kotona, mutta myös liikkueessaan. (Ebrand Suomi Oy & Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut, 2016a.) Suosituimmiksi sosiaalisen median kanaviksi listautui tutkimuksen mukaan WhatsApp, YouTube, Facebook, Instagram, Spotify, Snapchat, Facebook Messenger, Skype, Twitter ja Steam (Ebrand Suomi Oy & Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut, 2016b).

Karjalainen (2015, s. 35) oli saanut vastaavanlaisia tuloksia Ebrand Suomi Oy:n ja Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden teettämän kyselytutkimuksen kanssa opinnäytetyössään, jonka toimeksiantajana toimi Nuortenelämä.fi. Hänen tutkimuksessaan suosituimmat kanavat nuorten keskuudessa olivat Facebook, Instagram ja YouTube. Verke- verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus (2016) on luonut diasarjan sosiaalisesta mediasta ja nuorten toiminnasta siellä. Esityksestä ilmenee, että 15-24-vuotiaiden keskuudessa käytetyimmät sosiaalisen median kanavat ovat järjestyksessä Facebook, YouTube, WhatsApp, Instagram, Snapchat, Twitter, Pinterest, Periscope ja LinkedIn.

Nuorten sosiaalisen median käyttöön liittyvissä tutkimuksissa nousee esille, että eri sosiaalisten medioiden kanavat vaihtelevat tutkimuksien mukaan. Huotarin (2015, 48) tutkimuksen tuloksissa nousee esille myös nuorten tapa vaihtaa kanavasta toiseen. On oleellista kartoittaa huonokuuloisten nuorten mielipiteitä sosiaalisen median kanavista, jotta Kuuloliitto saisi juuri heille kohdennettua ja ajankohtaista tietoa nuorilta, joita heidän toimintansa koskettaa.

3 NUORET DIGITTÄÄ

Tutkimuksen teoreettisen perustan keskiössä on digitaalinen nuorisotyö. Digitaalinen nuorisotyö on käsitteenä laaja. Tässä tutkimuksessa keskitytään käsittelemään digitaalista nuorisotyötä etsivän verkkonuorisotyön näkökulmasta, koska se on keskeistä tutkittavan ilmiön vuoksi. Etsivän

verkkonuorisotyön teoreettinen pohja rakentuu etsivän nuorisotyön ja digitaalisen nuorisotyön teoreettisille viitekehyksille. Tämän vuoksi tutkimuksessa sivutaan myös etsivän nuorisotyön käsitettä. Keskeistä tutkimuksen kannalta on myös avata nuoruuden, nuorisotyön ja kuulovammaisuuden sekä erityisesti työn kohderyhmän huonokuuloisuuden käsitettä, jonka määritelmää tutkimuksessa avataan ensimmäiseksi.

3.1 Kuulovammaisuus

Vammaisia on ollut erilaisissa yhteisöissä läpi historian. Kokemukset, uskomukset ja käytännöt vammaisuuteen liittyen eivät ole syntyneet tyhjiössä vaan historiallisessa tapahtumaketjussa, joka on luonut pohjan vammaispolitiikalla ja tutkimukselle. (Vehmas, 2005, s. 21.) Vammaisuus määritellään eri tavoilla näkökulmasta riippuen ja sitä voidaan tarkastella moraalista, lääketieteellisestä tai sosiaalisesta näkökulmasta (Takala & Sume, 2016, s. 29).

Vammaisuus käsitteenä kätkee sisällensä monenlaisia merkityksiä. Vammaisuus tarkoittaa ongelmaa kehon toiminnassa tai rakenteessa. Se voi ilmetä fyysisen toimintakyvyn rajoituksina tai osallisuutta rajoittavana vammana. Koska vammaisuus voidaan määritellä monitahoisesti, kertoo se, että vammaisuus ei ole vain terveydellinen ongelma. Vammaisuus voi vaikuttaa ihmisen fyysiseen tai sosiaaliseen toimintakykyyn. Tämän vuoksi vammaisuuden haittojen minimoimisessa on tehtävä työtä myös ympäristön sekä sosiaalisten esteiden poistamiseksi. (World Health Organization, 2018a.)

YK:n vammaissopimuksen uudistuksessa vammaisuus on määritelty kehittyvänä käsitteenä. Tämä tarkoittaa sitä, että vammaisuuden käsite aktivoituu, kun vammaisen henkilön ympäristössä tulee eteen esteitä tai asenteita, jotka estävät hänen osallistumisensa yhteiskuntaan. (Vammaisten ihmisoikeudet asumisessa, n.d.) Myös Vehmas (2005) lähestyy vammaisuuden määritelmää tästä näkökulmasta. Hän esittääkin teoksessaan Vammaisuus, että vammaisuus on sosiaalisesti tuotettu ilmiö eikä sen vuoksi sitä voida nähdä pelkästään biologisena tilana. Hän tuo esille näkökulman, että vamma ei välttämättä huononna elämänlaatua tai tee ihmisestä riippuvaista toisista, vaan elämänlaatu ja hyvinvointi ovat kokemuksia, jotka muodostuvat vuorovaikutuksessa yhteisöissä. Näin ajatellen vammaisuus voidaan poistaa muuttamalla ajatusmalleja, arvoja ja toimintoja, jotka rajoittavat ihmisten mahdollisuuksia toimia. (Vehmas, 2005, s. 203-205.)

Tutkimuksessa rajataan vammaisuuden käsitteen avaamista kuulovammaisuuden kautta, koska tutkimuksen kohderyhmänä ovat huonokuuloiset nuoret. Kuulovammaisuudesta puhuttaessa termejä on monia. Yleisemmin käytettyjä ovat kuulovammaisuus, huonokuuloisuus ja kuurous. Näiden käsitteiden sisältö voi vaihdella käyttäjän ja asiayhteyden valossa. Tutkimusta varten termejä avataan eri lähteisiin perustuen niin, että työtä

lukiessa lukijalla on selkeä käsitys, mitä termit tässä asiayhteydessä merkitsevät.

Kuulovammaisuus ymmärretään usein yläkäsitteenä puhuttaessa huonokuuloisista, kuuroutuneista ja kuuroista. Huonokuuloisella ihmisellä on jonkin asteinen kyky kuulla puhetta esimerkiksi kuulokojeen avulla sekä hän voi käyttää apunaan huulilta lukua. Huonokuuloiset voidaan jakaa kuulovamman vaikeusasteen mukaan lievästi, keskivaikeasti ja vaikeasti huonokuuloisiin. Kuuroa tai kuuroutunutta ihmistä ei voida kutsua huonokuuloiseksi. (Lonka & Korpjaakko-Huuhka, 2000, s. 6-7; Väättäinen, 2005, s. 11; Takala & Sume, 2016, s. 23.) Kuuroutunut on menettänyt kuulonsa puheen oppimisen jälkeen, joten kuuroutunut osaa puhua, mutta ei kuule puhetta. Kuuro on menettänyt kuulonsa syntyessään tai varhaislapsuudessaan. Kuuron äidinkieli on yleensä viittomakieli eikä kielen oppiminen ole tapahtunut kuulon avulla, ellei hän ole varhaislapsuudessa saanut sisäkorvaistutetta, joka mahdollistaa kuulemisen ja sen kautta kielen oppimisen. (Väättäinen, 2005, s. 12; Takala & Sume, 2016, s. 23.)

Tässä tutkimuksessa käytetään termiä kuulovammaisuus kuvaamaan yleisesti kaikkia henkilöitä, joilla on jonkinasteinen kuulovamma. Huonokuuloisuus on yhtä lailla kuulovammaisuutta tarkoittava käsite kuin esimerkiksi kuurous. Termiä huonokuuloinen käytetään tässä tutkimuksessa puhuttaessa nuorista, joita tutkimuksen aikana on tarkoitus saavuttaa haastatteluiden kautta. Terminä huonokuuloinen on tässä asiayhteydessä sopivampi, koska Kuuloliiton nuorisotoimen toiminta on ensisijaisesti tarkoitettu huonokuuloisille nuorille, vaikka ketään toimintaan mukaan haluavaa ei poissuljeta.

Kuulovammat ovat epäyhtenäinen ja moninainen ryhmä. Jokaisen heidän kuulovikansa vaikeusaste ja kuulovikaan johtaneet syyt ovat erilaisia. (Lonka & Launonen, 2010, 138.) Kuulovammaisuuteen johtaneet syyt voivat johtua jostain synnynnäisestä viasta, tulehduksen aiheuttamasta vauriosta, ikähuonokuuloisuudesta, meluvammasta, tapaturmasta tai esimerkiksi kuulohermion kasvaimesta (Väättäinen, 2005, s. 19; Jauhiainen, 2007, s. 39-53). Kuulovammat määritellään tyypiltään konduktiiviseksi eli johtumiskuuloviaksi, sensorineuraaliseksi, jolloin vika on sisäkorvassa tai kuulohermossa tai niiden yhdistelmäksi sekatyypiseksi kuulovammaksi (Väättäinen, 2005, s. 19; Takala & Sume, 2016, s. 29-30). Kuulovammat voidaan jakaa neljään eri vaikeusasteeseen, jotka ovat lievä, keskivaikea, vaikea ja erittäin vaikea (Lonka & Korpjaakko-Huuhka, 2000, s. 80; World Health Organization, 2018b). Tutkimuksessa ei avata enempää kuulovamman tyyppien määrittelyä, koska se ei ole olennaista tutkimuksen kannalta.

Kuulovamman vaikeusaste ja siihen johtaneet syyt vaikuttavat siihen, kuinka ihminen itse kokee kuulovammaisuuden vaikutuksen elämäänsä ja toimintakykyynsä. Vammaisia ei tulisiakaan nähdä vammaisuuden monitahtoisuuden luonteen vuoksi yksiselitteisesti sosiaalisena ryhmänä, ”vammaisina”, koska monikaan vammainen ei halua samaistua ”vammaiseksi”.

(Vehmas, 2005, s. 146.) Maailman Terveysjärjestö (2001) on julkaissut Toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden luokituksen vammaisuuden vaikutuksesta ihmisen elämään (World Health Organization, 2018c). Loppupeleissä kuulovammainen itse voi arvioida toiminnanvajauksensa, koska erilaiset kuuntelutilanteet ovat yksilöllisiä (Jauhiainen, 2007, s. 66).

Vuorovaikutus perustuu pitkälti puhuttuun kieleen ja jotta kielen voi oppia, ihminen tarvitsee kuuloaistia ja kielellistä vuorovaikutusta (Lonka & Korpjaakko-Huuhka, 2000, s. 5; Väättäinen, 2005, s. 5). Osa itsenäistä toimintaa on kyky vastaanottaa tietoa sekä kyky olla vuorovaikutuksessa. Kuulovamman vuoksi kuulovammaisen kyky vuorovaikutukseen ympäristönsä kanssa on rajoittunut. (Väättäinen, 2005, s. 13,93; Jauhiainen, 2007, s. 68.) Toiminnanvajauksesta voidaan puhua, jos ihminen ei kuule tai jos ihmisen kuulemiskäyttäytyminen on poikkeavaa. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että ihminen ei ymmärrä keskustelussa toisten puhetta. Kuulovammaisuus rajoittaa ihmisen osallistumismahdollisuuksia, jos kuulovammainen estää häntä osallistumasta sosiaalisiin tilanteisiin. Tämä voi tulla esille esimerkiksi silloin, jos kuulovamma vaikeuttaa ihmisen kouluttautumista kuuloon liittyvästä syystä. (Lonka & Korpjaakko-Huuhka, 2000, s. 6.)

Kuulovamman vaikutusta toimintakykyyn ei ole helppoa arvioida, koska vamma ei ole näkyvä ja näin vaikutukset voivat olla moniselitteisiä. Kuulovamma vaikuttaa ihmisen sosiaalisiin kontakteihin niitä vähentävästi, vaikeuttaa kykyä pärjätä työssä sekä voi vaikuttaa toimintaympäristön kaventumiseen. Ääritapauksessa kuulovamma voi myös olla syy masennukseen, yksinäisyyteen ja syrjäytymiseen. (Väättäinen, 2005, s. 105.) Merkittäviä suojaavia tekijöitä ihmisen elämässä ovat hyvät vuorovaikutustaidot sekä sosiaaliset suhteet, koska ne auttavat ihmistä selviytymään yhteiskunnan muutostilanteissa ja luovat resursseja syrjäytymistä vastaan (Lonka & Korpjaakko-Huuhka, 2000, s. 276).

3.2 Nuoret peilaavat yhteiskunnallista aikaa

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat 13-29-vuotiaat nuoret, joten tutkimuksessa on oleellista sivuta myös nuoruuden käsitettä ja nuorisotyön teoreettista viitekehystä. Ennen kuin tutkimuksen tietoperustassa avataan digitaalisuuden merkitystä nuorisotyössä, on tarpeellista pysähtyä hetkeksi nuorisotyön kontekstiin, koska digitaalinen nuorisotyö kätkee sisällensä nuorisotyön tavoitteet ja ihanteet (Cohlmeyer, 2017).

3.2.1 Kohderyhmänä nuoret

Nuoruus on myllerryksen aikaa ihmisen elämässä, jolloin ihminen käy läpi monenlaisia muutoksia matkallaan kohti aikuisuutta. Muutokset liittyvät kehityspsykologisesta näkökulmasta fyysiseen kasvuun ja puberteettiin, ajattelun kehittymiseen ja kypsymiseen sekä sosiaalisten suhteiden muutoksiin. Vaikka nuoreen kohdistuu paljon tekijöitä, jotka vaikuttava hänen

kasvuunsa ja kehitykseensä, nuori ohjaa myös itse omaa kehitystään. Omaa kehitystään nuori ohjaa valinnoillaan ja valitsemalla erilaisia kehitysympäristöjä, jotka perustuvat nuoren motivaatioon ja tavoitteisiin. Nuoren omat valinnat ovat tässä kehitysvaiheessa avainasemassa ja näillä valinnoilla hän luo pohjaa elämänsäkululle. (Nurmi, Ahonen, Lyytinen, Lyytinen, Pulkkinen & Ruoppila, 2014, s. 142, 152.)

Nuoret eivät ole yhtenäinen joukko, vaikka he elävät elämänvaihetta, johon sisältyy yhteneväisiä kasvun ja kehityksen vaihteita. Se on samanaikaisesti mahdollisuuksien ja haasteiden aikaa. (Nivala & Saastamoinen, 2010, s. 10.) Ajanjaksona nuoruus sisältää erilaisia kehitystehtäviä, jotka omalta osaltaan määrittävät nuoruudenvaiheen kestoa. Kehitystehtävien onnistuneet ratkaisut luovat ihmiselle hyvinvointia ja ovat etappeja matkalla kohti aikuisuutta. Näitä kehitystehtäviä ovat esimerkiksi sukupuoli-identiteetin löytäminen, koulutuksen hankkiminen ja valmistautuminen perhe-elämään. Ennen ihmiset saivat aiemmin ensimmäisen lapsensa tai aloittivat työt aikaisemmin ensimmäisessä työpaikassa kuin nykyisin. Nuoruuden onkin nähty aiemmin rajoittuvan muutamaan vuoteen, kun nykyisin voidaan katsoa nuoruuden kestävän jopa kahden vuosikymmenen ajan. Tähän ovat muun muassa vaikuttaneet elinkeinorakenteen muutos yhteiskunnassa ja koulutuksen pidentyminen. Tämän kaltaiset konkreettiset muutokset yhteiskunnassa heijastuvat nuorten kehitykseen. (Nurmi ym. 2014, s. 143, 149.)

Nuoret peilaavat yhteiskunnan aikaa ja kulttuuria. Uusimmat ideologiat yleistyvät ensin nuorten keskuudessa, jonka jälkeen ne näkyvät yhteiskunnassa laajemmin. Keskeisimpiä muutoksia, jotka heijastuvat nuoriin tällä hetkellä Suomessa ovat Euroopan perheinstituutioiden muutos, suomalaisten kouluttautumisen parantuminen, pätkätyöllistymisen lisääntyminen sekä tieto- ja viestintätekniikan vakiintuminen osaksi nuorten elämää. (Nurmi ym. 2014, s. 175-177.) Erytisesti viimeisten vuosikymmenien aikana nuorten kehitykseen ovat vaikuttaneet tietotekniikan, internetin ja muun digitaalisen tekniikan kehitys (Tapscott, 2009, s. 31).

Tutkimukseni kohderyhmän nuoret ovat nuoria, jotka ovat kasvaneet teknologian ja erilaisten digitaalisten laitteiden ympäröimänä. Digitaalisen maailman kautta nuoret levittävät omaa kulttuuriaan yhteiskunnan eri sokeripöytiin (Tapscott, 2009, s. 14). Teknologian kehitys on vaikuttanut siihen, että mobiililaitteet ovat lisääntyneet ja esimerkiksi tämän vuoksi nuoret pystyvät tavoittamaan toisensa lähes aina niin halutessaan (Nurmi ym. 2014, s. 177). Uudenlainen teknologia on vaikuttanut nuorten sosiaaliseen elämään ja muuttanut heidän sosiaalisia suhteitaan. Verkko yhdistää ihmiset toisiinsa tavalla, josta ei ole vielä kokemusta. Se on myös muuttanut ihmisten ihmissuhteita toisiinsa perustavanlaatuisella tavalla. (Palfrey & Gasser, 2008, s. 4.) Teknologia on vaikuttanut myös nykyajan nuorten ajattelutapaan ja jopa muokannut nuorten aivojen rakennetta (Tapscott, 2009, s. 24).

Nykyajan nuorista voidaan joidenkin lähteiden mukaan puhua diginatiiveina. Ensimmäisenä termin otti käyttöön Marc Prensky vuonna 2001. Diginatiivilla tarkoitetaan 1980 -luvun jälkeen syntyneitä lapsia, jotka puhuvat digitaalista kieltä. (Merikivi, 2013; Palfrey & Gasser, 2008, s. 1.) Diginatiivit ovat kasvaneet digitaalisen median ympäröimänä toisin kuin heidän vanhempansa. Vanhempia Prensky kutsui digimaahanmuuttajiksi. Digimaahanmuuttaja käsite on tullut siitä, että vanhemmat vasta opettelevat digitaalista kieltä, kun taas diginatiivit ovat käyttäneet sitä jo syntymästä lähtien. Kielen oppiminen riippuu kuitenkin monesta eri tekijästä, joten kahtiajakoa diginatiiveista ja digimaahanmuuttajista on kritisoitu. Termit voivat luoda ajatuksia, että automaattisesti nuoret osaisivat käyttää teknologiaa synnyin lahjanaan. (Merikivi, 2013.)

3.2.2 Nuorisotyön määritelmä

Nuorisotyö on kytköksissä yhteiskunnalliseen kehitykseen. Ensimmäisiä nuorisotyön toimijoita ovat olleet 1800-luvun loppupuolella kristilliset nuorisjärjestöt sekä raittiusliikkeet. Nuorisotyötä ohjaavina periaatteina pidettiin kristillisyyttä, siveellisyyttä, kansansivistystä ja kansalaiskasvatusta. Valtion ja kirkon rooli alkoi korostua nuorisotyössä 1900-luvulla, kun yhteiskunnalliset rakenteet ja instituutiot kehittyivät. Hyvinvointivaltion kehittyminen sotien jälkeen vaikutti nuorisotyöhön. Tällöin alettiin kehittää kunnallista ja seurakunnallista nuorisjärjestelmää ja myös alan ammatillinen koulutus aloitti toimintansa. Nuorisopolitiikka ja nuorisotyönlainsäädäntöä alettiin kehittää 1960- ja 1970 luvuilla. Ensimmäinen nuorisolaki tuli voimaan 1972. Tämän jälkeen nuorisolakia on uudistettu noin kymmenen vuoden välein. Uudistusten yhteydessä on ollut oleellista tarkastella nuorisotyötä ja nuorisopolitiikkaa yhteiskunnan osana. (Lauha, 2016, s. 20.)

Uusin nuorisolaki on tullut voimaan vuonna 2017 ja korvasi kokonaan aiemman vuonna 2006 säädetyn nuorisolain (Valtion nuorisoneuvosto, 2017). Nuorisolain (2016/1285 § 8) mukaan nuorisotyö kuuluu kunnan tehtäviin ja tarpeen vaatiessa kunnan tulee tehdä yhteistyötä muiden tahojen kanssa, jotka järjestävät nuorille suunnattuja palveluja esimerkiksi nuorisolan järjestöjen kanssa. Laki määrittelee nuorisotyön olevan: ”nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukemista yhteiskunnassa” (2016/1285 § 2).

Nuorisotyön teoreettinen viitekehys ei ole kovin yhtenäinen (Nieminen, 2010, s. 52; Hoikkala & Sell, 2014, s. 7). Nuorisotyön keskiössä voidaan kuitenkin pitää kasvatuksellista näkökulmaa, koska työn tarkoituksena on vaikuttaa nuoren ymmärrykseen, arvostuksiin, tietoihin, taitoihin ja tulevaisuuteen. Luonteeltaan nuorisotyö on ohjattua ja yhteisöllistä toimintaa, joka perustuu nuoren tarpeisiin ja vapaaehtoiseen osallistumiseen. Työn tehtävänä on tukea nuoren osallisuutta yhteiskunnassa. (Nieminen, 2010, s. 51.) Nuorisotyön tehtäviin kuuluu myös tukea nuoren kasvua kohti aktiivista ja itsenäistä aikuisuutta (Kuikka, 2011, s. 37).

Kuten edellä on tullut jo ilmi, nuoret heijastavat yhteiskunnallista aikaa ja välittävät sitä kulttuurissaan eteenpäin. Teknologian kehitys, nettisukupolven eli diginatiivien syntyminen ja yhteiskunnalliset muutokset ovat vaikuttaneet nuorisotyön luonteeseen. Uuden nuorisolain perusteluosassa on tuotu esille digitaalisen toimintaympäristön vaikutusta nuorten tapaan olla osallisina, vaikuttaa ja kommunikoida. Nuorisotyön vaatimukset ovat kasvaneet ja samalla haastaneet nuorisotyötä lisäämällä työn vaatimuksia. Se ei ole kuitenkaan poistanut nuorten tarvetta kasvokkaiseen kohtaamiseen. (Hallituksen esitys, 2016.) Tämä on johtanut siihen, että nuorisotyötä on alettu tekemään perinteisten nuorisotilojen lisäksi myös muissakin toimintaympäristöissä. Nuorisotyöntekijöiltä vaaditaan taitoa napata nuorilta tuleva tieto osaksi arjen työtä. Tästä kyvystä kertoo esimerkiksi verkon ottaminen työn välineeksi. (Kuikka, 2011, s. 37.)

3.3 Digitaalinen nuorisotyö

Tutkimuksessa avataan digitaalisen nuorisotyön teoreettista pohjaa ja sosiaalisessa mediassa tehtävän etsivän verkkonuoorisotyön käsitettä, koska nämä liittyvät oleellisenä osana tutkimusta. Tämän vuoksi tutkimuksessa ei käsitellä muita digitaalisen nuorisotyön muotoja. Tutkimuksessa käytetään käsitettä digitaalinen nuorisotyö, kun avataan käsitettä teknologian hyödyntämisestä nuorisotyössä. Käsitettä verkkonuoorisotyö käytetään, kun opinnäytetyössä käsitellään verkossa tehtävää nuorisotyötä, joka kätkee sisällensä nuorisotyön tavoitteet.

3.3.1 Digitaalisen nuorisotyön määritelmä

Verkossa tehtävästä nuorisotyöstä voidaan käyttää montaa eri nimitystä: verkkoperustainen nuorisotyö, nettinuoorisotyö, verkkokeskustelu, virtuaalinen nuorisotyö ja tietokonevälitteinen kohtaaminen (Sinisalo-Juha & Timonen, 2011, s. 23; Huttunen 2014). Nuorisotyössä voidaan hyödyntää verkkoa eri tavoin. Verkkonuoorisotyö ja nuorille suunnattu verkkotyö ovat kummatkin nuorille suunnattua työtä, mutta työn tavoitteet poikkeavat toisistaan. Nuorille suunnattu verkkotyö perustuu lähinnä ammattilaisten omien tavoitteiden saavuttamiseen esimerkiksi ennalta ehkäisevän päihdetyön edistämiseksi, kun taas verkkonuoorisotyön perustana ovat nuorisotyön tavoitteiden täyttyminen ennalta ehkäisevästä näkökulmasta. (Huttunen 2014.)

Suomessa digitaalisen nuorisotyön käsite nousi julkisuuteen vuonna 2012. Tätä aiemmin digitaalista nuorisotyötä on tehty Suomessa jo 1980-luvulta lähtien, kun tietokoneet ja pelikonsolit saavuttivat suosiotaan kotitalouksissa. Tämä näkyi myös nuorisotiloilla, kun biljardin pelaamisen rinnalle nousi digitaalinen pelaaminen. 1980-luvun lopulla rakennettiin ensimmäisiä verkkosivustoja nuorisotyön tiedottamista varten. 2000-luvulle tultaessa yleistyivät digitaaliset laitteet kodeissa sekä nuorisotyössä. Ensin tulivat tietokoneet, pelikonsolit ja digitaalikamerat. 2000-luvulla yleistyivät

kannettavat tietokoneet ja mobiili- sekä älylaitteet. Samaan aikaan alettiin myös kohtaamaan nuoria verkon yhteisöissä ja eri sosiaalisen median kanavissa. (Lauha, 2016, s. 20.) Sosiaalisen median murros tuli esille nuorisotyössä 2005, kun Facebookista tuli käytetyin kanava verkkonuurisotyölle (Lauha 2014).

Digitaalinen nuorisotyö on käsitteenä melko uusi ja se hakee vielä muotoaan. Keskeisintä digitaalisessa nuorisotyössä on nuorten toimijuuden vahvistaminen teknologisoituvassa ja digitalisoituvassa yhteiskunnassa. Työtä tehdään nuorisotyön tavoitteiden ja ihanteiden mukaisesti, mutta toimintaympäristö on verkossa. Digitaalinen nuorisotyö hakee vielä paikkaansa nuorisotyössä ja se saatetaan erotella erilliseksi kasvokkain tehtävästä nuorisotyöstä. Työskentelytavat ovat kuitenkin teoreettiselta pohjaltaan ja käytänteiltään yhtenevät, joten digitaalista nuorisotyötä ei tulisi erotella kasvokkain tehtävästä nuorisotyöstä. (Cohlmeyer, 2017.)

Lauha (2017) toteaa, että yhdistämällä nuorisotyön ja digitaalisen nuorisotyön teorialaajaksi saadaan aikaan käsitys digitaalisen nuorisotyön olemuksesta. Digitaalisen nuorisotyön käsitettä voidaan myös määritellä neljän näkökulman kautta. Ensimmäiseksi digitaaliseen nuorisotyöhön liittyy digitaalisen median tai teknologian käyttö nuorisotyön välineenä, sisältönä tai toimintaympäristönä. Toiseksi digitaalinen nuorisotyön teoreettinen viitekehys muodostuu samoista kasvatuksellisista tavoitteista kuin muukin nuorisotyö. Kolmanneksi digitaalisen nuorisotyön tarkoituksena on tukea nuorten toimijuutta digitalisoituvassa yhteiskunnassa. Neljänneksi digitaalinen nuorisotyö ei erottele kasvokkain tapahtuvaa nuorisotyötä digitaalisista toimintaympyröissä tapahtuvien toimintojen välillä. (Lauha 2017.)

3.3.2 Verkko toimintaympäristönä

Verkko voidaan nähdä paikkana kuten esimerkiksi paikallinen nuorisotalo. Verkko sisältää digitaalisia toimintaympäristöjä, joissa on mahdollista toteuttaa nuorisotyötä. Digitaalisia ympäristöjä verkossa ovat esimerkiksi erilaiset yhteisöpalvelut ja yhteisöt, jotka ovat muodostuneet erilaisten kiinnostusten ympärille. Jotta digitaalisia ympäristöjä voidaan hyödyntää nuorisotyössä, tarvitaan digitaalisia laitteita, joita voi olla esimerkiksi tabletin käyttö nuorisotilassa. Digitaaliset ympäristöt ja laitteet ovat kummatkin oleellinen osa digitaalista nuorisotyötä. (Cohlmeyer 2017.) Teknologia tulee nähdä nuorisotyön välineenä, mutta myös sen sisältönä, tilana ja toimintaympäristönä. Verkko voidaan nähdä tilana, joka jatkaa toimintaympäristöämme muiden paikkojen joukossa. (Lauha & Tuominen, 2016, s. 9).

Verkossa nuorten on mahdollista osallistua matalalla kynnyksellä eri toimintoihin. Sosiaalinen media, erilaiset pelit ja keskustelupalstat ovat luo- neet nuorille paikan, jossa heidän on mahdollisuus saada tukea omalle kasvulle fyysisistä välimatkaa katsomatta. Verkossa voi myös itse vaikuttaa oman osallistumisen tasoon. Verkon luonteen vuoksi fyysiset rajoitteet,

taustat tai aiemmat kokemukset eivät ole osallistumisen esteenä. Verkossa nuorisotyöntekijät toimivat nuorten yhteisöissä tekemällä etsivää tai auttavaa työtä, kehittävät toimintamuuotoja ja innostavat osallistumaan. (Joensuu, 2011, s. 21; Kuikka, 2011, s. 36.)

Verkosta on tullut iso osa nuorisokulttuuria ja se toimii nuorten kulttuurin välittäjänä, synnyttäjänä sekä ylläpitäjänä (Joensuu, 2011, s. 21). Sosiaalisen median kanavat ovat tärkeitä nuorisotyön näkökulmasta, koska nuoret ovat siellä (Paananen 2013). Sosiaalisen media katsotaan rakentuvan yhteisöllisistä kanavista, joita verkossa käytetään vuorovaikutuksen välineenä. Voidaan myös ajatella, että sosiaalinen media ei ole esimerkiksi Facebookin tilapäivitys tai Instagramin kuva vaan sosiaalinen media ovat ihmiset ja heidän tarinansa mediassa. Sosiaalinen media on nykyajan paikka, jossa luodaan uusia suhteita, rakennetaan omaa identiteettiä, haetaan hyväksyntää ja vahvistetaan omakuvaa. (Alastalo, 2016, s. 104.)

Olennainen osa nuorisotyötä on kohtaaminen, vuorovaikutus ja ryhmämuotoinen toiminta. Nämä asiat tulevat myös esille verkossa. Verkkoa ei voidakaan nähdä irrallisena nuorten elämästä, koska se on löytänyt paikansa nuorten keskinäisissä suhteissa. (Westman, 2016, s. 67.) Savolaisen (2013, s. 23) mukaan nuoret käyttävät verkossa yhteisöpalvelimia ylläpitääkseen sosiaalisia suhteitaan. Nuoret tapaavat verkossa usein samoja ihmisiä kuin he tapaavat kasvokkainkin. Tämän vuoksi nuoret eivät erottele verkossa syntyneitä yhteisöjä reaali maailman yhteisöistään. (Savolainen, 2013, s. 23.) Verkossa syntyneet yhteisöt ovat nuorille tärkeitä ja niiden kautta nuorten maailmankuva, arvot sekä normit muokkautuvat. Verkko luo hyvät mahdollisuudet löytää ryhmiä, joissa on samanlailla ajattelevia ihmisiä. Tämä auttaa myös marginaaliryhmiin kuuluvia nuoria löytämään vertaistuellisia ryhmiä. (Joensuu, 2011, s. 15.)

Nuorilla on tarve kohdata vertaisiaan. Tämän vuoksi nuorisotyön palvelut suosivat nuorten käyttämiä sosiaalisen median kanavia. Palvelut tuodaan nuorten luo ja heillä on itsellään vapaus valita tarttuvatko niihin. Kun nuoret saavat itse valita oman ympäristönsä, se parhaimmillaan vahvistaa nuorten omaehtoisuutta. Pahimmillaan nuorisotyö verkossa voi olla nuorille hyödytöntä, jos työskentelyssä ei huomioida nuorten toiveita tai sitä, kuinka he käyttäytyvät verkossa. Tämän vuoksi nuorisotyön on merkityksellistä pystyä kehittämään ja soveltamaan toimintaansa vastaamaan nuorten tarpeisiin. (Huttunen & Merikivi, 2011, s. 45, 50-51.) Digitaalista nuorisotyötä tehtäessä on oleellista tietää, mitkä ovat ne palvelut, joita nuoret käyttävät ja miten niissä voi olla mukana. Vaaditaan ajan hermoilla olemista ja ymmärrystä, mitä nuoret ajattelevat verkosta. (Merikivi ym. 2011, s. 10; Laaksonen, 2016, s. 95.)

3.3.3 Digitaalisen nuorisotyön haasteet ja mahdollisuudet

Digitaalisuus on jo kaikkialla. Tämän vuoksi on olennaista huomioida myös sen tuomat haasteet nuorisotyölle. Ensimmäiseksi digitaalinen nuorisotyö

ei ole ratkaisu kaikkiin käytäntöihin tai vastaa kaikkien nuorten tarpeisiin. Kaikki nuoret eivät halua syystä tai toisesta osallistua digitaaliseen nuorisotyöhön eikä heitä voi jättää nuorisotyön ulkopuolelle. Toinen haaste on se, kun päätöksentekijät toimivat säästöpainneiden alla. Tällöin digitaalisuudesta voi tulla ratkaisu ja jokin työ korvataan sillä. Esimerkiksi julkisia palveluita viedään verkkoon, vaikka kaikilla nuorilla ei ole valmiuksia toimia digitaalisissa ympäristöissä. Tämä toimintatapa jättää nuoret palveluiden ulkopuolelle. Kolmas haaste digitaaliselle nuorisotyölle ovat ne haasteet ja pelot, jotka liittyvät digitaaliseen yhteiskuntaan. Näitä haasteita ja pelkoja voivat olla esimerkiksi henkilötietojen kaupallistaminen, valvonta ja nuorisotyöntekijöiden ammattitaito. Työntekijä ei saa tuputtaa digitaalista maailmaa nuorille, joilla ei ole kykyä vastaanottaa digitaalisuuteen liittyviä haasteita tai hallitsemaan sen riskejä. (Cohlmeyer 2017.)

Verkkonuorisotyö tuo nuorisotyölle haasteita sekä mahdollisuuksia. Parhaimmillaan verkon kautta voidaan saavuttaa ja aktivoida nuoria uusin keinoin osallistumaan yhteiskunnan toimintoihin. Tällöin on oleellista huomioida nuorten ajatukset toiminnan suunnittelussa, koska muuten ei saada tietoa siitä, missä nuoret verkossa ovat. Verkkotyössä oleellista on ”mennä sinne, missä nuoretkin ovat” (Fedotoff & Pietilä, 2011, s. 62). Vie aikaa kartotta nuorten sen hetken ”kuumimpia someväyliä”, mutta aikaa vie myös kasvokkain tehtävä nuorisotyö. Verkkonuorisotyötä voisikin kuvailla myös jatkuvaksi etsiväksi nuorisotyöksi: täytyy olla ajan hermoilla, jotta nuoret voidaan saavuttaa. (Laaksonen, 2016, s. 94.)

3.3.4 Etsivä verkkonuorisotyö

Nuorisolain (2016/1285 § 10) mukaan etsivän nuorisotyön toimeenpanosta vastaa kunnan viranhaltija tai kuntaan työsopimussuhteessa oleva henkilö. Etsivää työtä voidaan myös tehdä kolmannella sektorilla vastamaan marginaaliryhmien tarpeisiin (Kaartinen-Koutaniemi, 2012, s. 53). Työn tehtävänä on etsiä ja auttaa avuntarpeessa olevia nuoria, jotka eivät ole palvelujen tai muun tuen piirissä, joilla edesautetaan muun muassa nuoren kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta yhteiskuntaan (Nuorisolaki 2016/1285 § 10). Työn tehtäviin kuuluu myös eri palveluista tiedottaminen nuorille, raportointi nuorten tarpeista eri toimijoille sekä edesauttaa palvelun tarjonnan kehittymistä (Huhtajärvi, 2014, s. 446).

Etsivän työn eettisiin periaatteisiin kuuluu nuoren subjektiivisuuden korostaminen, luottamukseen ja avoimuuteen perustuva suhde ja toisen kunnioitus (Huhtajärvi, 2014, s. 446). Työn lähtökohtana on tarjota matalan kynnyksen palvelua nuoren maaperällä hänen ehdoillaan. Menetelminä käytetään kohtaamista ja dialogisuutta, joiden avulla tavoitteena on tuottaa palveluja ja tietoa nuorille, jotka ovat syrjäytyneitä tai vaarassa joutua syrjäytyneeksi. Koska työ pyrkii ehkäisemään syrjäytymistä, on työn keskiössä ulkopuolisuuden vähentäminen. (Kaartinen-Koutaniemi, 2012, s. 22-24.)

Etsivä työ on saanut alkunsa katutyönä. Nykyisin työn toimintaympäristö on laajentunut esimerkiksi oppilaitoksiin, internettiin ja palveluverkoston. Toimintaympäristön laajuus kertoo jo sen, että etsivää työtä ei voida tehdä vain tietyssä paikassa tai vain tietyllä tavalla. Maailman muuttuessa muuttuvat myös ihmiset sekä palveluverkosto. Tämä tarkoittaa, että etsivän työn tulee kehittyä jatkuvasti vastaamaan uusien muutoksien tarpeisiin. Tarpeisiin vastaaminen on oleellista, koska työn lähtökohtana on aina nuoren tarve. Digitalisaation ja sen tuoman toimintaympäristön muutoksen myötä, etsivä työ on löytänyt tiensä verkkoon. Verkon kehityksen myötä on syntynyt uusi sosiaalinen tila, jossa etsivää työtä on mahdollista tehdä. Verkossa tehtävästä etsivästä nuorisotyöstä voidaan käyttää termiä etsivä verkkonuorisotyö. (Kaartinen-Koutaniemi, 2012, s. 23, 30-31, 54.)

Työtä tehdään nuorten reviirillä, joten nuori tulee kohdata hänen ehdoillaan (Kaartinen-Koutaniemi, 2012, s. 24). Oli kohtaaminen kasvokkain tapahtuva kontakti kadulla tai verkossa tapahtuva yhteydenotto, aloite on aina nuoren. Tästä syystä kohtaamisen peruseriaatteet perustuvat vapaaehtoisuuteen ja vaitiolovelvollisuuteen. Nuori voi itse valita, haluaako kohtaamisen työntekijän kanssa etenevän luottamukselliseen suhteeseen. Myös keskustelussa esille tulevat asiat ovat nuoren päätettävissä eikä tietoja anneta eteenpäin ilman nuoren suostumusta. (Huhtajärvi, 2014, s. 446.)

Verkkotyöskentely voi olla osa kasvokkain tapahtuvaa etsivää työtä. Tällöin verkko on kanava työn toteuttamiseen. Etsivä verkkonuorisotyö eroaa muusta etsivästä työstä vain sillä, että kohtaaminen tapahtuu kirjoittamalla. Anonymiteetti tuo nuorella suojaa, jolloin asioista voi olla helpompi kertoa nopeammin kuin kasvokkaisessa kohtaamisessa. Verkossa tehtävän työn varjopuolena voidaankin katsoa olevan, että verkossa ei ole käytettävissä kehon kieltä tai katsekontaktia. Puhuesssa myös kehon kieli välittää viestiä, mutta kirjoittaessa ollaan vain sanojen varassa. Verkossa ollessa keskustelu rajoittuu myös ainoastaan nuoren kertomukseen. Tällöin työntekijällä ei välttämättä ole käsitystä siitä, mitä palveluita nuori tarvitsee, jos hän ei halua luopua anonymiteetistään. Työskentelyä rajoittaa myös maantieteelliset rajat, mitä verkossa työskennellessä ei ole. Vain nuoren suostumuksella työntekijä voi välittää paikkakunnan ja henkilöllisyydetiedot eteenpäin. (Kaartinen-Koutaniemi, 2012, s. 89-90.)

Verkko toimintaympäristönä luo omat haasteensa etsivälle nuorisotyölle. On kuitenkin oleellista hyödyntää työn välineenä niitä kanavia, joita nuoret suosivat. Verkon luomista haasteista ja rajoituksista huolimatta merkityksellisempää on se, että etsivä työ synnyttää tunteen, jossa nuori kokee tulevansa kuulluksi ja huomioduksi. Tällöin etsivä työ voi saada aikaan kokemuksen, että apua ja tukea on saatavilla. (Kaartinen-Koutaniemi, 2012, s. 90.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tutkimusongelma muodostui Kuuloliiton nuorisotoiminnan tarpeesta tavoittaa sosiaalisessa mediassa huonokuuloisia nuoria, jotka eivät ole mukana Kuuloliiton toiminnassa. Koska huonokuuloisia nuoria asuu ympäri Suomea, oli Kuuloliiton aikomuksena tehdä etsivää verkkonuorisotyötä sosiaalisessa mediassa. Ongelmaksi oli muodostunut se, että he eivät tiedeneet, mikä olisi parhain tapa tavoittaa huonokuuloiset nuoret sosiaalisessa mediassa. Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa tietoa huonokuuloisten nuorten ajatuksista sosiaalisen median hyödyntämisestä Kuuloliiton nuorisotyön välineenä. Tavoitteen saavuttamiseksi tutkimukselle asetettiin kaksi tutkimuskysymystä:

1. Mitä sosiaalisen median kanavia huonokuuloiset nuoret toivovat Kuuloliiton käyttävän nuorisotyön välineenä?
2. Millä tavalla huonokuuloiset nuoret toivovat Kuuloliiton toimivan sosiaalisessa mediassa?

4.1 Kvalitatiivinen tutkimus

Tutkimus tehtiin kvalitatiivisella eli laadullisella tutkimusotteella. Tutkimusotteiden tieteellisyydestä ja käyttökelpoisuudesta käydään ajoittain kiivastakin keskustelua. Laadullinen tutkimus tuottaa tieteen vaatimaa uutta tietoa, kun taas kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus hyödyntää jo olemassa olevaa tietoa. Olemassa oleva tieto perustuu valmiisiin laadullisen tutkimuksen teorioihin. Tämän vuoksi jotkut ajattelevat laadullisen tutkimuksen olevan ainoa oikea tapa tehdä tutkimuksia. Laadullinen tutkimus luo ymmärrystä tutkittavista ilmiöistä, joten se on aina kaikkien tutkimuksien pohjalla. (Kananen, 2017, s. 38-39.)

Tutkimusmenetelmän valintaan vaikuttaa tutkimuksen luonne. Trockim ja Donelly ovat esittäneet Kanasen (2017, s. 33) mukaan luokittelun laadullisen tutkimuksen käyttötilanteista. Tämän mukaan laadullinen tutkimus sopii käytettäväksi parhaiten, kun ilmiötä ei tunneta, ilmiöstä halutaan saada syvälinen ymmärrys, luodaan uusia teorioita ja hypoteeseja, käytetään triangulaatiota tai ilmiöstä halutaan saada hyvä kuvaus. Ilmiön tuntemattomuuden ja ymmärryksen lisääntymisen edistämiseksi tutkimusongelmaa lähestyttiin laadullisen tutkimuksen näkökulmasta.

Laadullisessa tutkimuksessa tarkastellaan merkityksien maailmaa, jotka muodostuvat ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa. Ihmiset tuottavat merkityksiä pohtimalla omia kokemuksiaan, tulkitsemalla, tarkkailemalla ihmisiä ja ympäristöään sekä tekemällä oletuksia. Merkitykset muodostuvat ihmisten välisessä toiminnassa, joten ne ovat tilapäisiä ja alttiita muutoksille. Tämän vuoksi niitä ei voi pitää itsestään selvyyksinä. (Vilkkä, 2015, s. 120.)

Tutkimukseen liittyen oli oleellista selvittää merkityksiä, joita huonokuuloiset nuoret liittävät sosiaaliseen mediaan. Tutkimuksessa oli tarkoituksena teemahaastattelulla kerätä tietoa merkityksistä, joita huonokuuloiset nuoret luovat sosiaalisen median ympärille. Teemahaastattelut tehtiin ryhmähaastatteluina, koska merkitykset muodostuvat edellä mainitusti ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa ja toiminnassa. Jotta tutkimuksen tavoite voitiin saavuttaa, tutkimuksessa paneuduttiin eri teemojen kautta huonokuuloisten nuorten ajatuksiin ja kokemuksiin sosiaalisesta mediasta Kuuloliiton nuorisotyön välineenä.

Vilka (2015, s. 118) kirjoittaa Varton toteavan, että tutkija esittää kysymyksiä ja valitsee aiheita oman kokemuksensa mukaan. Tutkiessa ihmistä rajoittaa hänen oma ymmärryksensä, joka on muodostunut hänen kokemuksistaan. Merkityksmaailma voi kuitenkin muuttua tutkimuksen aikana. Hermeneuttinen metodi on keino luopua omista ennakkokäsityksistä sekä asenteista. Kun tutkija pystyy luopumaan näistä, voi hän saavuttaa kokonaisvaltaisen ymmärryksen tutkittavasta ilmiöstä. Tutkimusmenetelmän tavoitteena ei ole löytää totuutta, vaan löytää tulkintojen avulla tietoa, jotka ovat välittömän havainnoinnin tavoittamattomissa. Näitä asioita voisi kuvailla arvoituksiksi, jotka tulee ratkaista. Arvoituksia ratkaisemalla voidaan luoda esimerkiksi ohjeita, toimintaperiaatteita ja kuvauksia tutkittavasta asiasta. (Vilka, 2015, s. 160.) Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli muodostaa tulkinnan kautta kuvaus huonokuuloisten nuorten ajatuksista sosiaalisen median hyödyntämisestä Kuuloliiton nuorisotyön välineenä.

4.2 Hermeneuttinen metodi

Sosiaalinen todellisuus, jossa elämme, on olemassa merkitysten kautta. Merkitysten paljastamisessa voidaan käyttää hermeneuttista metodia. Hermeneuttista metodia voidaan kuvata hermeneuttisen kehän kautta. Vilka (2015, s. 179) kirjoittaa Varton toteavan hermeneuttisen kehän kuvaavan tutkijan ymmärtämisen tapaa. Tutkimuksen ymmärtäminen lähtee aina tutkijan lähtökohdista ja tutkimuksen aikana tutkija palaakin näihin lähtökohtiin ymmärryksen lisääntyessä. Tutkija muodostaa uusia lähtökohtia oivaltamalla, ymmärtämällä ja korjaamalla lähtökohtiaan. Hiljalleen tutkija irtaantuu itseään koskevista ajatuksista. Tämän prosessin vuoksi hermeneuttisella metodilla tehty teoria, väite tai ohje ei ole kytköksissä tutkijan alussa tekemiin oletuksiin. (Vilka, 2015, s. 179-180.)

Tutkijan tunnistaessa omat oletukset tutkimukseen liittyen, on mahdollisuus hermeneuttista metodia käyttämällä saavuttaa lopputulos, jossa tehty tulkinta kuvaa mahdollisimman uskottavasti tutkittavaa kohdetta (Vilka, 2015, s. 180). Tutkimuksen kirjallisuuskatsauksen aikana minulle muodostui oletuksia siitä, millaisena ilmiönä sosiaalinen media saattaa näyttäytyä huonokuuloisten nuorten silmin. Oletuksieni syntyyn vaikutti myös keskustelut Kuuloliiton työntekijöiden kanssa. Alkutietojen perus-

teella oletin, että huonokuuloiset nuoret käyttävät sosiaalista mediaa, kuten kuka tahansa nuori. Tein tämän oletuksen, koska sosiaalisen median käytön voidaan nähdä perustuvan pitkälti kirjoittamiseen, kuviin ja videoihin. Koska sosiaalinen media on muutakin kuin puhetta, tein tulkinnan, että huonokuuloiset nuoret voivat toimia siellä pitkälti kuin kuka tahansa muu nuori. Alun tutkimuksien pohjalta tein johtopäätöksen, että sosiaalisen median kanavat voivat vaihdella käyttäjän mieltymysten mukaan, vaikka pääsääntöisesti nuoret toimivat kanavilla, missä muutkin nuoret ovat. En osannut arvioida, miten ja minkä takia sosiaalisen median kanavat valikoituvat suosituiksi.

Hermeneuttinen kehä on tapa käydä dialogia tutkimusaineiston kanssa. Avainasemassa on avoin asenne ja toisen totuuden ymmärtäminen vuoropuhelun kautta. Dialogin tuotoksena syntyy tieto. Ymmärtäminen tapahtuu tulkintojen ja tutkijan oman ymmärryksen välissä. Kehämäisyys tarkoittaa sitä, että tulkinnan jälkeen arvioidaan tulkinnan uskottavuutta peilaamalla tulkinnasta saatua tietoa alun tutkimuksiin ja teorioihin. Jokaisen tulkintavaiheen aikana tutkijan ymmärryksen tulisi syventyä. Tämä toistuu niin useasti ennen kuin on syntynyt tulkinta, joka ei sisällä rajoittuneita ajattelumalleja. Prosessin aikana tulee oivaltaa oma lukutapansa muiden lukutavoista. Tutkijan tulee nähdä, että tutkittava ihminen on hänen ulkopuolella, jolla on omat motiivit ja ajatukset. Hermeneuttiseen metodiin ei sisälly ajattelu, että tutkimuskohteen ja tutkijan ajattelumaailma olisivat samanlaiset vaan tutkijan tulee erottaa nämä maailmat toisistaan. (Vilka, 2015, s. 180-181; Laine, 2018, s. 37-38.)

Vilkan (2015, s. 181) mukaan Laine kirjoittaa, että välittömät tulkinnat tehdään jo haastateltaessa. Tulkinnat puretaan jokaisen haastattelun jälkeen. Litteroitu teksti luetaan ja siitä tehdään alustava tulkinta. Tämän jälkeen lähdetään tekemään seuraavaa haastattelua. Tällä tavalla tutkijan ymmärrys lisääntyy aineistolähtöisesti ja tutkija alkaa hahmottamaan omaa lukutapaansa. Tutkimusaineiston varsinainen analyysi tehdään, kun koko aineisto on saatu kerättyä. Tutkimusongelman kylläntymispistettä eli saturaatiota määriteltäessä hermeneuttinen metodi on oleellinen, kun tavoitteena on määritellä aineiston laadullista kattavuutta ja riittävyttä. (Vilka, 2015, s. 182.)

Tutkimusta tehdessä aineiston kanssa on käyty vuoropuhelua tutkimusprosessin eri vaiheissa. Tulkintojeni teko alkoi tutkimusprosessin aikana jo haastateltaessa. Heti haastattelujen jälkeen mielessäni alkoi hahmottumaan, mitä kaikkea tutkittava ilmiö nuorten mielestä pitää sisällään. Ensimmäisen haastattelun pohjalta muodostin seuraavan haastattelun teemahaastattelurungon. Näin ensimmäisestä haastattelusta saatu aineisto ja siitä tekemiäni alustavat tulkinnat kytkeytyivät seuraavaan haastatteluun sisältöön. Yhdistin kahden haastattelun aineiston. Yhdistettyjen aineistojen pohjalta tein lopullisen analyysin ja tulkinnan aineistosta. Tekemiäni tulkintoja peilasini alun kirjallisuuskatsauksen tutkimuksiin ja teorioihin ja pyrin sitä kautta hakemaan vahvistusta tulkinnoilleni. Pohdin myös omia

ennakko-olettamuksia ilmiöön liittyen samalla pyrkien erottamaan omat ajatukseni saadusta aineistosta.

4.3 Saturaatio

Laadullisessa tutkimuksessa ei voida ennen aineiston keruuta päättää, kuinka paljon aineistoa täytyy kerätä. Haastateltavien määrää ei voida laskea tai määritellä etukäteen. Käytettäessä tutkimuksen määräkriteerinä saturaatiota eli kylläntymistä, haastattelut tehdään niin monta kertaa, ettei haastateltavien vastaukset enää tuota uutta tietoa. (Kananen, 2017, s. 126.) Tämä tarkoittaa tilannetta, jossa tulokset alkavat toistaa itseään eikä aineistot tuota enää uusia kysymyksiä. Aineiston kerääminen loppuu, kun ratkaisu löytyy. (Kananen, 2015, s. 128; Tuomi & Sarajärvi, 2018, s. 99.) Laadullista tutkimusta tehdessä tulee huomioida, että määrää oleellisempaa tutkimuksen kannalta on aineistonkeruun laatu ja syvällisyys. Kananen (2017, s. 126) toteaa laadun syntyvän aineistonkeruun ja analyysin syvyydestä.

Kylläntymisen toteamista edellyttää, että tiedonkeruu ja analysointivaihe sekä analyysi ja aineiston sisältö ovat kytketty toisiinsa. Oleellista kylläntymistä mitattaessa on huomioida tutkittavien määrän lisäksi ilmiöön liittyvän materiaalin määrä. Laadullisen tutkimuksen periaatteisiin kuuluu, että aineistoon perehdytään sitä mukaan, kun sitä kerätään. Laadullisen tutkimuksen lopettamispiste on aina harkinnanvarainen, koska laadullisen tutkimuksen aineisto ei lopu ennen kuin sen keräämisen lopettaa. (Kananen, 2017, s. 129.)

Tutkimuksessa noudatettiin hermeneuttista metodologiaa, joten analysointi tapahtui prosessin omaisesti tutkimuksen edetessä. Tutkimuksen aineistoa kerättiin kahden haastattelutilanteen avulla. Tutkimusprosessissa aineiston analysointi kytkeytyi analyysivaiheeseen tiedonkeruuvaiheeseen. Toisella haastattelukierroksella aineistossa oli havaittavissa kylläntymistä, vaikka toinen haastattelukierros synnytti myös uusia näkökulmia tutkittavan ilmiöön liittyen. Haastateltavien kadon vuoksi haastatteluja ei voitu jatkaa toista haastattelukierrosta pidemmälle.

4.4 Teemahaastattelu

Tutkimuksessa käytettiin laadullisen tutkimuksen teemahaastattelua menetelmänä ryhmähaastattelussa. Teemahaastattelusta voidaan puhua puolistrukturoituna haastatteluna. Menetelmänä teemahaastattelu on puolistrukturoitu, koska haastattelun teemat eli aihepiirit ovat kaikille haastatteluun osallistuville samat. (Vilka, 2015, s. 124.) Ominaista menetelmälle on, että joku näkökulma haastattelulle on määritelty, mutta haastattelussa on myös mahdollisuus spontaaniuteen. Kysymysten asettelu voi kuitenkin vaihdella haastattelutilanteen mukaan. (Hirsjärvi & Hurme, 2010, s. 47-48.)

Teemahaastatteluun menetelmänä kiteytyy ajatus, että kaikkia ihmisten kokemuksia, ajatuksia, uskomuksia ja tunteita voidaan tutkia. (Hirsjärvi & Hurme, 2010, s. 48.) Teemahaastattelun avulla tutkittavasta ilmiöstä on mahdollista saada syvällistä tietoa. Teemahaastattelun menetelmällä on mahdollista saada tietoa ja esille niitä merkityksiä, joita huonokuuloiset nuoret nuorisokulttuurissaan antavat Kuuloliiton sosiaalisen median hyödyntämiselle nuorisotyössään. (Kananen, 2017 s. 90.)

Laadullisen tutkimuksen tarkoitus on kuvata ilmiötä tai antaa teoreettisesti mielekäs tulkinta jollekin ilmiölle. Tämän vuoksi laadulliselle tutkimukselle on tärkeää, että kohderyhmässä haastateltavat tietävät tutkittavasta ilmiöstä paljon tai heillä on jonkinlaista kokemusta ilmiöstä. Haastateltavien tuleekin olla hartaasti valittuja. (Kananen, 2017, s. 126; Tuomi & Sarajärvi, 2018, s. 98.) Tutkimuksen kohderyhmä oli rajattu huonokuuloisiin 13-29-vuotiaisiin nuoriin, koska opinnäytetyön tilaajana toimi Kuuloliitto ry. Huonokuuloiset nuoret valikoituivat haastatteluun vapaaehtoisuuden perusteella. Nuoret yritettiin saada osallistumaan haastatteluun tiedottamalla tutkimuksesta nuorten tapaamisissa Helkan tuvalla sekä Kuulokahvilassa. Tiedottamisessa hyödynnettiin myös Kuuloliiton käytössä olevia sosiaalisen median kanavia.

Tutkimuksen menetelmänä on teemahaastattelu, jota voi käyttää yksilö-, pari- ja ryhmähaastattelussa (Hirsjärvi & Hurme, 2010, s. 61; Vilkkä, 2015, s. 123). Valitsin käytettäväksi ryhmähaastattelun, koska aihe kosketti ryhmän toiminnan ymmärtämistä. Kun tutkimuksen aiheena on ryhmä ja sen toiminnan tutkiminen, sopii ryhmähaastattelu tutkimustilanteessa käytettäväksi (Kananen, 2015, s. 149; Vilkkä 2015, s. 123). Ryhmähaastattelussa keskustelu voi olla vapaamuotoista keskustelua, jossa haastateltavat tuottavat tietoa spontaanisti. Ryhmähaastattelun tarkoituksena on tavoittaa haastateltavien ryhmien kollektiiviset merkitysrakenteet tutkittavasta ilmiöstä ja näin tuottaa huonokuuloisten nuorten ajankohtainen kanta ilmiöstä. (Hirsjärvi & Hurme, 2010, s. 61.)

Haastattelutilannetta voi kuvailla keskusteluksi, jossa tutkija tekee aloitteen ja ohjaa keskustelua. Tutkijan tarkoituksena on vuorovaikutuksen kautta saada selville asioita, jotka koskettavat tutkimuksen aihepiiriä. (Eskola & Suoranta, 2003, s. 85; Aaltola, 2018, s. 27.) Teemahaastattelussa tutkija määrittää haastattelulle aihepiirit, jotka käydään haastattelutilanteessa läpi. Teemoja miettiessä tutkijan tulee pitää mielessään tutkimusongelma, koska tutkimusongelma muodostaa tutkimuksen keskipisteen. (Vilkkä, 2015, s. 124.) Teemat eli keskustelunaiheet ovat työkalu, jolla pyritään haastattelussa löytämään ratkaisu tutkimusongelmaan (Kananen 2017, s. 92).

Haastattelurunko muodostuu ennakonäkemyksen kautta, joka tutkijalle on muodostunut kirjallisuuskatsauksen myötä (Hirsjärvi & Hurme, 2010, s. 47; Kananen, 2017, s. 96). Tutkittavan ilmiöön liittyvien aiempien tutkimuksien ja teorian pohjalta ensimmäisen haastattelurungon teemoiksi

muodostuivat: 1) sosiaalinen media, 2) huonokuuloisuus ja sosiaalinen media ja 3) Kuuloliitto sosiaalisessa mediassa. Toisen haastattelun teema-haastattelurunko muodostui ensimmäisen haastattelun aineiston alustavan analyysin pohjalta. Haastattelurunkoon nousivat teemat: 1) sosiaalinen media nuorten kokemana, 2) Kuuloliiton sosiaalisen median kanavat, 3) Kuuloliiton nuorisotyö sosiaalisessa mediassa ja 4) huonokuuloisuus ja sosiaalinen media.

Haastattelu etenee tutkimukselle keskeisten teemojen kautta eikä siinä ole tarpeellista esittää yksityiskohtaisia kysymyksiä. Tämä asetelma vapauttaa tutkijan roolista ja edesauttaa haastatteluun osallistuvien äänen kuulumista. Keskeistä menetelmälle on tutkia ja saada kuuluviin ihmisten antamia merkityksiä asioille, jotka syntyvät vuorovaikutuksessa. (Hirsjärvi & Hurme, 2010, s. 48.)

Haastattelun avoin luonne edesauttaa haastateltavan vapaamuotoista puhumista. Vapaamuotoisen puheen vuoksi voidaan ajatella, että kerätty aineisto edustaa haastateltavan puhetta itsestään. (Eskola & Suoranta, 2003, s. 87.) Aiheiden kautta saadut vastaukset tuottavat pikku hiljaa tietoa, joka usein nostattaa esille uusia kysymyksiä. Vastauksista tutkija muodostaa analysointivaiheen avulla kokonaisvaltaisen käsityksen ja ymmärryksen tutkittavasta ilmiöstä. (Kananen, 2017, s. 90.)

Haastatteluihin osallistui yhteensä kuusi nuorta, joista kolme nuorta osallistui ensimmäiseen haastatteluun ja kolme nuorta osallistui toiseen haastatteluun. Haastattelutilanteissa nuoret keskustelivat aiheista, jotka olin teemahaastattelurunkoon laatinut alun kirjallisuuskatsauksen myötä. Jotkut teemoista synnyttivät enemmän keskustelua kuin toiset. Luulen tähän vaikuttaneen ryhmän jäsenten omien mielenkiinnonkohteiden ja henkilökohtaisten kokemusten. Koin kuitenkin haastattelutilanteissa nuorten keskusteleavan avoimesti. Ilmapiiri oli mielestäni rento ja hyväksyvä kummassakin haastattelussa, joka motivoi nuoria tuomaan omia ajatuksiaan ja kehitysideoita haastatteluissa esille. Nuorten tuodessa omia ajatuksiaan esille syntyi aineistoon uusia näkökulmia tutkittavasta ilmiöstä. Nuoret rohkenivat tuomaan esille myös asioita, jotka olivat heille vaikeita ja muut osoittivat myötätuntoa ja lähtivät keskustelemaan näistä asioista yhdessä. Näiden asioiden myötä minulle syntyi kokemus, että nuorten keskustelu oli vapaamuotoista eikä teemahaastattelun teemat vieneet pois nuorten luovaa ideointia, vaikka toivatkin haastattelulle raamit.

4.5 Aineiston käsittely

Laadullisen tutkimuksen prosessin tulkinnan ja ratkaisun etsiminen voidaan jakaa vaiheisiin: aineiston keruu, aineiston yhteismitallistaminen eli litterointi, aineiston koodaaminen, aineiston teemoittelu ja uusi aineiston keruu. (Kananen, 2017, s. 131-132.)

Yhteismitallismainen eli litterointi tarkoittaa erilaisten tallenteiden, tässä tutkimuksessa äänitallenteiden, kirjoittamista kirjalliseen muotoon. Kun äänitetty haastattelu on kirjallisessa muodossa, sitä on helpompi käsitellä. (Kananen, 2017, s. 134) Tässä tutkimuksessa litteroitua tekstiä käsiteltiin manuaalasti analysoitaessa. Tallenteiden litteroinnissa on erilaisia tasoja, joita ovat Kanasen (2017, s. 135) mukaan sanatarkka litterointi, yleiskielinen litterointi ja propositio tason litterointi eli sanomasta kirjataan vain sen ydinsisältö.

Tässä tutkimuksessa äänitallenteen aineisto litteroitiin mahdollisimman sanatarkasti yleiskieliselle tekstille. Aineistoa ei kuitenkaan litteroitu Kanasen (2017, s. 135) määritelmän mukaan sanatarkasta litteroinnista, koska se pitää sisällään hänen mukaansa myös jokaisen äännähdyksenkin. Tämän tutkimuksen kannalta ei ollut oleellista kirjata äännähdyksiä ylös. Tutkimuksen aineisto litteroitiin mahdollisimman sanatarkasti kirjaamalla puhuttu sanoma sellaisenaan, kuin haastateltava sen ilmaisi muuttaen kuitenkin murre ja puhekielen ilmaisut yleiskielelle. Aineiston litterointi yleiskielelle oli riittävää, koska tutkimuksessa oltiin kiinnostuneita haastatteluiden sisällöstä eli niistä merkityksistä, joita huonokuuloiset nuoret luovat Kuuloliiton ja sosiaalisen median ympärille. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006.)

Tutkimuksessa litteroitiin koko aineisto, koska ennen analysointia ei voitu tietää, mitä kaikkea aineistosta tarvitaan. Laadullisen tutkimuksen ominaispiirteenä on prosessi, joka muotoutuu tutkimusprosessin aikana. Lopuksi voidaan todeta, minkälaisista alueista tutkimus rakentuu ja mitä osia tarvitaan mukaan analyysiin ja raportointiin. (Kananen, 2017, s. 134.)

Litteroinnin jälkeen aineisto koodattiin. Koodaus tehtiin, koska litteroitu aineisto tarvitsi laittaa ennen analysointia muotoon, jossa sen analysointi mahdollistuu. (Kananen, 2017, s. 136.) Koodaus vaiheessa aineistoa ei vielä karsittu vaan se järjestettiin uudelleen teemoittain, koska aineistona oli teemahaastatteluaineisto (Eskola, 2018, s. 219). Tässä tutkimuksessa aineisto koodattiin järjestämällä aineisto teemahaastattelussa käytettyjen teemojen alle. Koodaus selkeytti aineiston sisältöä, koska analyysia tehdessä tuli tietää, mitä aineistosta etsittiin (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006; Kananen, 2017, s. 136). Koodauksen jälkeen aineisto analysoitiin teemoittelemalla.

4.6 Teemoittelu

Hirsjärven ja Hurmeen (2010, s. 136) mukaan haastatteluaineiston analyysin voi tehdä kolmella eri tavalla. Ensimmäisessä tavassa aineisto puretaan ja analyysi tehdään tutkijan intuitioon luottaen. Toisessa tavassa aineisto puretaan, jonka jälkeen aineisto koodataan ja sen jälkeen analysoidaan aineisto. Kolmannessa tavassa purkamis- ja koodausvaihe tehdään samanaikaisesti ja sen jälkeen aineisto analysoidaan. Tässä tutkimuksessa aineiston analysointi tehtiin toisen tavan mukaisesti. Haastatteluissa kerätty aineisto

purettiin, jonka jälkeen aineisto koodattiin ennen varsinaista analyysin tekoa.

Hirsijärvi ja Hurme (2010, s. 173) määrittelevät teemoittelun tarkoittavan analyysivaiheessa aineistosta esiin nousevia tekijöitä, jotka ovat samankaltaisia usealle haastateltavalle. Teemat voivat pohjautua teemahaastattelun teemoihin. Yleensä lähtökohta teemat nousevatkin aineistosta esille ja sen lisäksi aineistosta nousee usein myös uusia teemoja. Teemoja muodostaessa on hyvä huomioida, että teemat pohjautuvat tutkijan tulkintoihin, koska harvoin eri haastateltavat sanovat asiat täysin samoin sanoin.

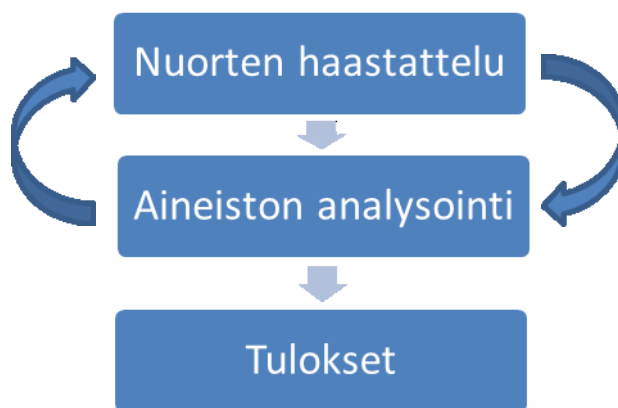
Kanasen (2017, s. 141) mukaan aineistoa käsiteltäessä tarvitaan lähtökohta, joka voi olla aineisto- tai teorialähtöinen. Aineistolähtöisessä tulkinnaissa aineistoa käsitellään aineiston mukaan, kun taas teorialähtöisessä tulkinnaissa aineiston käsittelyä ohjaavat teorian luomat käsitteet ja teemat. Useimmiten teemat muodostetaan aineistolähtöisesti (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006). Tätä tutkimusta koodatessa aineisto järjestettiin teorialähtöisiin teemoihin, mutta teemoittelussa aineisto luokiteltiin teemoihin teoria- ja aineistolähtöisesti, koska haastateltavien käsittelemät aiheet eivät noudattaneet täysin teemahaastattelurungon mukaisia aiheita. Teemoittelu tehtiin aineistolähtöisesti myös sen vuoksi, että tutkittavasta ilmiöstä saatiin nuorten ääni näkyville.

Tässä tutkimuksessa on elementtejä teoria- ja aineistolähtöisestä analyysistä. Eskola (2018, s. 213) kertoo teoriasidonnaisesta analyysistä. Teoriasidonnaisessa analyysissä on teoreettisia kytkentöjä, mutta analyysi ei nouse suoranaisesti teoriasta tai pohjaudu teoriaan. Teoriasidonnainen analyysi voidaankin nähdä teoria- ja aineistolähtöisen analyysin välimaastona. Aineiston tulkintojen tueksi etsitään teoriasta selityksiä ja vahvistuksia, eikä se sulje pois uusien aiheiden nousua aineistolähtöisesti. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006.)

Teemoittelua käytettäessä tulee tunnistaa riskit, jotka menetelmää käytettäessä voi tulla eteen. Saaranen-Kauppisen ja Puusniekan (2006) toteavat, että teemoittelussa ei välttämättä osata tunnistaa siihen kohdistuvia riskejä. Tutkijan tulisi muodostaa teemoja aktiivisesti työskentelemällä ja perustelemalla teemojen tarpeellisuuden aineistossa. Analyysia tehdessä tulee myös huomioida, että jättämällä analyysin teemoittelun tasolle, voi tulkinta olla köykäinen. Tämän vuoksi teemoittelun aiheitakin olisi hyvä vielä tiivistää lopullista tulkintaa varten. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, 2006.)

Tutkimuksessa noudatettiin hermeneuttista metodologiaa, joten analysointi tapahtui prosessin omaisesti tutkimuksen edetessä. Tutkimusprosessi eteni niin, että aineiston keruu ja analyysi vuorottelivat tutkimusprosessin aikana. Ensimmäisen haastattelun jälkeen saatu aineisto litteroitiin ja koodattiin. Koodauksen perusteella aineistolle tehtiin alustava analyysi tee-

moitellen, jotta aineistosta saatiin esille uudet teemat, joita nuoret tuottivat keskustelussaan. Tämän pohjalta muodostettiin uusi haastattelurunko, joka toimi seuraavan haastattelun raamina. Toisesta haastattelusta saatu aineisto litteroitiin ja koodattiin. Koodauksen pohjalta aineistolle tehtiin alustava analyysi. Haastatteluiden jälkeen siirryttiin lopulliseen analysointiin. Aineistot yhdistettiin ja aineistosta alettiin etsimään yhdistäviä ja erottavia teemoja teemoittelemalla aineiston sisältö. Alla oleva kuvio aineiston keruun etenemisestä kuvastaa tutkimusprosessin aineiston keruuta ja analysointia ennen lopullisen tuloksin tekemistä.

Kuva 1 Aineiston keruun eteneminen

Tutkimuksen analyysin teemat muodostuivat pitkälti teemahaastattelurungon mukaisesti, vaikka analysoitaessa aineistoja esille nousi myös uusia teemoja. Tutkimuksen luvussa 6 tulokset on käsitelty esille nousseita teemoja syvällisemmin nuorten sitaattien vuorovaikutuksessa. Luvun 7 johtopäätöksiin esille nousseita teemoja on tiivistetty ja niistä on pyritty löytämään vastaukset tutkimusongelman ratkaisemiseksi.

5 TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUS JA EETTISYYS

Tutkimuksen eettisenä pohjana toimii tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeistukset hyvästä tieteellisestä käytännöstä. Tutkimuseettinen neuvottelukunta (2012) määrittelee, että tutkimuksen eettinen hyväksyntä ja luotettavuus on uskottavaa, kun tutkimus on tehty hyvän tieteellisen käytäntöjen ohjeistusten mukaisesti. Hyvän tieteellisen käytännön keskeisiä näkökulmia ovat muun muassa tutkijan rehellisyys, huolellisuus ja tarkkuus tutkimusprosessin aikana. Lähtökohtina ovat myös tutkimuksen avoimuus ja vastuullisuus sekä toisten tutkijoiden töiden kunnioittaminen asianmukaisin ja hyväksyttävien tavoin. Tutkimusta tehdessä tulee myös huomioida eettinen näkökulma koko tutkimusprosessin ajan ja huolehdittava asianmukaisista tutkimusluvista ja sopimuksista. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2012.)

Laadullisen tutkimuksen luotettavuuden arviointi ei ole yksiselitteistä ja tutkimuksen arvioinnissa onkin lähes mahdotonta saavuttaa objektiivista luotettavuutta, koska arvio luotettavuudesta perustuu tutkijan näkemykseen (Kananen, 2017, s. 173). Vilkan (2015, s. 196) mukaan laadullista tutkimusta tehdessä tutkimuksen toteuttamista ja luotettavuutta ei voi pitää toisistaan erillisinä prosesseina. Koska laadullisen tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa loppupeleissä merkitsevät tutkijan tekemät teot, valinnat ja ratkaisut tutkimuksen aikana, on loppupeleissä tutkija itse oman rehellisyytensä kanssa tutkimuksen luotettavuuden suhteen merkittävin tekijä (Eskola & Suoranta, 2003, s. 210; Vilkkä, 2015, s. 196).

Tutkimuksen luotettavuutta ja laatua mittaa reliabiliteetti ja validiteetti. Reliabiliteetti mittaa tulosten pysyvyyttä eli sitä, että uusintatutkimus antaa samansuuntaisia tuloksia. Validiteetti kertoo, onko tutkittu oikeita asioita. (Kananen, 2017, s. 175.) Luotettavuuden arvioinnissa on oleellista tutkimusongelman määrittely oikein, oikein valitut tutkimusmenetelmät ja tutkimusprosessin toteuttaminen tieteen sääntöjen mukaan. Laadullisen tutkimuksen luotettavuuskriteereinä Kananen (2017, s. 176) on esittänyt käytettäväksi informantin vahvistusta, vahvistettavuutta, dokumentaatiota, tulkinnan ristiriidattomuutta, saturaatiota ja aikaisempia tutkimuksia aiheesta. Tätä tutkimusta koskien on laadittu ennen aineistonkeruuta suunnitelma, jonka avulla on tarkoitus pohtia ja osoittaa tutkimuksen luotettavuus. Mittareina luotettavuuden arvioinnissa on käytetty Kanasen (2017, s. 176) esittämiä luotettavuuskriteereitä.

Tämän tutkimuksen luotettavuutta voidaan edesauttaa huomioimalla edellä mainittujen luotettavuuskriteereiden sisällöt tutkimusta tehdessä. Tutkimuksen teemahaastatteluiden alustavat tulkinnat vahvistetaan haastatteluihin osallistuneilla nuorilla. Haastatteluihin osallistuneet saavat luettavaksi tekstin, joissa on alustava tulkinta haastatteluiden sisällöstä. Jos haastateltavat voivat vahvistaa tehdyn tulkinnan, vahvistaa se tutkimuksen luotettavuutta aineiston suhteen. Tutkimuksen aikana riittävä dokumentointi ja perustellut valinnat osoittavat myös asiaan perehtyneisyyttä, joilla voidaan mitata tutkimuksen luotettavuutta. (Kananen 2017, s. 177.)

Tulkinnan ristiriidattomuus voidaan todeta sillä, että useampi tutkija tulisi samansuuntaiseen tutkimustulokseen tämän tutkimuksen kanssa. Laadullista tutkimusta lähdetään harvoin uusimaan. Jos laadullinen tutkimus kuitenkin uusitaan, on epätodennäköistä, että kaksi eri tutkijaa pääsisivät täysin samaan lopputulokseen laadullisen tutkimuksen tulkinnan luonteen vuoksi. Tulkinnan ristiriidattomuutta voidaan kuitenkin arvioida tässä tutkimuksella sillä, että aineiston pohjalta toinen tutkija pääsee samankaltaisiin johtopäätöksiin kuin tässä tutkimuksessa on osoitettu. (Vilkkä, 2015, s. 197; Kananen, 2017, s. 179.)

Tutkimuksen luotettavuutta voi myös vahvistaa kylläntymisellä eli aineiston hankintaa jatketaan niin kauan, kunnes vastaukset alkavat toistamaan

itseään. Voin myös vahvistaa tutkimukseni luotettavuutta hakemalla vahvistusta aiemmista tehdyistä tutkimuksista. Jos tässä tutkimuksessa saadaan samankaltaisia tuloksia kuin muissa vastaavissa tutkimuksissa, voidaan sen ajatella lisäävän tämän tutkimuksen luotettavuutta. (Kananen, 2017, s. 179.) Luotettavuuden ja eettisyyden toteutumista tutkimusprosessissa tarkastellaan tarkemmin työn pohdinta luvussa 8.

6 TULOKSET

Haastatteluissa kerättiin tietoa teemahaastattelun menetelmällä ryhmähaastatteluissa. Haastattelukertoja järjestyi yhteensä kaksi. Haastatteluihin osallistui yhteensä kuusi 13-29-vuotiasta huonokuuloista nuorta. Ensimmäisessä haastattelussa oli osallisena kolme huonokuuloista nuorta. Toiseen haastatteluun osallistui myös kolme nuorta. Haastattelu eteni ennalta määriteltyjen aihepiirien eli teemojen mukaan, joista syntyi keskustelua haastatteluihin osallistuvien kesken.

Analysoimalla haastatteluiden sisällöt teemoiksi, esille nousivat kuusi pääteemaa. Haastattelurungot sisälsivät teemat sosiaalinen media nuorten kokemana, huonokuuloisuus sosiaalisessa mediassa ja Kuuloliitto sosiaalisessa mediassa. Uusina näkökulmina haastatteluista nousivat esille huonokuuloisuus, vertaistuki ja Kuuloliiton yhteistyö. Joidenkin pääteemojen sisälle syntyi myös alateemoja, joita tarkastellaan analyysin tulokinnassa tarkemmin.

6.1 Sosiaalinen media nuorten kokemana

Ensimmäiseksi pääteemaksi muodostui ”sosiaalinen media nuorten kokemana”. Kummassakin pidetyssä haastattelussa huonokuuloiset nuoret keskustelivat sosiaalisesta mediasta, toiminnastaan sosiaalisessa mediassa ja sosiaalisen median kanavista.

Sosiaalinen media on kaikki nämä, mitä saa puhelimelle ja koneelle sun muut Instagram, Snapchat ja Facebook, jota aika vähän nykyään käytetään.

Mutta on se aika selvää, mitä ihmiset tekevät siellä ja mitä siellä tapahtuu. Joskus löytyy tapahtumia, jotka kiinnostavat minua.

Useammalla haastatteluihin osallistuneella nuorella oli selkeä kuva siitä, mitä sosiaalisessa mediassa tehdään ja mitä siellä tapahtuu. Haastatteluissa nuoret kuvailivat sosiaalisen median olevan paikka, jossa lähinnä seurataan kiinnostavia tapahtumia ja tiedotetaan niistä, seurataan julkisuudenhenkilöitä sekä jaetaan julkaisuja eli ”postauksia”. Kaksi nuorista

kertoi sosiaalisen median koostuvan erilaisista yhteisöpalveluista, joissa ollaan vuorovaikutuksessa toisten kanssa.

Minä koen, että se on niin kuin kaikki se netti, missä voi tavallaan ottaa yhteyttä muihin.

Just siellä mäki olen tutustunut tosi moneen uuteen kaveriin just sosiaalisessa mediassa. Ja sieltä löytää paljon ihmisiä, joihin voi tutustua.

Nuoret kertoivat pääasiassa käyttävänsä sosiaalista mediaa yhteydenpidon ja uusien kontaktien luomisen välineenä. Useampi nuorista kertoi sosiaalisen median olevan paikka, jossa kulutetaan aikaa ja seurataan erilaisia sivustoja, ryhmiä sekä toisten jakamia kuvia. Eräs nuorista kuvaili sosiaalisen median olevan ajatustenmuokkaaja, jonka kautta eri ryhmien ja ihmisten on mahdollista muokata käsityksiä asioista.

Se hyöty, että pystyy seuraamaan uusia tapahtumia aika paljon uutisia ja aika nopeasti tulee se tieto. Siinä on se lähin informaatio, mikä minun mielestä on se positiivinen siinä.

Haastatteluissa sosiaalista mediaa pidettiin hyvänä paikkana tiedonjaossa, koska tieto on siellä ajankohtaista ja nopeasti saatavilla. Erityisesti haastatteluissa korostui se, että nuoret suosivat sellaisia sosiaalisen median kanavia, joissa pystyi jakamaan oman julkaisun niin, että se on näkyvissä vain tietyn aikaa ja häviää tämän jälkeen.

Minä käytän aika paljon Instagramia ja Snapchatia ja sieltä saa hyvin tietoa esimerkiksi tapahtumista, mitä muilta kuulu, mitä ne tekevät, mitä minä teen minä voin laittaa sinne ja tällaista.

Nuorten yksilölliset mieltymykset näkyivät sosiaalisen median kanavissa, joita he kertoivat käyttävänsä aktiivisesti. Käytetyimmiksi sosiaalisen median kanaviksi nousivat haastatteluiden perusteella yhteisöpalvelut Instagram, Snapchat, WhatsApp, Facebook ja YouTube. Haastatteluissa tuli esille nuorten ajatuksia siitä, että nuoret käyttävät eri sosiaalisen median kanavia eri tarkoituksiin. Instagramia eräs nuori kuvaili käytettävän lähinnä kuvien katseluun ja ajankuluttamiseen. Snapchatin useampi nuori kertoi olevan hyvä kanava uusien ihmisten löytämiseen. Siellä myös jaetaan kuulumisia ja pidetään yhteyttä kavereihin.

Muutama nuori kertoi käyttävänsä aktiivisesti WhatsAppia ja Facebookia. Yksi nuorista oli sitä mieltä, että WhatsAppissa tieto saavutetaan paremmin kuin Instagramissa. Tätä ajatusta komppasi myös toinenkin nuori ja hän oli sitä mieltä, että Instagram ei ole hyvä työmenetelmä tiedonjaossa, koska tieto hukkuu sinne helposti. Kun taas WhatsAppissa saa ilmoituksen

saapuneesta viestistä henkilökohtaisesti. Haastatteluissa yksittäiset nuoret kertoivat myös muista kanavista, joita käyttävät säännöllisesti. Näitä ovat Kuuloliiton -sivustot, Svenska hörsselförbundet - sivusto ja LinkedIn.

Facebookin käyttö jakoi nuorten mielipiteitä kahtia. Muutama oli sitä mieltä, että Facebook on hyvä paikka erityisesti asioista tiedottamisessa. Muutama nuori oli sitä mieltä, että Facebook on viime vuosien aikana menettänyt asemaansa suosittuna sosiaalisen median kanava uusien yhteisöpalvelimien synnyttyä. Tässä yhteydessä nousi esille Instagram ja Snapchat. Haastatteluissa oli havaittavissa kahtiajakoisia mielipiteitä, mitkä kanavat koettiin nuorten paikoiksi ja mitkä taas enemmän aikuisille sopivimmiksi. Osa nuorista koki, että Snapchat on nuorten oma paikka, jonne ei välttämättä kaivata aikuisia. Kun taas Facebookin osa nuorista näki sopivammaksi aikuisille.

6.2 Huonokuuloisuus sosiaalisessa mediassa

Toisena pääteemana on ”huonokuuloisuus sosiaalisessa mediassa”. Nostin huonokuuloisuuden sosiaalisessa mediassa erilliseksi pääteemaksi, koska opinnäytetyö käsittelee huonokuuloisten nuorten ajatuksia sosiaalisesta mediasta.

Kun sosiaalista mediaahan vaan katsotaan, eikä sitä periaatteessa kuulla niin se on aika pieni osa siitä.

Nuoret olivat haastatteluissa yhtä mieltä siitä, että huonokuuloisuus ei vaikuta sosiaalisessa mediassa toimimiseen. Yksi nuorista oli sitä mieltä, että huonokuuloisuus ei näy sosiaalisessa mediassa vaan tietoa siitä tulee erikseen etsiä muualta verkosta. Kaksi nuorista kertoi huonokuuloisuuden näkyvän sosiaalisen median kanavalla YouTubessa. Nuoret kertoivat, että YouTubesta löytyy opetusvideoita liittyen huonokuuloisuuteen ja huonokuuloisten ihmisten kohtaamiseen. Eräs nuorista mainitsi, että eri hashtaageilla on myös mahdollista löytää tietoa ja kuvia huonokuuloisuudesta sosiaalisen median eri kanavista. Useamman nuoren mielestä huonokuuloisuus näkyy sosiaalisessa mediassa lähinnä huonokuuloisuuteen liittyvien asioiden tiedottamisena ja huonokuuloisuudesta liittyvän tiedon jakamisena.

Siis eihän minuunkaan periaatteessa vaikuta minun tekemiseen tai mitä lie on. Mutta minä saatan esimerkiksi tiedottaa, että minulla tällainen on ja niin ihmiset voivat saada tietoa, että tällainen on olemassa. Mutta en minä silleen niin kuin esittele sitä myöskään.

Se mitä minä ainakin teen, jos tulee joku tällainen informaatio, joka koskee kuuloa ja joka on minun mielestäni tärkeä, niin minä ainakin postaan sen tyyliin Facebookiin, että

ihmiset saavat tietoa. Sitä minä teen, mutta se ei liity minuun vaan ylipäättään tietoisuuden kasvattamiseen.

Useampi nuorista koki, että huonokuuloisuudesta jaettava tieto sosiaalisessa mediassa on keskittynyt Kuuloliiton tapahtumista ja leireistä tiedottamiseen. Nuorista useampi kertoi, että tietoisuuden kasvattaminen huonokuuloisuudesta esimerkiksi artikkeleiden tai toisten huonokuuloisten nuorten tarinoiden jakamisella olisi tiedottamisen rinnalla tärkeää työtä sosiaalisessa mediassa.

Ihan samoja kuin muidenkin kavereiden kanssa. Ei se oikeastaan vaikuta yhtään mitenkään siihen. Samat kanavat ovat kuitenkin silleen, että juttelen myös minun huonokuuloisen kaverin kanssa samassa kanavassa kuin muiden kavereiden kanssa.

Samoja, mitä kuulevienkin. WhatsAppia, Snapchatia ja Instagramia. WhatsApp on semmoinen aika yleinen, missä pidän yhteyttä.

Haastatteluissa useampi nuori totesi, että huonokuuloiset nuoret käyttävät samoja sosiaalisen median kanavia kuin nuoret, keillä ei ole huonokuuloisuutta. Nuorista muutama kertoi myös, että muiden huonokuuloisten kavereiden kanssa pidetään yhteyttä samoissa kanavissa kuin muidenkin kavereiden kanssa. Nuoret kuvailivat käyttävänsä kommunikoinnissa Instagramia, Snapchatia ja WhatsAppia. Haastatteluiden perusteella huonokuuloisuus ei vaikuta sosiaalisen median kanavien valintaan, jos kyseessä on yhteydenpito toisiin ihmisiin.

Osa nuorista kertoi hyödyntävänsä eri sosiaalisen median ominaisuuksia kommunikoidessaan muiden huonokuuloisten nuorten kanssa. Yksi nuorista jakoi kokemuksiaan videopuheluiden hyödyntämisestä WhatsAppissa ja Snapchatissa kommunikoinnin välineenä. Kaksi nuorista oli sitä mieltä, että sosiaaliseen mediaan jaettavissa videoissa viittominen ja sen lisäksi tekstitys tai kuvatekstitys ovat hyvä tapa kertoa esimerkiksi tapahtumista. Nuoret kertoivat, että hakiessaan tietoa huonokuuloisuudesta tai huonokuuloisille suunnatuista tapahtumista käyttävät nuoret omien mieltymystensä mukaan kanavina Kuuloliiton -sivustoja, Facebookin- ryhmiä ja sivuja, Instagramia, Nuton -sivustoja, Svenska hörsselförbundet- sivustoa ja YouTubea.

6.3 Kuuloliitto sosiaalisessa mediassa

Kolmantena pääteemana aineiston analyysissä tuli esille ”Kuuloliitto sosiaalisessa mediassa”. Pääteeman alle muodostuivat alateemat ”Kuuloliiton toiminta sosiaalisessa mediassa”, Kuuloliiton rooli sosiaalisessa mediassa” ja ”Kuuloliiton toiminnan kehittäminen sosiaalisessa mediassa”.

6.3.1 Kuuloliiton toiminta sosiaalisessa mediassa

Nuorten keskustellessa Kuuloliitosta sosiaalisessa mediassa pääpaino keskusteluissa oli Kuuloliiton kanavien käytössä ja tiedottamisessa Kuuloliiton tapahtumista. Yhdessä haastattelussa nuoret keskustelivat haastattelun aikana siitä, että tulevista tapahtumista tiedotetaan hyvin sosiaalisessa mediassa.

Useampi nuorista kertoi Kuuloliiton hyödyntävän toiminnassa viestimisen välineenä Facebookia, Instagramia ja Kuuloliiton omia sivuja. Näistä useampi nuori kertoi seuraavan tapahtumista tiedottamista ja yksi nuorista kertoi katsovansa työpaikkailmoituksia. Muutama nuorista oli sitä mieltä, että parhaiten tiedotukset löydetään Kuuloliiton omilta nettisivuilta. Muutama nuori kertoi, että hyvää Kuuloliiton hyödyntämissä sosiaalisen median kanavissa on tieto ja kuvat, joita on mukava katsella. Muutama nuorista oli sitä mieltä, että erityisesti Nuorten tapaamisista tieto kulkeutuu parhaiten WhatsApp -ryhmän kautta.

Yleensä minä ainakin löydän kaikki Kuuloliiton jutut Kuuloliiton nettisivuilta. Silleen, et ei niin kuin Instagram vaan ihan omat selaimesta löytyvät nettisivut. Tai sitten minä kuulen esimerkiksi äidiltä, et hei on tämmöinen tapahtuma. Harvoin minä kuitenkin itse löydän niitä tapahtumia silleen, että minä tutkin, että vähän harvemmin. Yleensä kuulen joltain muulta.

Instagram. Ja välillä äiti bongaa minulle jotain Facebookista. Minä niin vähän käytän sitä, mutta äiti käyttää vähän enemmän, niin sitten se aina välillä minulle jotain sieltä sanoo.

En tiedä, onko tiettyä kanavaa. Minä luulen, että se on vaan helpompi just tavallaan kaverin kautta. Sitten jos ei tiedä mistään niistä kanavista tai niin kuin esimerkiksi Kuuloliitosta tai mistään näistä, niin sitten se on vaikeaa tulla mihinkään.

Eri kanavien käyttö jakoi nuorten mielipiteitä siitä, mitkä kanavista olisi sopivimmat vaihtoehdot Kuuloliiton toiminnasta tiedottamiseen. Suurin osa nuorista kertoi, että he eivät seuraa Kuuloliiton kanavia säännöllisesti, vaan yleensä tieto tapahtumista saadaan usein äideiltä tai kavereilta eikä sitä itse aktiivisesti etsitä. Muutama nuori oli sitä mieltä, että Instagram on hyvä väylä nuorten saavuttamiseen, kun taas muutama nuorista kertoi Facebookin olevan hyvä kanava. Facebookista osa nuorista kertoi saavansa tiedon tulevista tapahtumista lähinnä vanhemmiltaan, erityisesti äideiltään. Muutama nuorista kertoikin, että he eivät itse lue Kuuloliiton Facebookin julkaisuja. Eräs nuorista oli sitä mieltä, että on vaikeaa määritellä, mikä olisi parhain sosiaalisen median kanava saavuttaa huonokuuloisia nuoria etenkin silloin, jos nuorella ei ole tietoa Kuuloliitosta.

6.3.2 Kuuloliiton rooli sosiaalisessa mediassa

Just ilmoittaa kaikesta, kertoo Kuuloliitosta, on paljon artikkeleita Kuuloliiton toimintaan liittyen ja just tiedottaa kaikesta ja sieltä löytyy kaikesta muun muassa, mikä Kuuloliitto on ja mitä se tekee.

Sen rooli voisi olla niin kuin tukena, esimerkiksi nuorille ja lapsille, joilla saattaa olla epävarmuutta.

Haastatteluiden aineistoa analysoitaessa esiin nousi nuorten ajatuksia Kuuloliiton roolista sosiaalisessa mediassa. Useampi nuori koki käydyn keskustelun perusteella Kuuloliiton toimivan sosiaalisessa mediassa tällä hetkellä Kuuloliiton asioista tiedottajana ja vertaistuen antajana. Haastatteluista nousi myös esille nuorten ajatuksia siitä, millä tavalla Kuuloliitto voisi jatkossa toimia sosiaalisessa mediassa. Rooleiksi nousivat asianajaja, tukija, tiedottaja ja vertaistuen antaja.

Se voi olla tekniikan muutoksiin ja kaikkea sellaista. Minun mielestä se voi olla hyvinkin laaja myös, koska kuulohan on tutkimuksia, lääketutkimuksia, kehitystä ja kaikkia tällaisia juttuja.

Monilla aloilla on vähän ymmärrystä kuulovammasta niin voisi antaa esimerkiksi työnantajalle tietoa, mitä työntekijän kanssa kannattaa keskustella ja miten vähentää sitgmatismoita. Se voisi olla semmoinen, mikä auttaisi. Siinä LinkedIn voisi olla hyvä kanavapaikka.

Useampi nuori koki Kuuloliiton nuorisotyön tärkeäksi sosiaalisessa mediassa erityisesti tiedottamisen takia, koska nuorten mielestä on tärkeää saada tietoa huonokuuloisuudesta ja siihen liittyvistä asioista. Eräs nuori sanoi haastattelussa, että tiedon jakaminen voisi olla esimerkiksi huonokuuloisuuteen liittyvien ajankohtaisten tutkimuksien ja artikkeleiden jakamista Kuuloliiton sosiaalisen median kanavilla. Keskusteluun osallistuneet nuoret olivat myös sitä mieltä, että tieto tulisi suunnata kaikille.

Vertaistuen merkitys nousi haastatteluissa esille useammassa keskustelussa ja useampi nuori toikin esille, että kokevat Kuuloliiton roolin tärkeäksi vertaistuen antajana. Eräs nuorista kertoi, että hänen mielestään on tärkeää, että Kuuloliitto toimii tukijana, koska hänen mielestään ei ole muuta paikkaa mistä tietäisi saavansa vertaistukea huonokuuloisuuteen liittyvissä kysymyksissä.

Nykyisin ihmisillä on semmoinen ymmärrys, että kuulolaite on vanhuksille tehty, vaikka viimeisen kahdeksan vuoden ai-

kana kuulokojeen kehitys on ollut ihan huikeaa. Se on mennyt siihen suuntaan, että ihmiset uskaltavat käyttää kuulokojeita. Tämmöisiä pitäisi nostaa esille vielä enemmän.

Haastatteluista nousi esille, että osa nuorista toivoisi Kuuloliiton toimivan vielä enemmän huonokuuloisten nuorten asioiden eteenpäin viejänä ja tukijana. Osa nuorista toivoi, että Kuuloliitto voisi tehdä vielä enemmän töitä lisätäkseen ihmisten ymmärrystä huonokuuloisuudesta. Eräs nuorista perusteli tukena olemisen olevan tärkeää, koska huonokuuloisilla nuorilla ja lapsilla saattaa olla epävarmuutta esimerkiksi käyttää kuulokojetta.

6.3.3 Kuuloliiton toiminnan kehittäminen sosiaalisessa mediassa

Nuoret keskustelivat haastatteluissa siitä, kuinka heidän mielestään Kuuloliiton kannattaisi kehittää toimintaansa. Nuoret pohtivat sitä, miten Kuuloliitto voisi saada toimintaansa mukaan niitä huonokuuloisia nuoria, jotka eivät ole toiminnassa mukana. Haastatteluista nousi keskeiseen asemaan toiminnan kehittämisessä 1) Kuuloliiton aktiivisuuden lisääminen sosiaalisen median kanavilla ja kanavien monipuolisempi hyödyntäminen, 2) tiedottamisen kehittäminen eri sosiaalisen median kanavilla, 3) nuorten huomioiminen aktiivisina osallistujina ja 4) nuorisotyöntekijöiden tavoittamisen parantaminen sosiaalisessa mediassa.

Voisi olla jotkut aktiivisia, jotkut ovat ehkä kuolleita joskus. Sinne tulee ehkä kerran kuukaudessa jotain.

Laaja-alaisesti, että ei ehkä samoja asioita, kun aika paljon samaa siellä jauhetaan. Jotain erilaista.

Nuorten ajatukset Kuuloliiton toimintaa kohtaan sosiaalisessa mediassa herätti keskustelussa ristiriitaisia ajatuksia. Toisaalta suurin osa haastatteluihin osallistuvista nuorista kuvaili Kuuloliiton toiminnan olevan hyvää sosiaalisessa mediassa etenkin tapahtumista tiedottamisen suhteen. Toisaalta suurin osa haastatteluihin osallistuneista oli kuitenkin sitä mieltä, että Kuuloliiton tulisi olla aktiivisempi sosiaalisessa mediassa ja tuoda esille toimintaansa monipuolisemmin hyödyntämällä eri sosiaalisen median ominaisuuksia. Haastattelussa eräs nuori sanoi, että eri sosiaalisen median kanavien hyödyntäminen voisi rohkaista huonokuuloisia nuoria osallistumaan. Osa nuorista pohti myös sitä, että kynnys osallistua toimintaan mataluu, kun nuoret näkevät, minkälaista toiminta oikeasti on. Tällöin toimintaan osallistuminen ei välttämättä jännitä niin paljon.

Nuoret toivat haastatteluissa esille konkreettisia esimerkkejä, miten Kuuloliitto voisi toimia sosiaalisen median eri kanavilla. Nuorilla oli yhteinen mielipide siitä, että aktiivisuus ja toiminnan tuominen vielä näkyvämmiin esille, on avain nuorten kiinnostuksen heräämiseen toiminnan suhteen.

Tai sitten niin, että on jotain leiriläisiä, niin sitten nekin voisivat välillä saada jotain, ei välttämättä tunnuksia, mutta niin kuin jotain tavallaan oikeutta. Että nekin voisivat vähän päivittää sinne jotain omia fiiliksiä. Tai siten se voisi kannustaa muitakin nuoria jotenkin niin kuin enemmän, et jos on jotain, ketkä ei hirveästi käy missään leireillä. Niin se voisi rohkaista niitäkin.

Yhdessä haastattelussa nuoret keskustelivat siitä, kuinka Kuuloliitto voisi hyödyntää enemmän Instagramia pitämällä liveä tapahtumista sekä antaa oikeuden esimerkiksi leiriläisille päivittää heidän omia ajatuksiaan tapahtumista ja leireistä. Pari nuorta toivat eri haastatteluissa esille YouTubeen hyödyntämisen jakamalla siellä "My Day:n" nuorten omista kokemuksista huonokuuloisuudesta ja Kuuloliitosta.

Haastattelun aikana osa nuorista oli sitä mieltä, että Kuuloliitto voisi parantaa näkyvyyttään sosiaalisen median eri kanavilla esimerkiksi järjestämällä arvontoja ja kilpailuja, jotta Kuuloliiton seuraajat motivoituisivat jakamaan tietoa eteenpäin Kuuloliitosta. Muutama nuorista toi esille, että Kuuloliitto voisi mainostaa vielä enemmän tapahtumia ja järjestää isompiakin tapahtumia enemmän. Osa nuorista oli sitä mieltä, että tapahtumista voisi tiedottaa myös kanavilla, jotka eivät ole suunnattu vain huonokuuloisille ihmisille. Nuoret toivat esille, että tiedon jakaminen myös heille, keillä on huonokuuloisia kavereita, on tärkeää. Näin myös he voisivat toimia tiedon jakajina. Sosiaalisen median kanavaehdotukset vaihtelivat nuorten omien mieltymysten mukaan. Kanavina haastatteluissa nousivat esille Facebook, WhatsApp, Instagram, LinkedIn, YouTube ja Snapchat.

Että olisi enemmän juttua näistä, että on olemassa huonokuuloisia ihmisiä.

Osa nuorista keskusteli siitä, että päivitykset voisivat olla muutakin kuin pääasiassa tapahtumista tiedottamista. Nuoret kertoivat haluavansa, että Kuuloliitto toisi laajemmasta näkökulmasta asioita esille huonokuuloisuuteen liittyen. Yhdessä haastattelussa nuoret halusivatkin välittää viestin, että toivovat sosiaaliseen mediaan enemmän keskustelua huonokuuloisuudesta Kuuloliiton tapahtumien mainonnan ja tiedottamisen lisäksi. Nuoret toivoivat, että sosiaalisessa mediassa näkyisi enemmän, mitä huonokuuloisuus merkitsee ja miten se vaikuttaa huonokuuloisen elämään.

Nykyään ihmisillä on hirveän vähän tietoa tästä. Ja koska se on näkymätön vamma eikä sitä ymmärretä kuin vasta, kun joku antaa tiedon siitä.

Eräs nuorista ehdotti, että Kuuloliitto voisi jakaa enemmän ajankohtaista tutkimustietoa ja artikkeleita huonokuuloisuudesta. Yhdessä haastattelussa nuoret pitivät tärkeänä, että Kuuloliitto voisi omalla toiminnallaan sosiaalisessa mediassa tuoda enemmän esille huonokuuloisten nuorten

asemaa työelämässä. Muutama nuorista keskusteli siitä, kuinka tärkeää olisi, että Kuuloliitto voisi levittää enemmän tietoa erityisesti työnantajille siitä, kuinka kohdata huonokuuloinen ihminen. Eräs nuorista ajatteli, että tällä tavalla Kuuloliitto voisi vaikuttaa leimaantumisen vähentämiseen, joka lieventäisi huonokuuloisiin nuoriin kohdistuvia ennakkoluuloja ja helpottaisi huonokuuloisten nuorten työnhakua ja saantia.

Kyllä Kuuloliiton jäsenet ovat aika iso osa Kuuloliittoa ja he just pystyisivät tuomaan enemmän näkyvyyttä Kuuloliitolle. Se olisi tosi kiva, että jos pystyisi tehdä yhteistyötä.

Osa nuorista keskustelivat, että heidän mielestään Kuuloliiton kannattaisi hyödyntää entistä enemmän Kuuloliiton jäseniä näkyvyytensä parantamisessa sosiaalisessa mediassa. Suurin osa nuorista piti tärkeänä yhteistyön tekemistä ja osallisena olemista Kuuloliiton toiminnassa. Suurimmalla osalla haastatteluihin osallistuneista nuorista oli halua olla enemmän osallisena. Eräs nuorista kertoi, että nuoret välittävät paljon erilaista tietoa kaverilta kaverille ja kaverit ovatkin tärkeä tiedonsaannin lähde. Osa nuorista pohti myös, että nuoret voisivat innostaa ja rohkaista enemmän toisia huonokuuloisia nuoria osallistumaan toimintaan mukaan.

Olla niin kuin semmoinen tukihenkilö heille. Joille pystyisi esimerkiksi puhumaan ja laittaa viestiä, et hei on tällainen tilanne, että saisiko apua. Jos ei pysty puhumaan kellekään muulle, niin olisi hyvä, että siellä olisi sellainen, jolle voisi puhua näistä Kuuloliiton asioista.

Muutaman nuoren mielestä oli kuitenkin oleellista, että Kuuloliitto toimisi myös oman nuorisotyöntekijän kautta sosiaalisessa mediassa. Yhdessä haastattelussa nuoret keskustelivat siitä, että jonkinlainen tukihenkilö tai päivystävä nuorisotyöntekijä olisi tarpeellinen. Eräs nuorista ehdotti, että nuorisotyöntekijä voisi toimia käytetyimmissä sosiaalisen median kanavilla esimerkiksi Instagramissa. Hän sanoi, että sivustolla voisi olla yhteystiedot, josta saisi nuorisotyöntekijän kiinni apua ja tukea tarvittaessa.

6.4 Huonokuuloisuus

Neljäntenä pääteemana haastattelun aineistoa analysoimalla nousi esille ”huonokuuloisuus”. Tutkimuksen tulosten kannalta on oleellista haastatteluiden sisällön vuoksi nostaa huonokuuloisuus omaksi erilliseksi teemakseen. Teema pitää sisällään alateemat ”kokemus huonokuuloisuudesta”, ”huonokuuloisuus ja työelämä” ja ”huonokuuloiset ja sosiaaliset suhteet”.

Nykyään ihmisillä on hirveän vähän tietoa tästä. Ja koska se on niin näkymätön vamma eikä sitä ymmärretä kuin vasta, kun joku antaa tiedon siitä. Että aa tällainen se on.

Haastattelussa eräs nuorista kuvaili huonokuuloisuutta ”näkymättömäksi” vammaksi, josta johtuen ihmisten on vaikea ymmärtää sen tuomia haasteita. Yksi nuorista kuvaili huonokuuloisuuden olevan myös osa lääketiedettä ja erilaisia tutkimuksia. Pari nuorta nosti haastatteluissa esille kuulo-kojeen merkityksellisyyden huonokuuloisuudessa ja etenkin häpeän tunteet kojetta kohtaan. Erityisesti useampi nuori kertoi huonokuuloisten olevan tavallisia ihmisiä ja he toivoivat, että ihmiset ymmärtäisivät sen.

Paljon ihmisillä on ennakkoluuloja siitä, että tämä olisi jotenkin huono juttu tai jotain tällaista. Sitten ne ovatkin, että me ollaankin normaaleja ihmisiä.

Useampi haastatteluihin osallistunut jakoi kokemuksiaan ennakkoluuloista huonokuuloisuutta kohtaan. Kaksi nuorista kertoi, että he törmäävät ennakkoluuloihin lähinnä kasvokkain tapahtuvissa vuorovaikutustilanteissa. Eräs nuorista kertoi kohdanneensa sosiaalisessa mediassa tilanteen, jossa hänen huonokuuloisuuteensa suhtauduttiin ennakkoluulolla. Useampi nuori pohti haastattelun aikana sitä, että vähäinen tieto huonokuuloisuudesta lisää ennakkoluuloja huonokuuloisia ihmisiä kohtaan. Yksi haastatelluista sanoi myös, että ymmärtämättömyys on iso ongelma, johon pitäisi vaikuttaa esimerkiksi jakamalla enemmän tietoa huonokuuloisuudesta.

Työelämä on välillä vaikeata, kun ihmiset ei tunnu aina ymmärtävän huonokuuloisuutta. En esimerkiksi oikein itse saa sanottua, että olen huonokuuloinen.

Yhdessä haastattelussa nousi esille huonokuuloisuuden vaikutus työelämään. Eräs nuorista kertoi tiedon olevan vähäistä monilla aloilla liittyen huonokuuloisuuteen. Osa nuorista kertoi kohdanneensa ennakkoluuloja työpaikoillaan huonokuuloisuutta kohtaan. Useampi nuori koki, että työelämässä oleminen voi olla vaikeaa huonokuuloisuuden vuoksi, koska ihmiset eivät ymmärrä eivätkä tiedä, kuinka huonokuuloinen ihminen tulisi kohdata. Yksi nuorista ehdotti tähän ratkaisuksi asian puheeksi ottoa, mutta pari nuorta koki puheeksi oton olevan hankalaa. Yksi nuorista kertoi, että itseään täytyy rohkaista puheeksi ottoon työnantajien ja työkavereiden kanssa.

Usein ihmiset luulevat, ettei me kuunnella, vaikka me ei kuulla. Sitten meille saatetaan suuttua siitä tai ärsyyntyä, kun me tehdään jotain väärin. Silloin kannattaa vaan kertoa, että on huonokuuloinen ja sitten ehkä tajuaa, ettei asia ole näin.

Huonokuuloisuus vaikuttaa haastatteluiden aineiston perusteella myös huonokuuloisten nuorten sosiaalisiin suhteisiin. Muutama nuori kuvaili ennakkoluulojen ymmärtämättömyyden ja vähäisen tiedon huonokuuloisuudesta vaikuttavan myös heidän sosiaalisiin suhteisiinsa. Eräs nuorista kertoi osan ihmisistä ärsyyntyvän ja turhautuvan, koska huonokuuloinen ih-

minen ei kuule, vaikka hän haluaisikin kuulla. Yhdessä haastattelussa nuoret keskustelivat väärinymmärryksistä, jotka johtuvat heidän mielestään siitä, ettei huonon kuulon vuoksi ole kuullut asioita niin kuin ne on sanottu.

6.5 Vertaistuki

Haastattelun aineiston analyysissä viidenneksi pääteemaksi muodostui ”vertaistuki”.

En tiedä, mistä sitä tietoa tai sitä vertaistukea saa muualta kuin näistä.

Haastatteluissa muutama nuorista toi esille, että heidän kokemuksensa mukaan vanhemmille ja nuorille on omat vertaistuen paikkansa. Haastatteluista tuli esille nuorten mielipide siitä, että Kuuloliitto on erityisen tärkeässä roolissa vertaistuen antajana nuorten elämässä. Nuoret tietävät, että Kuuloliitto on paikka, josta nuoret saavat tarvittaessa vertaistukea. Muutama nuorista eritteli, että vertaistukea saa erityisesti Kuuloliiton tapahtumista ja leireiltä, joissa korostuu kaverien rooli vertaistuen antajana.

Kun mietin niitä kavereita, jotka eivät saa mitään vertaistukea, kun eivät vaan osaa hakea. Niin tänne minä niitä neuvoisin. Kyllä minä niin kuin tosi monelle olen sanonut, et tule johonkin Kuuloliiton leirille. Että saat heti kavereita ja heti sinä innostut kuitenkin.

Osa nuorista oli sitä mieltä, että vertaistuen jakamisessa voisi hyödyntää entistä monipuolisemmin sosiaalisen median kanavia. Esimerkkinä yksi nuorista mainitsi kanavana YouTubea, jossa nuoret voisivat kertoa ja jakaa omia kokemuksiaan huonokuuloisuudesta. Muutama nuori oli myös sitä mieltä, että vertaistuen tulisi yltyä vielä laajemmin myös niiden nuorien saataville, jotka eivät tiedä Kuuloliiton toiminnasta.

6.6 Kuuloliiton yhteistyö

Kuudenneksi pääteemaksi aineistosta nousi ”Kuuloliiton yhteistyö”.

Eli minä olen niin kuin tosi monta leiriä ja viikonloppua ollut niin kuin perheen kanssa. Mutta sitten kun, alkoi tulemaan niin kuin teiniksi ja niin kuin kasvaa, niin sitten tavallaan ne lasten leirit jäi vähän niin kuin taakse. Ja sitten harvemmin minä enää olen missään niin kuin kvl:n missään jutuissa. Sitten on just Kuuloliitto ja Kuurojenliitto ja semmoiset. Että tavallaan voisi olla jotenkin yhteistyössä.

Haastatteluissa nuoret keskustelivat Kuuloliiton tekemästä yhteistyöstä muiden tahojen kanssa. Yhdessä haastattelussa tuli esille, että nuorten

mielestä Kuuloliiton kannattaisi tehdä vielä näkyvämmiin yhteistyötä eri tahojen kuten järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Eräs nuorista sanoi, että Kuulovammaisten vanhempien liiton kanssa tehtävä yhteistyö hyödyttäisi etenkin nuoria, jos tieto järjestöjen toiminnasta kulkeutuisi järjestöjen välillä esimerkiksi tulevista tapahtumista.

Nuoret pohtivat keskustelussaan myös sitä, missä kaikkialla Kuuloliiton olisi nuoren näkökulmasta katsottuna hyvä näkyä, jotta huonokuuloiset nuoret tavoittaisivat Kuuloliiton toiminnan. Yksi nuorista pohti, että Kuulokeskus on paikka, jossa moni huonokuuloinen nuori asoi ja sieltä olisi mukava löytää tietoa Kuuloliitosta. Hän ehdotti, että siellä voisi olla esimerkiksi esitteitä, joissa kerrotaan Kuuloliiton toiminnasta ja sosiaalisen median kanavista. Eräs nuorista oli taas sitä mieltä, että huonokuuloisuus ja Kuuloliitto voisivat näkyä enemmän kouluissa esimerkiksi koulujen seinillä julisteina.

Muutama nuorista toi keskustelussaan esille, että he toivoisivat voivansa tehdä enemmän yhteistyötä Kuuloliiton kanssa. Eräs nuorista ehdotti, että Kuuloliitto voisi tehdä enemmän yhteistyötä Kuuloliiton leireille osallistuvien nuorten kanssa. Hän ehdotti, että leiriläiset voisivat jakaa kokemuksiaan leireistä sosiaalisen median kautta.

Kun se on ihan eri asia, että jos joku ohjaaja sanoo, et tämä on hauska leiri ja kannattaa tulla ja ikimuistoinen leiri. Kun sitten kun joku nuori tai kaveri sanoo, että ihan oikeasti, ihan paras. Niin siinä on se ero.

Muutama nuorista oli sitä mieltä, että Kuuloliiton kannattaisi hyödyntää nuoria esimerkiksi tiedon jakajina, koska nuoret ovat iso osa Kuuloliittoa ja he pystyisivät lisäämään Kuuloliiton näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa. Eräs nuorista toi myös esille, että nuoret jakavat ja saavat paljon tietoa sosiaalisessa mediassa kavereiltaan. Kaksi nuorista oli sitä mieltä, että tämä on asia, joka Kuuloliiton olisi hyvä huomioda toimiessaan sosiaalisessa mediassa. Käydyn keskustelun pohjalta voi tehdä johtopäätöksen, että nuoret kokevat tärkeäksi nuorten kokemuksen hyödyntämisen ja haluavat olla enemmän osallisina Kuuloliiton toiminnassa.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksen lähtökohtana oli Kuuloliiton tarve tavoittaa sosiaalisessa mediassa huonokuuloisia nuoria, jotka eivät ole Kuuloliiton toiminnassa mukana. Tavoitteeseen pääsemiseksi Kuuloliitto asetti toiminnalleen tavoitteen tehdä etsivää nuorisotyötä sosiaalisessa mediassa. Kuuloliiton toiminnan ongelmaksi nousi tietämättömyys siitä, mikä olisi parhain tapa toimia ja tavoittaa nuoret sosiaalisessa mediassa. Haastatteluiden aineiston tu-

loksista on pyritty löytämään vastauksia, millä tavalla huonokuuloiset nuoret toivovat Kuuloliiton toimivan sosiaalisessa mediassa sekä kysymyksen, mitä sosiaalisen median kanavia huonokuuloiset nuoret toivovat Kuuloliiton käyttävän nuorisotyönsä välineenä. Kysymysten tarkoituksena oli saada huonokuuloisten nuorten ajatukset ja toiveet esille, jotta Kuuloliitto voisi toteuttaa etsivää nuorisotyötään sosiaalisessa mediassa tavoitteellisesti.

Verke -verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus on teettänyt vuosina 2013, 2015 ja 2017 kuntien nuorisotyöntekijöille digitaalisen median ja teknologian käyttöä kartoittavan kyselytutkimuksen. Kyselyiden tulokset ovat vuodesta toiseen osoittaneet, että organisaatioiden laatimia kirjallisia sosiaalisen median ohjeistuksia, toimintasuunnitelmia tai strategioita on laadittu melko vähän organisaatioissa. (Hyry, 2013, s. 19; Linkosalo, 2015, 32; Lauha & Tuominen, 2017, s. 54.) Tavoitteiden puuttuminen hankaloittaa nuorisotyöntekijöiden mielestä digitaalisen nuorisotyön toteuttamista (Lauha & Tuominen, 2017, s. 31).

Tutkimuksien tulosten mukaan nuorisotyö ei vaikuta suunnitelmalliselta verkossa, jonka johdosta työn tuloksia on hankalaa arvioida (Linkosalo, 2015, s. 32). Jotta Kuuloliiton työskentely olisi tavoitteellisempaa, Kuuloliitto tarvitsee tietoa siitä, mikä on tehokkain keino tavoittaa nuoret sosiaalisessa mediassa. Tämän vuoksi tämä tutkimus on toiminut esitutkimuksena, joka on osa Kuuloliiton suurempaa kehittämisprojektia.

Jotta tutkimukselle asetetut tavoitteet voitaisiin tutkimuksen avulla saavuttaa, on merkityksellistä tuoda esille tutkimustuloksissa tulleita muitakin uusia teemoja, jotka lisäävät ymmärrystä nuorten tämän hetkisestä kulttuurista, joka on muodostunut nuorten keskuudessa sosiaalisen median ympärille. Fedotoff ja Pietilä (2011, s. 62) toteavat, että verkkonuorisotyössä on oleellista ”mennä sinne, missä nuoretkin ovat”. Tästä syystä on ollut olennaista kartoittaa nuorten tämän hetkistä ajatusmaailmaa ja kulttuuria, siitä mitä nuoret ajattelevat sosiaalisesta mediasta.

Tässä luvussa keskitytään tarkastelemaan aluksi tutkimuksen keskeisiä tuloksia tutkimuskysymyksiensä kautta. Luvun lopussa käydään läpi haastatteluiden tuloksista nousevia uusia näkökulmia. Haastatteluiden keskeisiksi tuloksiksi nousivat esille teemat sosiaalinen media nuorten kokemana, huonokuuloisuus sosiaalisessa mediassa, Kuuloliitto sosiaalisessa mediassa, huonokuuloisuus, vertaistuki ja Kuuloliiton yhteistyö.

7.1 Nuorten käyttämät sosiaalisen median kanavat

Nuorisobarometrin (2013) teettämän kyselytutkimuksen tulosten perusteella 15-29-vuotiaista 89 prosenttia kertoo käyttävänsä jotain sosiaalisen median kanavaa. Tilastokeskuksen tilastojen (2017) mukaan 16-24-vuotiaista 95 prosenttia käyttää internettiä useita kertoja päivässä. Tässä tutkimuksessa ei ollut tarkoituksena selvittää, kuinka paljon tai usein nuoret

käyttävät internetiä. Aiemmat tutkimukset aiheeseen liittyen antavat osviittaa siitä, kuinka iso osa verkko on nykyajan nuorten elämää, mikä on oleellista tutkimuksen kontekstin kanssa. Vaikka tarkoituksena ei ollut selvittää nuorten käyttämää aikaa verkossa, tutkimuksen tuloksissa voisi tulkitä, että verkko on kiinteä osa nuorten arkea.

Nuoret kuvailivat haastatteluissa sosiaalista mediaa paikkana, jossa kuluetaan aikaa ja ollaan yhteyksissä muihin ihmisiin. Merikivi ym. (2011, s. 10) kuvailevat verkon määrittävän nuorisokulttuurin tapoja ja tottumuksia ja synnyttävän myös uusia tapoja. Ebrand Suomi Oy:n ja Oulun kaupungin sivistyksen- ja kulttuuripalveluiden (2016a) teettämässä kyselytutkimuksessa on saatu tämän tutkimuksen kanssa samankaltaisia tuloksia. Tutkimuksen mukaan sosiaalinen media on vakiinnuttanut roolinsa hyvin monen nuoren jokapäiväisessä elämässä. Tämän tutkimuksen vastauksista voisi tehdä johtopäätöksen, että sosiaalinen media on oleellinen osa nykyajan nuorten elämää (Myllyniemi, 2014, s. 35-36).

Paananen (2013) kertoo sosiaalisen median kanavien olevan tärkeä osa nuorisotyötä, koska nuoret ovat siellä. Haastatteluissa nuoret kertoivat sosiaalisen median rakentuvan erilaisista yhteisöpalveluista, joissa he kuluttavat aikaa, ovat yhteydessä kavereihin ja solmivat uusia kaverisuhteita. Alastalo (2016, s. 104) kuvailee sosiaalisen median rakentuvan yhteisöllisistä kanavista, joissa nuoret luovat uusia suhteita ja rakentavat omaa identiteettiään sekä vahvistavat omaa minäkuvaansa.

Tutkimuksen ensimmäisen tutkimuskysymyksen tarkoituksena oli selvittää, missä sosiaalisen median kanavissa huonokuuloiset nuoret toivovat Kuuloliiton toteuttavan nuorisotyötä. Tästä tarkoituksesta muodostui tutkimuksen ensimmäinen tutkimuskysymys. Ebrand Suomi Oy ja Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden (2016b) teettämän kyselytutkimuksen mukaan nuorten suosituimmiksi sosiaalisen median kanaviksi nousivat tutkimuksen tuloksista WhatsApp, YouTube, Facebook, Instagram, Spotify, Snapchat, Facebook Messenger, Skype, Twitter ja Steam. Verkon - verkkonuorisotyön valtakunnallisen kehittämiskeskuksen (2016) esityksen mukaan suosituimmat kanavat olivat järjestyksessä Facebook, YouTube, WhatsApp, Instagram, Snapchat, Twitter, Pinterest, Periscope ja LinkedIn. Tämän tutkimuksen perusteella käytetyimmiksi sosiaalisen median kanaviksi valikoituivat Instagram, Snapchat, WhatsApp, Facebook ja YouTube.

Nuorisobarometrin (2013) teettämän kyselytutkimuksen tulokset kertovat, että iän myötä sosiaaliseen mediaan osallistuminen vähenee. Tutkimuksesta ei kuitenkaan selvene, johtuuko verkon käytön väheneminen iästä vai sukupolvieroista. Aiemmissa tutkimuksissa oli saatu myös tuloksia, joissa havaittiin, että nuorten käyttämät sosiaalisen median kanavat vaihtelevat. Tässä tutkimuksessa ei oteta kantaa siihen, mistä vaihtelut johtuvat. Vaihtuvuuteen saattaa vaikuttaa nuorten ikä tai sukupuoli, mutta se ei ole ollut merkityksellistä tätä tutkimusta tehdessä.

Tässä tutkimuksessa ei ole myöskään muodostettu listausta, mikä kanavista oli kaikkein suosituin ja mikä ei, koska nuorten yksilölliset mielipiteet vaihtelivat suuresti heidän omien mieltymysten mukaan. Lehtikangas (n.d.) on tullut samankaltaiseen johtopäätökseen nuorten verkkokulttuuria käsittelevästä tutkimuksestaan. Hänen mukaansa nuoret eivät ole verkon käytön suhteen yhtenäinen ryhmä, vaan verkkokäyttäytymisessä korostuvat nuorten yksilölliset erot. Nuoret eivät kokeneet tämän tutkimuksen tuloksien mukaan mitään sosiaalisen median kanavaa ehdottoman huonona tai hyvänä vaihtoehtona toteuttaa nuorisotyötä. Enemmänkin nuoret olivat sitä mieltä, että aktiivisuudella ja eri sosiaalisen median monipuolisella käytöllä Kuuloliitto voisi lisätä näkyvyyttään sosiaalisessa mediassa ja näin tavoittaa mukaan nuoria, jotka eivät ole tietoisia Kuuloliiton toiminnasta.

Haastatteluissa tuli esille, että sosiaalisen median kanavilla on käyttötarkoituksensa nuorten keskuudessa. Instagram koettiin tarkoituksenmukaisena tiedottamiseen ja kokemusten jakamisen paikkana. Snapchatin ajateltiin suurimmaksi osaksi olevan kavereiden kohtaamispaikka. WhatsApp koettiin hyvänä tiedottamisen kanavana erityisesti henkilökohtaisemmassa viestinnässä. Facebook koettiin kanavana, jossa voisi jakaa monipuolisemmin tietoa ja tuoda esille huonokuuloisuuteen liittyvää tutkimustietoa. YouTube nähtiin kanavana, jossa voisi jakaa tietoa ja kokemuksia huonokuuloisuudesta. LinkedIn mainittiin haastattelussa kanavana, jossa Kuuloliitto voisi pyrkiä vaikuttamaan työnantajien asenteisiin huonokuuloisten työntekijöiden rekrytointiin liittyvissä kysymyksissä. Erityisesti Instagram ja WhatsApp otettiin keskusteluissa esille kanavina, joissa nuorisotyöntekijä voisi olla tavoitettavissa.

Lauhan & Tuomisen (2017, s. 24) mukaan digitaaliset viestintä- ja vuorovaikutustavat ovat yleistymässä nuorisoalalla ja se näkyy myös työntekijöiden työotteissa. Verken teettämän kyselyn tuloksien mukaan nuorisotyöntekijät käyttävät eriytyneemmin eri sosiaalisen median sovelluksia. Yhdellä työntekijällä saattaakin olla käytössään useimpia eri sovelluksia, joita käytetään eri tarkoituksiin. Sovellusten käyttöön vaikuttaa se, mitä heidän on tarkoituksena tuoda esille ja kenelle.

Huotarinen (2015, 48) tutkimuksen tuloksissa nousee esille, että nuoret liikkuvat nopeasti sosiaalisen median eri kanavilla. Hänen mukaansa tämä luo etsiville nuorisotyöntekijöille muutospaineita, jotta työntekijät tavoittaisivat oikeat kanavat nuorten tavoittamisessa (Huotari 2015, 48). On oleellista kartoittaa huonokuuloisten nuorten mielipiteitä sosiaalisen median kanavista, jotta Kuuloliitto saisi juuri heille kohdennettua ja ajankohtaista tietoa nuorilta, joita heidän toimintansa koskettaa. Jos nuorisotyöntekijöillä ei ole ymmärrystä tämän hetken nuorten ajatuksista sosiaalisesta mediasta, tehty työ voi pahimmillaan olla hyödytöntä (Huttunen & Merikivi, 2011, s. 50). Lindman (2013, s. 36) toteaa, että nuorten kanssa samalla aaltopituudella oleminen on merkityksellistä nuorisotyön kannalta. Hänen

mukaan nuorisotyöntekijöiltä vaaditaan aktiivista otetta uuden oppimiseen, jotta uusien palveluiden ja työmuotojen avulla olisi mahdollista taavoittaa ne nuoret, jotka eivät muuten osallistuisi nuorisotoimintaan mukaan.

Verkkonuorisotyötä toteutettaessa on oleellista huomioida nuorten ajatukset toiminnan suunnittelussa. Oleellista etsivää verkkonuorisotyötä tehdessä on mennä sinne, missä nuoret ovat. Tämän vuoksi on merkityksellistä huomioida nuorilta saatu tieto, missä he ovat sosiaalisessa mediassa. Etsivää verkkonuorisotyötä tehtäessä on hyvä tietää, mitkä ovat ne palvelut, joita nuoret käyttävät ja miten niissä voi olla mukana. Nuorisotyöntekijöiltä vaaditaankin ymmärrystä, mitä nuoret ajattelevat verkosta. (Merikivi ym., 2011, 10; Fedotoff & Pietilä, 2011, s. 62; Laaksonen, 2016, s. 95.) Laaksonen (2016, s. 94) kuvailee verkkonuorisotyön olevan jatkuvaa etsivää nuorisotyötä, koska työtä tehdessä täytyy olla ajan hermoilla taavoittaakseen nuoret sosiaalisessa mediassa.

7.2 Kuuloliitto sosiaalisessa mediassa

Tässä vaiheessa tuloksia on käsitelty nuorten ajatuksia sosiaalisen median kanavista. Oleellista Kuuloliiton etsivän nuorisotyön kannalta on myös saada selville, millä tavalla nuoret toivovat Kuuloliiton toimivan sosiaalisessa mediassa. Jotta Kuuloliitto voisi toimia sosiaalisessa mediassa monipuolisemmin ja aktiivisemmin, on heidän oleellista tietää, mitä nuoret Kuuloliiton toiminnalta odottavat.

Haastatteluiden tuloksien mukaan nuoret kokevat Kuuloliiton tällä hetkellä sosiaalisessa mediassa tiedottajana ja vertaistuenantajana. Verken nuorisotyöntekijöille teettämän kyselyn mukaan nuorisotyön toiminnoissa digitaalista mediaa ja teknologiaa käytetään yleisemmin tiedottamiseen ja yhteydenpitoon (Lauha & Tuominen, 2017, s. 27). Huotari (2015, s. 45) on saanut tutkimuksessaan vastaavanlaisia tuloksia, joiden mukaan yleisemmin käytetyt tavat etsivässä nuorisotyössä ovat sosiaalisen median hyödyntäminen tiedotus-, valistus-, tai neuvontatyössä, jotka eivät varsinaisesti ole kohtaavaa nuorisotyötä. Tämän tutkimuksen tulokset osoittavat, että nuoret haluaisivat Kuuloliiton roolin olevan entistä aktiivisempi sosiaalisessa mediassa. Haastattelun mukaan Kuuloliitto tekee tällä hetkellä nuorisotyötään tavalla, mikä tyydyttää nuoria. He kuitenkin toivot esille toiveen, jossa Kuuloliitto voisi toimia edellisten roolien tiedottajan ja vertaistuenantajan lisäksi tukijana ja asianajaja, joka tuo entistä enemmän esille huonokuuloisten ääntä.

Tärkeimmiksi kehityskohteiksi tämän tutkimuksen tuloksista nousevat Kuuloliiton toiminnan aktiivisuuden lisääminen sosiaalisessa mediassa sekä kanavien monipuolisempi käyttö, tiedottamisen kehittäminen eri kanavilla, nuorten huomioiminen aktiivisina osallistujina ja nuorisotyönteki-

jöiden tavoittamisen parantaminen sosiaalisen median eri kanavilla. Kehityskohteet analysoitiin nuorten esittämien konkreettisten kehitysehdotusten pohjalta.

Nuoret toivat haastatteluissa esille, että toivovat Kuuloliiton kehittävän tiedottamistaan. Nuoret halusivat Kuuloliiton tiedottavan monipuolisemmin huonokuuloisuuteen liittyvistä asioita sosiaalisessa mediassa niin, että tiedottaminen olisi muutakin kuin vain Kuuloliiton eri tapahtumien mainostamista. Lauhan ja Tuomisen (2017, s.54) toteavat digitaalisen mediaa ja teknologiaa hyödynnettävän melko vähän toiminnallisessa nuorisotyössä. Heidän mukaansa yleisemmin nuorisotyöntekijät käyttävät verkkoa tiedottamiseen ja markkinointiin sekä yhteydenpitoon nuorten kanssa.

Heinonen (2015, 59) oli myös saanut Lauhan ja Tuomisen (2017) tutkimuksen kanssa samankaltaisia tuloksia. Heinosen tutkimuksessa on haasteltu järjestöjen nuorisotyöntekijöitä verkon käytöstä nuorisotyössä. Hänen tutkimuksensa tuloksien mukaan verkossa tehtävä nuorisotyö on pääasiassa välineellistä nuorisotyötä, jossa verkkoa hyödynnetään nuorten tavoittamiseen lähinnä sosiaalisessa mediassa ja järjestöjen toiminnasta tiedottamiseen. Tulosten mukaan verkon välineellinen käyttö on yleisempää kuin sen toiminnallinen hyödyntäminen. (Heinonen, 2015, s. 59.)

Haastatteluiden perusteella nuorilla on tarve saada oma äänensä esille. Nuoret haluavat olla Kuuloliiton toiminnassa vielä aktiivisempina osallistujina niin, että he voisivat myös itse olla mukana rohkaisemassa muita huonokuuloisia nuoria toimintaan mukaan. Haastatteluissa tuli esille nuorten tarve puhua ja jakaa kokemuksiaan omasta huonokuuloisuudestaan erityisesti muille huonokuuloisille nuorille. Toiveena oli myös, että muutkin ihmiset, joilla ei ole huonokuuloisuutta tavoittaisivat tiedon ja kokemukset, millaista on elää huonokuuloisena.

Haastatteluiden perusteella nuoret toivovat, ettei Kuuloliitto näkisi nuoria passiivisina osallistujina ja jäseninä, joita varten järjestetään toimintaa. Lauhan ja Tuomisen (2017, s. 55) tutkimusten tulosten mukaan digitaalisessa nuorisotyössä nuorten rooli ja osallisuus ilmeni osallistamisen kautta. Nuorille suunnattu toiminta oli tulosten mukaan lähtökohtaisesti nuorisotyöntekijöiden suunnittelemaa ja toteuttamaa. Tuloksista selviää myös, että digitaalisessa nuorisotyössä nuorten omaehtoinen ja heidän omista intresseistään tulevan toiminnan tukeminen on vähäistä.

Nuorisotyön yhtenä tehtävänä on tukea nuoren osallisuutta yhteiskunnassa kohti aktiivista ja itsenäistä aikuisuutta (Nieminen, 2010, s. 51; Kuikka, 2011, s. 37). Tämän tutkimuksen haastatteluiden perusteella nuoret haluavat olla enemmän Kuuloliiton toiminnassa mukana. Nuoret toivat esille, että haluavat olla osallisena tavalla, jolla he voivat itsekin toimia kokemuksen jakajina ja vertaistuen antajina. Vaikka nuoret kokivatkin, että

haluavat olla aktiivisina osallistujina toiminnassa mukana, pitivät he tärkeänä Kuuloliiton työtä sosiaalisessa mediassa.

Nuoret toivoivat haastattelun perusteella, että Kuuloliiton nuorisotyöntekijät olisivat entistä helpommin tavoitettavissa ja jakaisivat aktiivisesti tietoa huonokuuloisuudesta sekä Kuuloliiton toiminnasta sosiaalisen median eri kanavilla. Savolainen (2013, s. 50) on selvittänyt Espoon nuorisotiloja käyttävien nuorten mielipiteitä nuorisotyöntekijöiden toteuttamasta verkkonuurisotyöstä. Hänen tutkimuksensa tuloksissa nousee esille, että nuorille on tärkeää tutun nuorisotyöntekijän läsnäolo verkossa reaaliaikaisesti erityisesti silloin, kun nuorisotalot ovat kiinni. Lindmanin (2013, s. 37) mukaan nuorisotyöntekijän tavoitettavuus lisääntyy, kun nuorilla on tieto siitä, missä työntekijät ovat verkossa.

7.3 Huonokuuloisuus ja sosiaalinen media

Tutkimuksessa kartoitettiin, vaikuttaako huonokuuloisuus sosiaalisessa mediassa toimimiseen tai sosiaalisen median kanavien käyttöön. Huonokuuloisuuden näkymistä sosiaalista mediassa enemmän keskustelua nuorissa herätti heidän kokemuksensa huonokuuloisuudesta. Huonokuuloisuus herätti nuorten kesken keskustelua, vaikka se ei ollut alun perin haastatteluiden tarkoitus. Nuoret halusivat jakaa kokemuksiaan huonokuuloisuudesta ja hälventää huonokuuloisuuteen liittyviä ennakkoluuloja etenkin työelämässä ja heidän sosiaalisissa suhteissaan. Koska huonokuuloisuus asiana puhutti nuoria, siitä voisi tehdä johtopäätöksen, että nuorille on tärkeää saada tuoduksi esille omia kokemuksiaan huonokuuloisuudesta. Merkityksellisinä asioina, joihin huonokuuloisuus nuorten elämässä vaikuttaa olivat haastattelun perusteella työelämä ja sosiaaliset suhteet.

Haastatteluista tulee esille, että nuoret haluavat aktiivisesti levittää sanaa huonokuuloisuudesta sosiaalisessa mediassa, koska toivovat, että heidät nähtäisiin normaaleina ihmisinä. Hietanen ja Lavikainen (2010, s. 71) ovat myös tuoneet tutkimuksensa tuloksissa esille huonokuuloisten vastaajien halun tulla nähdyiksi normaaleina. Hietasen ja Lavikaisen (2010, s. 71) tutkimuksessa kuvaillaan haastateltavien puhuvan kuulovammasta näkymättömänä vammana. Myös tämän tutkimuksen haastatteluissa kuulovamman näkymättömyys synnytti keskustelua. Nuoret myös kertoivat, että ihmiset eivät aina ymmärrä työpaikoilla tai muissa sosiaalisissa vuorovaikutustilanteissa, kuinka huonokuuloinen ihminen tulisi kohdata. Hietasen ja Lavikaisen (2010, s. 73) tutkimuksessa haastatellut kertoivat myös samasta asiasta, mutta tutkimuksen konteksti oli työpaikkoihin liittyvä.

Tämän tutkimuksen haastattelussa nuoret toivovat, etteivät ihmiset ymmärtämättömyydessään loisi ennakkoluuloja huonokuuloisuuden ympärille tavalla, jolla he voivat vaikeuttaa huonokuuloisten asemaa esimerkiksi työhaussa. Hietasen ja Lavikaisen (2010, s. 91) tutkimuksen tuloksista tulee esille, että työikäiset huonokuuloiset voivat kohdata asenteellisia esteitä, jotka voivat vaikuttaa heidän asemaansa työmarkkinoilla kielteisesti.

Haastatteluissa osa nuorista toivoi, että Kuuloliitto voisi toimia aktiivisemmin huonokuuloisten ja työnantajien välillä huonokuuloisten nuorten puolestapuhujana levittämällä sosiaalisessa mediassa tietoutta, kuinka kohdata huonokuuloinen ihminen.

Nuoret kuvailivat haastatteluissa huonokuuloisuuden vuoksi kohtaavansa ennakkoluuloja kasvokkain tapahtuvissa vuorovaikutustilanteissa. Nuorilta oli kuitenkin yhteinen mielipide siitä, ettei huonokuuloisuus rajoita sosiaalisessa mediassa toimimista eikä vaikuta sosiaalisen median kanavien käyttöön. Jotkut nuoret kuitenkin kertoivat hyödyntävänsä eri sosiaalisten median ominaisuuksia kommunikoinnissaan huonokuuloisten kavereidensa kanssa.

Kokemukset huonokuuloisuudesta sosiaalisessa mediassa pohjautuvat nuorten subjektiivisiin kokemuksiin ja mieltymyksiin. Jauhiainen (2007, s. 66) toteaa, että ihminen itse voi loppupeleissä arvioida kuulovamman vaikutuksen omaan toimintakykyynsä, koska kuuntelutilanteet ovat yksilöllisiä. Nuorten mielipide siitä, ettei huonokuuloisuus vaikuta sosiaalisessa mediassa toimimista, johtunee varmaankin siitä, että nuoret eivät välttämättä tarvitse kuuloaan kommunikoidessaan sosiaalisessa mediassa. Oleellisempaa sosiaalisessa mediassa toimimisessa on heidän kykynsä vastaanottaa tietoa ja kyky olla vuorovaikutuksessa toisten kanssa. (Väätäinen, 2005, s. 13.)

Väätäisen (2005, s. 105) mukaan kuulovamman vaikutusta on vaikeaa arvioida sen näkymättömyyden vuoksi. Kuulovammaisuus alentaa toimintakykyä työelämässä, vähentää kuulovammaisen sosiaalisia kontakteja ja voi kaventaa huonokuuloisen toimintaympäristöä. Verkko mahdollistaa huonokuuloisille ympäristön, jossa heidän toiminnanvajauksensa ei haastatteluun osallistuneiden nuorten mielipiteen mukaisesti alenna heidän mahdollisuuttaan osallistua. Joensuu (2011, s. 20-21) mainitsee että verkon luonteen vuoksi fyysiset rajoitteet eivät ole osallistumisen esteenä vaan nuori voi itse vaikuttaa oman osallistumisensa tasoon. Haastatteluiden perusteella voisikin tehdä johtopäätöksen, että verkko on ympäristö, joka ei vaikuta huonokuuloisten nuorten mahdollisuuksiin osallistua sosiaaliin tilanteisiin kuulovamman tuottamasta toiminnanvajauksesta huolimatta (Lonka & Korpiaakko-Huuhka, 2000, s. 6).

Haastatteluissa tuli esille, että nuoret toimivat sosiaalisessa mediassa samoin kuin muutkin ikäisensä nuoret, keillä ei ole huonokuuloisuutta. Huonokuuloiset nuoret eivät tulosten mukaan halua esitellä huonokuuloisuuttaan sosiaalisessa mediassa, mutta haluavat kuitenkin jakaa ja nähdä sosiaalisessa mediassa jaettavan huonokuuloisuuteen liittyviä kokemuksia ja tietoa. Nuoret yhdistivät haastatteluissa Kuuloliiton vahvasti huonokuuloisuuden ympärille. Tästä voisi tehdä tulkinnan, että Kuuloliitolla on merkittävä rooli huonokuuloisten nuorten elämässä.

Kuuloliitto näyttäytyy haastatteluiden mukaan paikkana, jossa nuoret pääsevät kohtaamaan muita huonokuuloisia nuoria ja jakamaan omia kokemuksiaan. Nuorille Kuuloliitto ja sen sosiaalisen median sivustot vaikuttavat olevan väylä kompensoida huonokuuloisuuden tuomaa toiminnanvajasta tavalla, jolla he voivat kokea olevansa tasavertaisia ja samanarvoisia nuoria kuin kuka tahansa muukin toiminnanvajauksestaan huolimatta. Jonsuu (2011, s. 15) toteaa verkon luovan hyvät mahdollisuudet löytää ryhmiä, joissa on saman maailmankuvan ja arvomaailman omaavia ihmisiä. Hänen mukaansa tämä auttaa myös marginaaliryhmiin kuuluvia nuoria löytämään vertaistuellisia ryhmiä.

Nurmi ym. (2014, s. 152) kertovat, että nuoret vaikuttavat itse ulkopäin kohdistuvien tekijöiden lisäksi omaan kehitykseensä, jota nuori voi ohjata omilla valinnoillaan. Nuorten omat valinnat erilaisista kehitysympäristöistä ovat ratkaisevassa asemassa luomassa pohjaa heidän elämänsäkululle. Haastatteluiden perusteella voisi ajatella, että Kuuloliitto on nuorille yksi näistä kehitysympäristöistä, jonka ainakin osa nuorista on valinnut itselleen hyväksi paikaksi kasvaa ja kehittyä ihmisenä.

Merkittäviä suojaavia tekijöitä ihmisen elämässä ovat hyvät vuorovaikutustaidot sekä sosiaaliset suhteet, koska ne auttavat ihmistä selviytymään yhteiskunnan muutostilanteissa ja luovat resursseja syrjäytymistä vastaan (Lonka & Korpiaakko-Huuhka, 2000, s. 276). Kuuloliiton voi tulosten perusteella nähdä paikkana, jonka nuoret ovat valinneet omaksi kehitysympäristökseen. Sen kautta he voivat olla yhteydessä muihin huonokuuloisiin nuoriin: saada ja antaa vertaistukea, ylläpitää vanhoja ystävyssuhteita sekä luoda uusia. Tutkimusten tulosten perusteella voisikin tehdä johtopäätöksen, että Kuuloliitto ja sen toiminta ovat huonokuuloisille nuorille suojaava tekijä, joka tukee nuorten toimijuutta.

7.4 Vertaistuki ja Kuuloliiton yhteistyö

Haastatteluissa nuoret nostivat vertaistuen merkityksen esille omasta näkökulmastaan sekä halun jakaa vertaistukea myös itse. Terveiden- ja hyvinvoinnin laitos (2018) määrittelee vertaistuen olevan samanlaisten kokemusten tai elämäntilanteiden omaavien ihmisten halua jakaa kokemuksia ja tietoa toisistaan. Se voi olla omaehtoista, järjestöjen ja yhteisöjen organisoimaa, kolmannen sektorin ja ammattilaistahon yhdessä tai ammattilaistahon järjestämää toimintaa (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, 2018).

Haastatteluiden tuloksista tulee esille, että huonokuuloiset nuoret pitävät vertaistukea tärkeänä. Hietasen ja Lavikaisen (2010, s. 81) tutkimuksessa on myös tuotu esille huonokuuloisten pitävän vertaistukea tärkeänä. Hietasen ja Lavikaisen (2010) tutkimuksessa oli myös selvitetty, missä elämän tilanteissa vertaistukea huonokuuloiset ovat tarvinneet eniten. Tässä tutkimuksessa se ei ole oleellinen tekijä. Oleellisempaa on tämän tutkimuksen kannalta se, että nuoret odottavat Kuuloliiton olevan vertaistuen antaja.

Finnilä (2017, s. 53) on myös saanut tutkimuksessaan vastaavanlaisen tuloksen vertaistuen merkityksestä haastattellessaan huonokuuloisia nuoria aikuisia. Hänen tuloksiensa mukaan haastatellut pitivät vertaistukea tärkeänä. Hänen tutkimuksensa tuloksissa kerrotaan myös erityisesti Kuuloliiton vertaistukitoiminnan ja joka vuotisten leirien olevan nuorille tärkeitä asioita. (Finnilä, 2017, s. 42-43.) Myös tässä tutkimuksessa erityisesti Kuuloliiton tapahtumat ja leirit nousivat nuorten puheissa esille merkityksellisinä vertaistuen paikkoina. Tapahtumat ja leirit ovat nuorille paikka, jossa he pääsevät tapaamaan muita huonokuuloisia nuoria ja jakamaan kokemuksiaan. Hietanen ja Lavikainen (2010, s. 82) ovat saaneet samankaltaisia vastauksia haastateltaviltaan. Heidän mukaansa toisten huonokuuloisten tapaaminen ja heidän kokemusten kuuleminen oli useille haastateltaville tärkeää.

Nuoret kokivat vertaistuen merkityksen haastatteluiden perusteella niin tärkeäksi, että osa nuorista toivoi, että Kuuloliiton toiminta olisi sosiaalisessa mediassa näkyvämpää ja monipuolisempaa. Haastatteluissa nuoret pohtivatkin, että Kuuloliiton tulisi tehdä enemmän yhteistyötä eri tahojen kanssa, jotta vertaistuki voisi yltyä myös niiden nuorten saatavilla, jotka eivät ole toiminnassa mukana. Erityisesti osa nuorista nosti esille, että Kuuloliiton tulisi aktiivisemmin hyödyntää Kuuloliiton jäsenten ja leiriläisten halukkuutta olla aktiivisina osallistujina.

Haastatteluista tulee esille, että nuorilla on motivaatiota tehdä enemmän yhteistyötä Kuuloliiton kanssa rohkaistakseen ja tukeakseen muita huonokuuloisia nuoria, mutta kaipaavat Kuuloliiton tukea siihen. Finnilän (2017, s. 53) tutkimuksen mukaan Kuuloliiton toiminta ja leirit mahdollistavat nuorille vertaistuellista toimintaa ja samalla nuoret kokivat haastattelun tuloksien mukaan voivansa olla vaikuttamassa järjestötoiminnan kautta eli olla tukena muille ja antaa sekä saada itse vertaistukea.

Keskeisintä digitaalisessa nuorisotyössä on nuorten toimijuuden vahvistaminen teknologisoituvassa ja digitalisoituvassa maailmassa. Digitaalista nuorisotyötä tehdään nuorisotyön tavoitteiden mukaisesti, mutta toimintaympäristö on verkossa. (Cohlmeyer, 2017.) Heinonen (2015, s. 61) kirjoittaa, että nuorisotyön tehtävänä on lisätä toimijuutta ja osallisuutta. Hänen tutkimuksensa tulosten mukaan järjestöjen nuorisotyöntekijöillä on kiinnostusta ja erilaisia välineitä toteuttaa verkossa tehtävää nuorisotyötä toiminnallisempaan suuntaan. Heinonen tuo esille tuloksissaan, että perinteistä osallisuuteen kannustaa toimintaa on mahdollista toteuttaa eri tavoin verkossa ja siksi myös nuorten välinen vertaistuki ja ohjaus toteutuvat verkossa. (Heinonen, 2015, s. 61.)

8 POHDINTA

Tässä luvussa käsittelen, kuinka tutkimusongelma on ratkaistu tutkimuksen avulla. Tuon esille, minkälaisia tekijöitä tutkimuksen eri vaiheissa on ollut ja kuinka ne ovat voineet vaikuttaa tutkimuksen lopputulokseen. Lopuksi tuon esille kehittämisideoita tutkimukselle.

8.1 Tutkimusmenetelmät

Tutkimussuunnitelmaa tehdessäni pohdin aluksi tekeväni kvantitatiivisen tutkimuksen teettämällä verkossa kyselylomakkeen täytettäväksi huonokuuloisille nuorille. Tutkimuksen luonteen vuoksi päädyin kuitenkin tekemään kvalitatiivisen tutkimuksen teemahaastattelun menetelmällä. Päädyin laadullisen tutkimuksen tekoon, koska tutkittavasta ilmiöstä on ollut hankala löytää ajankohtaista aiemmin tutkittua tietoa. Tämän vuoksi koin tarpeelliseksi syventyä asiaan syvällisemmin.

Haastatteluihin osallistui yhteensä kuusi 13-29-vuotiaasta huonokuuloista nuorta. Ensimmäisessä ryhmähaastattelussa oli osallisena kolme nuorta. Toisessa haastattelussa oli myös osallisena kolme nuorta. Teemahaastattelun menetelmä ryhmähaastattelussa on tämän tutkimuksen kannalta harkittu menetelmä, koska tutkimuksen avulla oli tarkoituksena saada vangituksi tämän hetkinen nuorisokulttuuri liittyen sosiaalisen median käyttöön. Merkitykset muodostuvat vuorovaikutuksessa ja tarkoituksena oli päästä käsiksi niihin merkityksiin, joita huonokuuloiset nuoret liittävät tämän ilmiön ympärille.

Ryhmähaastatteluun voi kytkeytyä myös haittapuolia, jotka voivat vaikuttaa tutkimuksen luotettavuuteen. Välttämättä kaikki eivät saa ääntään ryhmässä kuuluviin tai uskalla tuoda mielipiteitään rehellisesti esille. Tutkimuksen suunnitteluvaiheessa menetelmiä valitessa puntaroin tätä asiaa. Tutkimuksessa ei kuitenkaan mennä kovin henkilökohtaisuuksiin, vaan tarkoituksena oli kuulla nuorten mielipiteitä vallitsevasta kulttuurista ja heidän omista henkilökohtaisista ajatuksistaan. Tutkimuksen tarkoituksena ei ollut kaivella yksityisiä salaisuuksia, joten ryhmähaastattelu sopi tähän kontekstiin. Koin haastattelutilanteissa, että tässä yhteydessä ryhmä itsessään motivoi jäseniään pohtimaan ilmiötä ja tuomaan esille omia mielipiteitään sekä mahdollisesti uusien kehitysideoiden syntymisen vuorovaikutuksessa.

8.2 Hermeneuttinen metodi tutkimusprosessissa

Tutkimuksessa oli tarkoituksena tavoittaa haastatteluiden kautta nuorten luomat merkitykset sosiaalisen median käytön ympärille. Tämän vuoksi tutkimuksen teoreettisissa lähtökohdissa on käsitelty hermeneuttista me-

todia. Laine (2018, s. 33) kertoo hermeneuttisen metodin kohdistuvan ihmisten väliseen kommunikoinnin maailmaan, joka pitää sisällään merkityksiä. Näitä merkityksiä voidaan tarkastella vain ymmärtämällä ja tulkitsemalla. Hermeneuttisen metodin tarkoituksena on tuoda ihmisten todelliset merkitykset esille, jotta tutkija osaa tunnistaa omat ennakkokäsityksensä ja lukutapansa haastateltavien ajatuksista. (Laine, 2018, s. 33.)

Hermeneuttista metodologiaa käytettäessä puhutaan hermeneuttisesta kehästä, jossa ajatusprosessin kautta pyritään luopumaan tutkijan itsensä luomista merkityksistä siihen pisteeseen, että aineistosta osataan tuoda esille haastateltavien ääni (Vilkkä, 2015, s. 179-180). Ennen haastatteluita pohdin omia ennakkokäsityksiäni, jotta osaisin tunnistaa ne ja saada aikaan tutkimukselle tuloksen, joka on riippumaton omista oletuksistani.

Tutkimuksen toteutus luvussa 4 toin esille ennakko-olettamuksiani tutkittavaan ilmiöön liittyen ennen haastatteluita. Alun ennakko-oletukset olin muodostanut kirjallisuuskatsauksen aikana ja keskusteluista Kuuloliiton työntekijöiden kanssa. Ennen haastatteluita ajattelin, että huonokuuloiset nuoret käyttävät sosiaalista mediaa samoin kuin nuoret, joilla ei ole huonokuuloisuutta. Olin perustellut olettamustani sillä, että sosiaalinen media on paljon muutakin kuin puhuttua kieltä. Sosiaalisessa mediassa kommunikoidaan puheen lisäksi kirjoittamalla, kuvilla ja videoilla. Tutkimuksen tuloksissa selviää myös, että huonokuuloiset nuoret ovat sitä mieltä, ettei heidän huonokuuloisuutensa rajoita sosiaalisessa mediassa toimimista. Sosiaalisen median kanavien käyttöön olin arvellut vaikuttavan jokaisen nuoren henkilökohtaiset mieltymykset. Tutkimuksen tuloksissa tulee esille, että tämän tutkimuksen pohjalta ei voida tehdä listausta suosituimmasta sosiaalisen median kanavasta, vaan nuoret kokivat, että Kuuloliitto voisi hyödyntää eri sosiaalisen median kanavien ominaisuuksia nuorisotyössään monipuolisemmin.

Hermeneuttinen metodi osana tutkimusta auttoi rikkomaan tutkimuksen aihepiiriä koskevia ennakkonäkemyksiä, koska se pakotti pysähtymään tutkimusprosessin eri vaiheissa pohtimaan tulkintojen uskottavuutta. Alun ennakko-olettamukseni ovat osittain yhtenevät tutkimuksen tulosten kanssa, mikä laittaa pohtimaan, olenko onnistunut tutkimusprosessin aikana luopumaan omista ennakko-olettamuksistani vai ovatko ne ohjanneet analyysin tekoa. Aineistoa analysoitaessa pysähdyin näissä kohdissa pohtimaan sitä, mitä nuoret haluavat kertoa. Tein aktiivisesti töitä sen suhteen, ettei tarkoituksena ollut tuoda esille omia mielipiteitäni tai käsityksiäni vaan tehtäväni oli tuoda nuorten ääni kuuluville. Yhdistin haastatteluiden aineiston tulokset aiempiin tutkimuksiin ja teorioihin. Tämä toi uskottavuutta sille, että olen muodostanut aineistosta tulkinnan, joka tuo esille nuorten näkemyksen aiheesta.

8.3 Tutkimuksen tulokset

Tutkimus tuotti vastaukset tutkimuskysymyksiin, jotka tutkimukselle asetettiin tutkimusongelman ratkaisemiseksi. Samalla haastatteluista nousi esille uusia teemoja, joita ei ollut sisällytetty tutkimussuunnitelmaan. Tutkimus on antanut Kuuloliitolle tietoa, missä ja millä tavalla Kuuloliiton tulisi nuorten mielestä hyödyntää sosiaalista mediaa nuorisotyönsä välineenä. Uskon, että tutkimuksella saavutettujen tuloksien kautta Kuuloliiton on hyvä kehittää etsivää verkkonuorisotyötänsä sosiaalisessa mediassa.

Tutkimuksen tulokset kertovat, että huonokuuloisten nuorten mielestä on vaikeaa määritellä yhtä ja oikeaa kanavaa toteuttaa nuorisotyötä. Nuoret olivat haastattelun tuloksien mukaan sitä mieltä, että tietyn kanavan käytön sijaan ratkaisevammassa asemassa on aktiivisuus eri sosiaalisen median kanavilla sekä kanavien eri ominaisuuksien monipuolinen hyödyntäminen. Nuoret toivot esille, että tämä olisi avain nuorten kiinnostuksen herättämiseen Kuuloliiton toimintaa kohtaan. Tällä tavalla Kuuloliitto voisi myös tavoittaa nuoria, jotka eivät vielä ole heidän toiminnassaan mukana.

Nuorten puheissa kuitenkin pyörivät sosiaalisen median tämän hetkiset käytetyimmät kanavat, joita ovat haastattelun tuloksien perusteella Instagram, Snapchat, WhatsApp, YouTube ja Facebook. Haastatteluiden tuloksista tulee esille, että eri sosiaalisen median kanavilla on nuorten puheiden mukaan erilaisia käyttötarkoituksia ja kirjoittamattomia sääntöjä, miten he toimivat tietyillä kanavilla ja kenen kanssa. Tarkemmin eri sosiaalisen median kanavien käyttötarkoituksista on kirjoitettu tutkimuksen lukuun 7 johtopäätökset.

Haastatteluissa kerättiin tietoa myös siitä, vaikuttaako huonokuuloisuus sosiaalisessa mediassa toimimiseen. Haastattelurunkoa rakentaessani ajattelin tämän olevan oleellista tietoa Kuuloliitolle heidän suunnitellessa etsivän nuorisotyön toteuttamista sosiaalisessa mediassa. Nuoret olivat yhtä mieltä siitä, ettei huonokuuloisuus rajoita sosiaalisessa mediassa toimimista. Haastatteluiden perusteella nuoret käyttävät sosiaalisessa mediassa samoja kanavia kaikkien kavereidensa kanssa eikä huonokuuloisten kavereiden kanssa ole tiettyjä kanavia, joilla kommunikoida. Vaikka tulosten mukaan huonokuuloisuus ei vaikuta sosiaalisen median kanavien käyttöön, osa nuorista kertoi hyödyntävänsä sosiaalisen median eri kanavien ominaisuuksia huonokuuloisten kavereidensa kanssa kommunikointiin.

Haastatteluista tulee myös esille, millä tavalla nuoret toivovat Kuuloliiton toteuttavan nuorisotyötään sosiaalisessa mediassa. Haastatteluissa nuoret pohtivat Kuuloliiton roolia sosiaalisessa mediassa sekä konkreettisia keinoja, millä tavoin Kuuloliitto voisi tavoittaa enemmän huonokuuloisia nuoria. Tällä hetkellä nuoret kokivat Kuuloliiton olevan sosiaalisessa mediassa tiedottaja ja vertaistuen antaja. Nuoret olivat pääosin tyytyväisiä Kuuloliiton toimintaan sosiaalisessa mediassa, mutta toivoivat kuitenkin, että Kuuloliitto ottaisi edellisten lisäksi roolit tukijana ja asianajajana.

Haastatteluiden aineistoa analysoimalla olen tuonut esille keskeisimmät kehityskohteet, joilta osin Kuuloliitto voisi nuorten mielestä kehittää toimintaansa sosiaalisessa mediassa. Kehitysehdotuksiksi nousivat aktiivisuuden lisääminen sosiaalisen median eri kanavilla sekä niiden monipuolinen hyödyntäminen, tiedottamisen kehittäminen eri sosiaalisen median kanavilla, nuorten huomioiminen aktiivisina osallistujina Kuuloliiton toiminnassa ja nuorisotyön tavoittamisen parantaminen sosiaalisen median kanavilla. Kehitysehdotukset on analysoitu konkreettisten ehdotusten pohjalta, joita nuoret toivat esille haastatteluissa. Tarkemmin kehitysehdotuksista on luettavissa luvussa 6 tulokset ja luvussa 7 johtopäätökset.

Uusina näkökulmia nuorten haastatteluista nousivat esille huonokuuloisuus, vertaistuki ja Kuuloliiton yhteistyö. Huonokuuloisuus puhutti nuoria kummassakin haastattelussa. Esille nousivat huonokuuloisuuteen kohdistuvat ennakkoluulot etenkin työelämään liittyen sekä heidän sosiaalisissa suhteissaan.

Vertaistuen merkitys oli jokaiselle haastatteluihin osallistuneelle nuorelle tärkeä asia. Haastatteluista tulee esille, että osa nuorista turvautuu vertaistuen osalta Kuuloliittoon ja sen kautta luomiinsa kaverisuhteisiin. Moni nuorista ei tiennyt muuta paikkaa, mistä voisi saada vertaistukea huonokuuloisuuteen. Vertaistuen kannalta tärkeiksi asioiksi nuoret nostivat esille Kuuloliiton tapahtumat, leirit ja huonokuuloiset kaverit.

Haastatteluissa nuoret nostivat myös esille Kuuloliiton yhteistyön muiden tahojen kanssa. Suurin osa nuorista koki, että yhteistyön tekeminen muiden järjestöjen ja koulujen kanssa voisi auttaa tiedon kulkeutumisesta tapahtumista mahdollisimman monelle nuorelle. Keskeisimmäksi asiaksi yhteistyön osalta nuoret nostivat esille halukkuutensa tehdä itse aktiivisemmin yhteistyötä Kuuloliiton kanssa. Haastatteluiden perusteella nuoret kokevat tärkeäksi, että saavat omien kokemusten myötä olla vaikuttamassa ja rohkaisemassa muita huonokuuloisia nuoria Kuuloliiton toimintaan mukaan. Suurin osa nuorista toivoi, että Kuuloliitto hyödyntäisi huonokuuloisten nuorten halukkuutta tehdä yhteistyötä unohtamatta nuorisotyöntekijöiden tärkeyttä sosiaalisessa mediassa.

Tutkimukset tulokset ovat muodostuneet haastatteluiden analysoinnin, omien tulkintojeni ja eri teorioiden vuorovaikutuksessa. Tuloksiin voi vaikuttaa oma osaamiseni tulkita aineistoa. Oman osaamiseni rajoissa olen pyrkinyt muodostamaan tulkinnan, jonka pohjalla on perehtyneisyyteni tässä tutkimuksessa käytettyihin teoreettisiin viitekehyksiin ja tutkimusmenetelmiin. Käytetyillä menetelmillä voi olla myös vaikutusta tuloksiin. Tässä tutkimuksessa päädyin käyttämään ryhmähaastattelua, jolla voi olla erilaisia vaikutuksia tuloksiin kuin esimerkiksi yksilöhaastattelua käytettäessä.

Vastaajien iällä tai sukupolvella saattaa myös olla merkitystä tuloksiin. Tässä tutkimuksessa ei ole kuitenkaan eroteltu näitä tekijöitä, koska tämän

tutkimuksen kontekstissa sillä ei ole ollut merkitystä. Muitakaan taustatekijöitä ei ole tutkimuksessa kartoitettu. Tämän vuoksi tutkimuksesta jää uupumaan tieto, voiko alueelliset erot vaikuttaa siihen, missä ja miten nuoret toivovat Kuuloliiton toimivan sosiaalisessa mediassa. En voi myöskään tietää, kuinka absoluuttisen rehellisiä nuoret ovat olleet haastattelutilanteissa. Tutkimus on tehty siitä näkökulmasta, että nuoret ovat osallistuneet vapaaehtoisina haastatteluun ja halunneet saada oman äänensä kuuluviin.

8.4 Tutkimuksen luotettavuuden ja eettisyyden arviointi

Tutkimusprosessin aikana olen noudattanut hyvän tieteellisen käytännön periaatetta puntaroimalla opinnäytetyön eri vaiheissa omia valintojani. Valintoja tehdessä ohjaavina tekijöinä ovat olleet rehellisyys, huolellisuus, vastuullisuus ja toisten kunnioittaminen. Laadullisen tutkimuksen luonteen vuoksi vain tutkija itse voi loppupeleissä määritellä tutkimuksen eettisyyden ja luotettavuuden. Tämän vuoksi laadullisen tutkimuksen tekijällä on paljon valtaa vaikuttaa tutkimuksen lopputulokseen. (Eskola & Suoranta, 2003, s. 210; Vilkkä, 2015, s. 196.) Vallan mukana tulee myös vastuu ja minun näkökulmastani vastuullisuus on ollut tätä tutkimusta tehdessä ohjaavampi tekijä.

Tutkimuksen eettisyyden puolesta kertovat myös, että tutkimusta tehdessä tarvittavat sopimukset ja luvat ovat olleet tehtyinä ennen kuin tutkimusprosessin eri vaiheissa on edetty seuraaviin vaiheisiin. Tutkimuksen haastateltaviin kuului myös alaikäisiä nuoria, joten heidän vanhemmiltaan on pyydetty ennen nuorten osallistumista haastatteluihin suostumukset kirjallisesti.

Voisi kuvitella, että eettisesti kestävä tutkimus olisi helppo tehdä. Tämän tutkimuksen aikana en ole tehnyt vilppiä tai anastanut toisten tutkimustuloksia. Tutkimusprosessin aikana huomasin kuitenkin, että tutkimuksen aikana tehdyt valinnat vaativat perusteellista tarkkaavaisuutta ja huolellisuutta, kun tarkoituksena on tehdä eettinen ja luotettava tutkimus. Aineiston analyysin aikana johtopäätöksiä tehdessä, sain monesti pysähtyä miettimään, onko tekemäni tulkinta oikea suhteessa nuorten esille tuomiin asioihin. Puhtaalla omalla tunnolla voin sanoa tämän työn kestävän eettisen tarkastelun.

Tutkimuksen eettisyyden pohdinta on tutkimusprosessin aikana kytkeytynyt tutkimuksen luotettavuuden arviointiin. Tutkimuksen luotettavuuden toteutumisesta on huomioitu koko tutkimusprosessin ajan erityisesti eri valintatilanteissa samoin kuin eettisyyttäkin. Tutkimusta tehdessä en olekaan erotellut eettisyyden ja luotettavuuden arviointia prosessin aikana, vaan ne ovat näyttäytyneet minulle käsikädessä kulkevinä työtä ohjaavina arvoina. Vaikka luotettavuuden arvioinnin suhteen tässä tutkimuksessa on määritelty konkreettisemmat arviointimittarit, niin mielestäni tutkimuk-

sen tekotavasta voi myös arvioida työn eettisyyttä. Konkreettisesti eettisyys näkyy tässä työssä toisten tutkijoiden töiden kunnioittamisella niin, että lähdeviitteiden merkintöihin on paneuduttu huolella.

Kanasen (2017, s. 176) mukaan luotettavuuden arvioinnissa keskeisintä on tutkimusongelman määrittely oikein, oikein valitut tutkimusmenetelmät ja tutkimusprosessin toteuttaminen tieteen sääntöjen mukaisesti. Tutkimusongelma tutkimukselle muodostui opinnäytetyön tilaajan ongelmasta tavoittaa huonokuuloisia nuoria sosiaalisessa mediassa. Tutkimuksen tutkimusongelma on muodostunut työn tilaajan kautta ja sitä kautta olen itse luonut tutkimukselle tavoitteen ja tutkimuskysymykset, joiden avulla on saatu vastauksia tutkimuksen ongelman ratkaisemiseksi Kuuloliitolle.

Ensimmäistä tutkimusta tehdessä on vaikeaa arvioida, olisinko voinut tehdä tämän tutkimuksen toisenlaisilla tutkimusmenetelmillä paremmin. Pohdin tutkimusmenetelmiäni valitessa niiden tarkoituksenmukaisuutta eri lähteisiin nojaten. Lähteisiin perehtyessäni tulin päätökseen, että laadullista tutkimusta tehdessä teemahaastattelun menetelmä ryhmähaastattelussa on tämän tutkimuksen kannalta oivallinen valinta, koska tutkimuksessa on haluttu tuoda esiin tietyn ryhmän luomia merkityksiä tutkittavaan ilmiöön liittyen. Analyysimenetelmä valikoitui kirjallisuuden esimerkkien perusteella ja koska teemoittelu tuntui minulle ymmärrettävältä ja luontevalta tavalta analysoida aineisto.

Arvioin luotettavuuden toteutumista tutkimusprosessin aikana kokonaisvaltaisemmin Kanasen (2017) esittämien luotettavuuskriteereiden mukaisesti. Laadullisen tutkimuksen luotettavuuskriteereinä Kananen (2017, s. 176) on esittänyt käytettäväksi informantin vahvistusta, vahvistettavuutta, dokumentaatiota, tulkinnan ristiriidattomuutta, saturaatiota ja aikaisempia tutkimuksia aiheesta.

Tutkimuksen tekovaiheessa tutkimuksen luotettavuutta pyrin vahvistamaan informantin vahvistuksen kautta. Tässä tutkimuksessa se näyttäytyi konkreettisella tasolla siten, että jokaiselle haastatteluun osallistuvalla lähetin heidän henkilökohtaiseen sähköpostiin alustavan tulkinnan haastattelusta, jossa he olivat osallisena. Haastatteluun osallistuneita oli yhteensä kuusi huonokuuloista nuorta. Ensimmäisestä haastattelusta kaikki kolme osallistuvaa vahvistivat tulkinnan haastattelusta olevan totuudenmukainen. Toiseen haastatteluun osallistui myös kolme huonokuuloista nuorta, joista yhdeltäkään ei tullut vahvistusta tulkinnan totuudenmukaisuudesta.

Tämän perusteella on vaikeaa arvioida, toteutuuko informantin vahvistuksen kriteeri täysin tämän tutkimuksen osalta. Haastattelukierroksilla ensimmäisellä ja toisella kerralla tuli esille samankaltaisia teemoja, joista voisi tehdä johtopäätöksen, että tutkimuksen aineiston tulkinta on myös toisen haastattelukierroksen perusteella luotettavaa. Toiselle haastattelukerralla syntyneet uudet näkökulmat ja niistä tehtyjen tulkintojen luotettavuus jää tämän tutkimuksen osalta vahvistamatta.

Tutkimusprosessin aikana dokumentointiin on perehdytty huolellisesti. Tutkimuksen ohella olen pitänyt päiväkirjaa tutkimusprosessin eri vaiheista nousevista merkittävistä tekijöistä. Dokumentoinnin huolellisuutta tukee myös tutkimuksen teoreettiseen viitekehykseen paneutuminen ja tutkimusmenetelmien käytön perustelut tämän tutkimuksen kannalta. Tutkimuksen aikana kerätyt aineistot ja sopimukset on säilytetty luottamuksellisesti, jotta haastatteluun osallistuvia ei voi tunnistaa sekä sen vuoksi, että tutkimusaineiston aitous on mahdollista todistaa.

Tulkinnan ristiriidattomuuden kautta olen voinut myös lisätä tutkimuksen luotettavuutta. Loppupeleissä minun on vaikea arvioida, tuleeko tulkinnan ristiriidattomuuden luotettavuuskriteeri täysin toteutumaan tämän tutkimuksen osalta. Olisin voinut ennen tutkimuksen lopullista päätökseen panna luetuttaa tutkimukseni ulkopuolisella lukijalla ja hakea vahvistusta siihen, pääseekö hän aineiston pohjalta samankaltaisiin tulkintoihin kuin, minä olen itse tutkimuksen aikana päättänyt.

Tässä tutkimuksessa olen pyrkinyt vahvistamaan tulkintojen luotettavuutta perehtymällä tutkimusmenetelmien oikeaoppiseen käyttöön. Olen myös pyrkinyt löytämään aineistosta nuorten äänen tavalla, jossa suljen omat ennako-olettamuksetni sivuun tutkittavan ilmiön osalta. Olen myös hakenut tulkinnoilleni uskottavuutta muista aiemmista tutkimuksista ja teorioista, joilla olen voinut todistaa tulkintojeni syntyneen teorian ja tutkimuksen tulosten synteessä.

Saturaatio eli kylläntyminen tutkimuksen luotettavuuden kriteerinä on huomioitu tutkimusprosessin aikana haastatteluiden suunnittelussa ja toteuttamisessa. Alun perin tutkimuksen tarkoituksena oli jatkaa ryhmähaastatteluita niin kauan, että saturaatiota voitaisiin käyttää tutkimuksen yhtenä luotettavuuden kriteerinä. Haastateltavien kadon vuoksi aineiston hankinta onnistui vain kahden haastattelukierroksen ajan. Kylläntymistä käytettäessä tutkimuksen luotettavuuden kriteerinä aineiston hankintaa on tarkoituksena jatkaa niin kauan, kunnes haastattelut eivät tuota enää uusia tuloksia (Kananen, 2017, s. 179). Toisen haastattelukierroksen aikana teemat alkoivat osittain toistaa itseään, mutta haastattelussa tuli vielä esille myös uusia näkökulmia tutkittavaan ilmiöön liittyen. Tämän vuoksi mielestäni tutkimuksen luotettavuutta ei voida täysin vahvistaa kylläntymisen kautta.

Kirjallisuuskatsauksen aikana muodostin käsityksen tutkimukseen liittyen aiempien tutkimustulosten kautta. Pyrin perehtymään tutkimuksiin monipuolisesti, jotta voisin peilata aiempien tutkimuksen tuloksia omaan tutkimukseeni tuloksiin. Aineiston tuloksia ja johtopäätöksiä kirjatessani huomasin, että tähän tutkimukseen liittyneet aiemmat tutkimukset vain sivusivat tutkimukseni tuloksia. Jälkeenpäin pohdin, lähdinkö liikkeelle tutkimuksien osalta väärään suuntaan vai tapahtuiko aineiston hankinta vaiheessa käännekohta, jossa nuorten haastattelut alkoivatkin tuottaa uudenlaista näkö-

kulmaa lähestyä tutkittavaa ilmiötä. Tutkimuksen johtopäätöksiin olen hakenut tukea olemassa olevien teorioiden ja aiempien tutkimusten kautta. Tällä tavalla olen pystynyt hakemaan vahvistusta omiin tulkintoihini ja sillä tavoin vahvistaa tulkintojeni luotettavuutta.

8.5 Lähdekritiikki

Tutkimuksen luotettavuuden kannalta mielestäni on oleellista tarkastella edellisten lisäksi lähdekriittisyyden täyttymistä tämän tutkimuksen aikana. Alasuutarin (2011, 95) mukaan tutkimuksen aineiston lähteiden totuudenmukaisuutta voidaan tarkastella laadullisen tutkimuksen aineiston pohjalta indikaattoreina ja todistuksina. Alasuutari (2011, s. 95) määrittelee indikaattorin tarkoittavan tietoa, jota käytetään epäsuorana totuutena kysymyksestä, johon pyritään löytämään vastausta. Luotettavuutta tarkasteltaessa todistusnäkökulmasta Alasuutari (2011, s. 96) toteaa lähdeä arvioitavan todistajanlausuntona tutkittavasta asiasta. Tästä näkökulmasta tarkasteltuna haastattelua voidaan pitää enemmän tai vähemmän rehellisenä, objektiivisena sekä tarkkana kuvauksena tutkittavasta ilmiöstä.

Viime kädessä haastatteluun osallistuvat itse tietävät, ovatko antaneet haastattelun aikana rehellisiä vastauksia. Tutkijana minun on hankalaa arvioida, ovatko haastateltavat valehdelleet tai pimittäneet vastauksia. Tutkimuksen aineistoa analysoitaessa olen kuitenkin lähtenyt siitä näkökulmasta, että haastatteluun osallistuvien vastaukset ovat perustuneet heidän totuudenperäisiin ajatuksiinsa. Samoin kuin Alasuutari (2011, s. 96) kuvailee aineiston lähteiden tarkastelun totuudenmukaisuutta todistajanäkökulmasta. Ajattelen, että tutkimukseen osallistuneet nuoret ovat olleet rehellisiä vastauksissaan, koska he ovat itse vapaaehtoisina halunneet osallistua haastatteluun ja saada äänensä kuuluviin.

Mäkisen (2006, s. 128) mukaan lähteen aitous on keskeisin osa lähdekritiikkiä. Mäkinen (2006) luettelee, että lähteen aitous tarkoittaa muun muassa, että lähde ei ole väärennös ja lähde on riippumaton. Riippumattomuudella hän tarkoittaa sitä, että lähteen tiedonantaja ei ole vaikutussuhteessa muihin. Riippumattomuuteen liittyy myös eron tekeminen primaari- ja sekundaarilähteiden välillä. Tutkimusta tehdessä on suositeltavampaa käyttää primaari- eli alkuperäisiä lähteitä. (Mäkinen, 2006, s. 128).

Asianmukainen viittaaminen toisten tutkijoiden lähteisiin on myös osa lähdekritiikkiä. Asianmukaisesti viitatut lähdemerkinnät viestittävät tutkimuksen tieteellisyydestä ja laadusta sekä kertovat tutkijan perehtyneisyydestä tutkimuskenttäänsä. Muita lähteiden tasoon vaikuttavia tekijöitä ovat käytettyjen teorioiden ja aiempien tutkimusten taso ja lähteiden ajankohtaisuus. (Mäkinen, 2006, s. 130.)

Tätä tutkimusta tehdessäni olen perehtynyt monipuolisesti eri tahojen ja tutkijoiden julkaisuihin. Näiden lähteiden joukosta olen valinnut ne lähteet, jotka olen kokenut olevan keskeisiä tämän tutkimuksen kannalta.

Tutkimuksen lähteissä olen pyrkinyt menemään alkuperäisten lähteiden äärelle, jotta tutkimuksen teoreettista pohjaa voidaan pitää harkittuna ja luotettavana. Opinnäyteprosessin aikana olen saanut koulun puolelta opastusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä, akateemisesta kirjoittamisesta ja oikea oppisesta lähteisiin viittaamisesta. Olen pyrkinyt käyttämään tätä tietoa opinnäytetyötä tehdessäni. Lähteitä käyttäessäni olen pohtinut lähteiden ajankohtaisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta suhteessani omaan tutkimukseeni.

8.6 Kehitysehdotukset

Tämän tutkimuksen kautta olen tuonut esille huonokuuloisten nuorten näkemyksiä Kuuloliitolle, siitä kuinka heidän tulisi huonokuuloisten nuorten mielestä hyödyntää sosiaalista mediaa nuorisotyössään. Alasuutarin (2011, s. 231) mukaan laadullisia tutkimuksia voidaan pitää hyödyllisinä esitutkimuksen teossa, mutta laadulliset tutkimukset antavat huonosti yleistettävää tietoa. Laadullisen tutkimuksen vahvuutena on sen luonne saada esille syvällistä tietoa, mutta se ei riitä yleistysten tekoon. (Alasuutari, 2011, s. 231.) Tarkoitukseni ei ole ollut etsiä tuloksista ainoaa totuutta kuvaamaan, kuinka Kuuloliiton tulisi toimia sosiaalisessa mediassa. Enemmänkin tutkimuksen tulokset luovat Kuuloliiton työskentelylle ymmärryksen, josta lähtee eteenpäin kohti tavoitteellisempaa etsivää verkko-nuorisotyötä.

Tämän tutkimuksen osalta haastatteluita olisi voinut mielestäni vielä jatkaa. Haastatteluihin osallistuneiden nuorten määrä ei ollut suuri, eikä haastatteluiden aikana saavutettu tutkimukselle asetettua kylläntymisen tavoitetta haastatteluun osallistuneiden kadon vuoksi. Jos tutkimuksesta haluaisi tuottaa tietoa yleistettävämmässä muodossa, voisi tämän tutkimuksen pohjalta muodostaa esimerkiksi verkkoon jaettavan kyselylomakkeen, jonka avulla tuloksia voisi analysoida tilastollisin menetelmin. Alasuutarin (2011, s. 231) mukaan laadullisen tutkimuksen menetelmillä voidaan muodostaa hypoteeseja, joita voidaan todentaa tilastollisilla menetelmillä. Sillä tavalla voidaan saada yleistettäviä tuloksia. Ehdottaisinkin tutkimuksen kehitysideaksi verkkoon valtakunnallisesti jaettavan kyselylomakkeen, jonka pohjalta Kuuloliitto voisi saada laajemman otannan vastauksia. Samalla Kuuloliitto voisi kerätä alueellista tietoa siitä, missä ja millä tavalla kunkin alueen huonokuuloiset nuoret on mahdollista tavoittaa parhaiten sosiaalisessa mediassa.

Jos tutkimuksen osalta ei kaivata laajamittaista valtakunnallista yleistettävyyttä, voi tämän esitutkimuksen pohjalta myöhemmin esimerkiksi Kuuloliiton Strategiakauden 2018-2020 päättyessä toteuttaa palautetutkimuksen. Palautetutkimuksella voisi kerätä tietoa, onko Kuuloliitto onnistunut tavoitteellisemmassa etsivässä verkkonuorisotyössä. Palautetutkimusten myötä Kuuloliiton on mahdollista arvioida taas sen hetkistä verkkonuorisotyönsä tilannetta ja kehittää sitä eteenpäin. Kuten tässä tutkimuksessa

on tullut ilmi, nuorilla on taipumusta olla liikkuvia sosiaalisen median maailmassa. Vaikka tällä hetkellä tutkimuksen tulokset kuvaavat tämän hetkistä nuorisokulttuuria sosiaalisessa mediassa, todennäköisesti tilanne voi olla hyvinkin toinen parin vuoden kuluttua uusien sovellusten ja yhteisöpalvelimien tulojen myötä.

Lopuksi haluan vielä nostaa esille nuorten äänen heidän halukkuudestaan toimia sosiaalisessa mediassa tiedon välittäjinä ja vertaistuen antajina yhteistyössä Kuuloliiton kanssa. Osa nuorista tekee jo nyt vaikuttamistyötä tietoisuuden lisäämiseksi huonokuuloisuudesta sekä toisten huonokuuloisten nuorten tukemisen puolesta. Nuoret kaipaavat haastatteluiden perusteella tukea Kuuloliitolta, kuinka he voisivat toimia sosiaalisessa mediassa vertaistuen- ja tiedonantajina.

Ehdottaisinkin, että nuoria kuultaisiin vertaisuuteen perustuvalla vapaaehtoisella koulutuksella, jossa annettaisiin nuorille työkaluja ja tietoa, kuinka he voivat tehdä vaikuttamistyötä huonokuuloisuuden puolesta sosiaalisessa mediassa ja tällä tavoin rohkaista ja tukea muita huonokuuloisia nuoria. Mielestäni olisi mielenkiintoista tutkia, millaisia vaikutuksia on nuorten toimijuuteen sillä, että he voisivat toimia kokemusasiantuntijoina sosiaalisessa mediassa. Aiheen tiimoilta voisi myös tutkia, millaisia vaikutuksia nuorten kokemusasiantuntijuudella sosiaalisessa mediassa on toisiin huonokuuloisiin nuoriin.

Digitaalinen nuorisotyö tuo nuorisotyölle haasteita ja mahdollisuuksia. Se vaatii nuorisotyöntekijöiltä mukautumiskykyä ja kykyä uuden oppimiseen. Ilman näitä kykyjä työntekijät eivät välttämättä pysy ajan hermoilla nuorisotyönkentällä, eivätkä tavoita nuoria sieltä, missä he ovat. Digisaatio on tätä päivää ja se on tutkimuksen tuloksien perusteella osa nuorten jokapäiväistä elämää. Sosiaalialan työn on kehityttävä, jotta sosiaalialalla ja tässä yhteydessä nuorisotyönkentällä voidaan pysyä ajan hermoilla. Tärkeää on luopua omista ennako-olettamuksista ja astua ulos omalta mukavuusalueelta, jotta on mahdollista tavoittaa avun tai tuen tarpeessa olevat nuoret verkossa. Parhaimmillaan verkon kautta voidaan saavuttaa ja aktivoida nuoria uusien keinoin osallistumaan yhteiskunnan toimintoihin. Verkkotyössä oleellista onkin ”mennä sinne, missä nuoretkin ovat” (Fedotoff & Pietilä, 2011, s. 62).

LÄHTEET

Aaltola, J. (2018). *Filosofia, tiede, ymmärtäminen*. Teoksessa R, Valli. (toim.) *Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2: Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin*. 5. uudistettu ja täydennetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus, s. 27.

Alastalo, J. (2016). *Pakko painaa pitkää somepäivää!*. Teoksessa H, Lauha. & S, Tuominen. (toim.) *Kohti digitaalista nuorisotyötä*. Helsinki: Verkeverkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, s. 103-104. Haettu 22.3.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/wp-content/uploads/2016/10/Kohti-digitaalista-nuorisotyota-1.pdf>

Alasuutari, P. (2011). *Laadullinen tutkimus 2.0*. 4. uudistettu painos. Tampere: Vastapaino.

Cohlmeyer, D. (2017). *Digital Youth Work: defining, understanding, and justifying its purpose*. Blogijulkaisu 22.03.2017. Haettu 26.3.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/blog/digital-youth-work-defining-understanding-and-justifying-its-purpose/?lang=en>

Ebrand Suomi Oy & Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut. (2016a). Nuoret ja ajankäyttö. *SoMe ja nuoret 2016: Kyselytutkimus nuorten sosiaalisen median käytöstä*. Haettu 17.4.2018 osoitteesta <https://www.ebrand.fi/somejanuoret2016/1-nuoret-ja-ajankaytto/>

Ebrand Suomi Oy & Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut. (2016b). Suosituimmat sosiaalisen median kanavat. *SoMe ja nuoret 2016: Kyselytutkimus nuorten sosiaalisen median käytöstä*. Haettu 17.4.2018 osoitteesta <https://www.ebrand.fi/somejanuoret2016/2-suosituimmat-sosiaalisen-median-palvelut/>

Hallituksen esitys. (2016). Hallituksen esitys eduskunnalle nuorisolaiksi. Haettu 24.10.2018 osoitteesta https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Documents/HE_111+2016.pdf

Eskola, J. & Suoranta, J. (2003). *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. 6. painos. Jyväskylä: Gummerus.

Eskola, J. (2018). *Laadullisen tutkimuksen juhannustaiat: Laadullisen tutkimuksen analyysi vaihe vaiheelta*. Teoksessa R, Valli. (toim.) *Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2: Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin*. 5. uudistettu ja täydennetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus, s. 213, 219.

Fedotoff, J. & Pietilä, M. (2011). *Nuorten tieto- ja neuvontatyö verkossa*. Teoksessa J, Merikivi, P, Tuominen. & L, Tuuttila. (toim.) *Sähköä ilmassa*:

Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, s. 62.

Finnilä, H-M. (2017). *Huonokuuloisen nuoren aikuisen osallisuus omaa elämänsä koskeviin päätöksiin.* Pro gradu – tutkielma. Sosiaalityö. Lapin yliopisto. Haettu 28.10. 2018 osoitteesta <http://lauda.ulapland.fi/handle/10024/62903>

Heinonen, S. (2015). *Toimijuuden tukeminen järjestöjen verkossa tehtävässä nuorisotyössä.* Pro gradu- tutkielma. Kasvatustiede. Tampereen yliopisto. Haettu 23.10.2018 osoitteesta <https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/97644/GRADU-1435658449.pdf?sequence=1>

Hietala, J. & Lavikainen, A. (2010). *Huonokuuloisena työelämässä: Työympäristön toimivuus ja yhdenvertainen osallistuminen.* Helsinki: Kuuloliitto ry. Haettu 17.10.2018 osoitteesta https://www.kuuloliitto.fi/wp-content/uploads/2017/03/ehyt_julkaisu.pdf

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. (2010). *Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö.* Helsinki: Gaudeamus.

Hoikka, T. & Sell, A. (2014). *Nuorisotyötä on tehtävä.* Teoksessa T, Hoikkala. & A, Sell. (toim.) *Nuorisotyötä on tehtävä: Menetelmien perustat, rahat ja mahdollisuudet.* 3. painos. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, s. 7.

Huhtajärvi, P. (2014). *Ammatillinen etsivä nuorisotyö.* Teoksessa T, Hoikkala. & A, Sell. (toim.) *Nuorisotyötä on tehtävä: Menetelmien perustat, rahat ja mahdollisuudet.* 3.painos. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, s. 446.

Huotari, J. (2015). *ETSIVÄ LÖYTÄÄ VAI LÖYTÄÄKÖ?: Etsivien nuorisotyöntekijöiden kokemukset Internetin ja sosiaalisen median käytöstä nuorten tavoittamisen keinona ja nuorisotakuun toteuttajan.* Pro gradu-tutkielma. Yhteiskuntapolitiikka. Jyväskylän yliopisto. Haettu 5.4.2018 osoitteesta <https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/46509/URN%3ANBN%3Afi%3Aju-201507142579.pdf?sequence=1>

Huttunen, T. & Merikivi, J. (2011). *Nuorten kohtaaminen verkossa.* Teoksessa J, Merikivi., P, Tuominen. & L, Tuuttila. (toim.) *Sähköä ilmassa: Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön.* Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, s. 45, 50-51.

Huttunen, T. (2014). *Mitä on verkkonuorisotyö?.* Blogijulkaisu 13.03.2014. Haettu 27.3.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/blog/mita-on-verkkonuorisoty/>

Hyry, S. (2013). *Loppuraportti: Internetin käyttö kunnallisessa nuorisotyössä*. Verke – verkkonuurisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Haettu 23.10.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/wp-content/uploads/2016/01/Internetin-kaytto-kunnallisessa-nuorisotyossa-loppuraportti.pdf>

Jauhiainen, T. (2007). *Huonokuuloisuus: opas huonokuuloisuudesta ja sen ongelmista*. Helsinki: WSOY.

Joensuu, M. (2011). *Nuoret verkossa toimijoina*. Teoksessa J, Merikivi., P, Tuominen. & L, Tuuttila. (toim.) *Sähköä ilmassa: Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, s. 14-15, 20-21.

Kaartinen-Koutaniemi, J. (2012). *Etsivässä työssä*. Helsinki: LK-kirjat/ Lasten Keskus.

Kananen, J. (2015). *Opinnäytetyön kirjoittajan opas: Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun*. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. (2017). *Laadullinen tutkimus pro graduna ja opinnäytetyönä*. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Karjalainen, H. (2015). *Nuoren tavoittaminen sosiaalisessa mediassa: Case: Nuortenelämä.fi*. Opinnäytetyö. Liiketalous. Oulun ammattikorkeakoulu. Haettu 17.4.2018 osoitteesta https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/94103/Karjalainen_Henna.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Kuikka, S. (2011). *Verkossa tehtävä työ – suojelua hyödyntämistä vai osallisuutta*. Teoksessa J, Merikivi., P, Tuominen. & L, Tuuttila. (toim.) *Sähköä ilmassa: Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, s. 36-37.

Kuuloliitto ry. (2017). *Kuuloliiton toiminnan ja talouden suuntaviivat vuosille 2018–2020*. Haettu 22.10.2018 osoitteesta <https://www.kuuloliitto.fi/wp-content/uploads/2018/04/Kuuloliiton-strategia-2018-2020.pdf>

Kuuloliitto ry. (n.d.a). *Tavoitteet*. Haettu 29.10.2018 osoitteesta <https://www.kuuloliitto.fi/kuuloliitto/tavoitteet/>

Kuuloliitto ry. (n.d.b). *Kuuloliitto kouluttaa, ohjaa ja vaikuttaa monipuolisesti*. Haettu 31.10.2018 osoitteesta <https://www.kuuloliitto.fi/palvelut/>

Kuuloliitto ry. (n.d.c). *Vertaisuus on jaettuja kokemuksia ja yhdessä tekemistä*. Haettu 31.10.2018 osoitteesta <https://www.kuuloliitto.fi/toiminta/vertaistuki-ja-vertaistoiminta/>

Kuuloliitto ry. (n.d.d.). *Toimintaa esteettömän ja saavutettavan yhteiskunnan puolesta*. Haettu 31.10.2018 osoitteesta <https://www.kuuloliitto.fi/toiminta/>

Kuuloliitto ry. (n.d.e). *Tutkimus*. Haettu 31.10.2018 osoitteesta <https://www.kuuloliitto.fi/toiminta/tutkimus/>

Laaksonen, S. (2016). *Digitaalisen työn arvoitus on resurssoinnin lähtökohta*. Teoksessa H, Lauha. & S, Tuominen. (toim.) *Kohti digitaalista nuorisotyötä*. Helsinki: Verke- verkkonuurisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, s. 94-95. Haettu 22.3.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/wp-content/uploads/2016/10/Kohti-digitaalista-nuorisotyota-1.pdf>

Laine, T. (2018). *Miten kokemusta voidaan tutkia fenomenologinen näkökulma*. Teoksessa R, Valli. (toim.) *Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2: Näkökulmia aloittelevalle tutkijalle tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja analyysimenetelmiin*. 5. uudistettu ja täydennetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus, s. 33, 37-38.

Lauha, H. & Tuominen, S. (2016). *Suuntaviivojen tausta*. Teoksessa H, Lauha. & S, Tuominen. (toim.) *Kohti digitaalista nuorisotyötä*. Helsinki: Verke- verkkonuurisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, s. 9. Haettu 22.3.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/wp-content/uploads/2016/10/Kohti-digitaalista-nuorisotyota-1.pdf>

Lauha, H. & Tuominen, S. (2017). *”Tulevaisuudessa digi uppoaa osaksi arkea” – Digitaalinen nuorisotyö kunnissa 2017*. Verke- verkkonuurisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus. Opetusministeriö. Haettu 30.10.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/wp-content/uploads/2017/09/Digitaalinen-nuorisotyö-kunnissa.pdf>

Lauha, H. (2014). *Sosiaalinen media nuorisotyössä. Haaste - Asiantuntevasti rikoksentorjunnasta ja kriminaalipolitiikasta 2/2014*. Päivitetty 6.6.2014. Haettu 27.3.2018 osoitteesta <http://www.haaste.om.fi/fi/index/lehtiarkisto/haaste22014/sosiaalinenmedianuorisotyossa.html>

Lauha, H. (2016). *Nuorisotyö osana yhteiskunnan digitalisoitumista*. Teoksessa H, Lauha. & S, Tuominen. (toim.) *Kohti digitaalista nuorisotyötä*. Helsinki: Verke- verkkonuurisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, s. 20-21. Haettu 24.10.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/wp-content/uploads/2016/10/Kohti-digitaalista-nuorisotyota-1.pdf>

Lauha, H. (2017). *Varför behövs digitalt ungdomsarbete*. Blogijulkaisu 26.9.2017. Haettu 24.10.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/blog/varfor-behovs-digitalt-ungdomsarbete/?lang=sv>

Lehtikangas, A. (n.d.). *Identiteetti, vuorovaikutus ja toimijuus verkossa - Kartoitus nuorten verkkokulttuuria käsittelevästä kotimaisesta tutkimuksesta*. Verke- verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Haettu 22.10.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/wp-content/uploads/2015/12/Verkkokulttuuri.pdf>

Lindman, M. (2013). *Verkkonuorisotyön viestinnän haasteet ja toimintaympäristöt kuntien nuorisotyöntekijöiden näkökulmasta*. Seminaari työ. Filosofinen tiedekunta. Vaasan yliopisto. Haettu 23.10.2018 osoitteesta https://docs.google.com/file/d/0BzBR_iOm-JWj1aDVOMnZoWlVlUjZhclVFdnRFTjVNblIKTVA4/edit

Linkosalo, H. (2015). *”Internet ei ole mörkö, vaan mahdollisuus” – Internetin käyttö kunnallisessa nuorisotyössä 2015*. Verke- verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Haettu 23.10.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/wp-content/uploads/2016/01/Kuntakyselyraportti-2015.pdf>

Lonka, E. & Launonen, K. (2010). *Kuulon kuntoutuksen käytännöt muutoksessa*. Helsinki: Gaudeamus.

Mäkinen, O. (2006). *Tutkimusetiikan ABC*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Merikivi, J. (2013). *Oppia ikä kaikki, rohkeutta verkkonuorisotyöntekijät*. Blogijulkaisu 12.08.2013. Haettu 22.10.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/blog/oppia-ika-kaikki-rohkeutta-verkkonuorisotyon-tekijat/>

Merikivi, J. Tuominen, P. & Tuuttila, L. (2011). *Lento nuorten maailmaan – ensimmäinen kuulutus*. Teoksessa J, Merikivi., P, Tuominen. & L, Tuuttila. (toim.) *Sähköä ilmassa: Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, s. 10.

Myllyniemi, S. (2014). *Vaikuttava osa: Nuorisobarometri 2013*. Haettu 27.3.2018 osoitteesta https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2014/02/Nuorisobarometri_2013_lowres1.pdf

Nieminen, J. (2010). *Puuttuva lenkki- nuorisokasvatus tieteen kentässä, kasvatuksen teoriassa ja nuorisotyön kehyksenä*. 2. painos. Teoksessa E, Nivala. & M, Saastamoinen. (toim.) *Nuorisokasvatuksen teoria – perusteita ja puheenvuoroja*. Helsinki: Nuorisotutkimusseura, s. 51-52.

Nivala, E. & Saastamoinen, M. (2010). *Nuorisokasvatuksen teorian kohde ja konteksti*. 2. painos. Teoksessa E, Nivala. & M, Saastamoinen. (toim.) *Nuorisokasvatuksen teoria – perusteita ja puheenvuoroja*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, s. 10.

Nuorisolaki 2016/1285. Haettu 30.3.2018 osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285#Lidp451237024>

Nurmi, J-E. Ahonen, T. Lyytinen, H. Lyytinen, P. Pulkkinen, L. & Ruoppila, I. (2014). *Ihmissen psykologinen kehitys*. 5. painos. Jyväskylä: PS-kustannus

Paananen, S. (2013). *Nuorisotyön johtava virkamies somessa – uhka vai mahdollisuus?* Blogijulkaisu 20.05.2013. Haettu 22.10.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/blog/nuorisotyön-johtava-virkamies-somessa-uhka-vai-mahdollisuus/>

Palfrey, J. & Gasser, U. (2008). *Born digital: Understanding the first generation of digital natives*. New York: Basic Books.

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. (2006). *KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto: 7.1 Analyysin äärellä*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarasto. Haettu 20.6.2018 osoitteesta http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_1.html

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. (2006). *KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto: Aineisto- ja teorialähtöisyys*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarasto. Haettu 4.10.2018 osoitteesta http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L2_3_2_3.html

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. (2006). *KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto: Pohdittavaa*. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarasto. Haettu 4.10.2018 osoitteesta http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/pohdittavaa.html#L7_3_4

Savolainen, S. (2013). *Verkkoa hyödyntävä nuorisotyö nuorten kokemana: Espoolaisten 15-vuotiaiden nuorisotilakävijöiden verkon käyttö ja tarve verkkoa hyödyntävälle nuorisotyölle*. Opinnäytetyö. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Haettu 23.10.2018 osoitteesta [https://www.verke.org/wp-content/uploads/2016/01/Sini-Savolainen-Verkkoa-hyodyntävä-nuorisotyö-nuorten-kokemana.pdf](https://www.verke.org/wp-content/uploads/2016/01/Sini-Savolainen-Verkkoa-hyodyntava-nuorisotyö-nuorten-kokemana.pdf)

Sinisalo, J. & Timonen, P. (2011). *Verkkoperustaisen nuorisotyön määrittelyä ja teoriaa*. Teoksessa J, Merikivi., P, Tuominen. & L, Tuuttila. (toim.) *Sähköä ilmassa: Näkökulmia verkkoperustaiseen nuorisotyöhön*. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto, s. 23.

Takala, M & Sume, H. (2016). *Kieli, kuulo ja oppiminen: Kuurojen ja huonokuuloisten lasten opetus*. 3. painos. Helsinki: Oy Finn Lectura Ab

Tapscott, D. (2009). *Syntynyt digiaikaan: Sosiaalisen median kasvatit*. Jyväskylä: WSOY.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. (2018). *Vertaistuki*. Vammaispalveluiden käsikirja. Haettu 28.10.2018 osoitteesta <https://thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja/itsenaisen-elaman-tuki/vertaistuki>

Tilastokeskus. (2017). *Matkapuhelin yhä suosituampi laite internetin käyttöön – käyttötarkoitukset monipuolistuvat*. Haettu 16.4.2018 osoitteesta https://www.stat.fi/til/sutivi/2017/13/sutivi_2017_13_2017-11-22_tie_001_fi.html

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Uudistettu laitos. Helsinki: Tammi.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. (2012). *Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa*. Haettu 18.10.2018 osoitteesta http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf

Väätäinen, S-M. (2005). *Kuulolla: opas kuulon kuntoutuksesta sosiaali- ja terveysalan ammattilaisille*. Helsinki: Edita.

Valtion nuorisoneuvosto. (2017). *Uusi nuorisolaki voimaan: tervetuloa valtion nuorisoneuvosto*. Haettu 30.3.2018 osoitteesta <https://tietoaanurista.fi/uusi-nuorisolaki-voimaan-tervetuloa-valtion-nuorisoneuvosto/>

Vammaisten ihmisoikeudet asumisessa. (n.b.). YK: N VAMMAISSOPIMUS. Haettu 18.4.2018 osoitteesta http://www.vike.fi/via/index.php?option=com_content&view=article&id=95&Itemid=10

Vehmas, S. (2005). *Vammaisuus: Johdatus historiaan, teoriaan ja etiikkaan*. 3. painos. Helsinki: Gaudeamus.

Verke- verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus. (2012). *Et-sivä nuorisotyö verkossa -raportti 2012*. Haettu 20.3.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/wp-content/uploads/2016/01/Marcus-Lundqvist-Etsiva%CC%88-nuorisotyö%CC%88-verkossa.pdf>

Verke- verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus. (2016). *Sosiaalinen media ja nuoret*. Päivitetty 08.04.2016. Haettu 17.4.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/material/sosiaalinen-media-ja-nuoret/>

Vilka, H. (2015). *Tutki ja kehitä*. 4. uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Westman, M. (2016). *Digitaalista nuorisotyötä mittaamassa*. Teoksessa H, Lauha. & S, Tuominen. (toim.) *Kohti digitaalista nuorisotyötä*. Helsinki: Verke- verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus, s. 67. Haettu 22.3.2018 osoitteesta <https://www.verke.org/wp-content/uploads/2016/10/Kohti-digitaalista-nuorisotyota-1.pdf>

World Health organization. (2018a). *Disabilities*. Viitattu 7.3.2018
<http://www.who.int/topics/disabilities/en/>

World Health Organization. (2018b). *Grades of hearing impairment*. Haettu 6.3.2018 osoitteesta http://www.who.int/pbd/deafness/hearing_impairment_grades/en/

World Health Organization. (2018c). *International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)*. Haettu 6.3.2018 osoitteesta <http://www.who.int/classifications/icf/en/>

Saatekirje huoltajille

Liite 1

28.06.2018

Hyvä huoltaja,

Opiskelen Hämeen ammattikorkeakoulussa sosiaalialan koulutusohjelmassa. Olen teke-
mässä tutkintoani koskevaa opinnäytetyötä Kuuloliitto ry:lle.

Opinnäytetyön aiheena on ”Kuuloliitto ry:n nuorisotyö sosiaalisessa mediassa”. Opin-
näytetyö koskettaa Kuuloliiton strategiakauden 2018-2020 kehittämisprojektia, jossa
kehitetään Kuuloliiton alueellista kerhotoimintaa ja etsivää nuorisotyötä verkossa. Opin-
näytetyön tavoitteena on tuottaa tietoa huonokuuloisten nuorten ajatuksista sosiaali-
sen median hyödyntämisestä Kuuloliiton nuorisotyön välineenä.

Opinnäytetyön aineisto kerätään haastattelemalla huonokuuloisia 13-29-vuotiaita nuo-
ria ryhmähaastatteluissa, jotka järjestetään kesän 2018 aikana. Haastattelussa saadut
tulokset julkaistaan opinnäytetyössäni ja niitä hyödynnetään Kuuloliiton etsivän verkko-
nuorisotyön kehittämisessä.

Haastattelut käsitellään luottamuksellisesti. Nuorene nimeä, ikää eikä sukupuolta tulla
julkaisemaan tulosten yhteydessä. Haastattelun nauhoitukset ja kirjallinen aineisto
haastattelua koskien säilytetään ja hävitetään hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti
haastateltavan yksityisyydensuojaa kunnioittaen.

Osallistuminen tutkimukseen on vapaaehtoista ja nuoren osallistuminen tutkimukseen
voidaan keskeyttää missä vaiheessa tahansa.

Kiittäen;
Cecilia Helander

Lisätietoja tutkimuksesta voi pyytää;
cecilia.el.helander@student.hamk.fi

Olen perehtynyt opinnäytetyön sisältöön ja tavoitteeseen. Ymmärrän, mikä on opinnäytetyön tarkoituksena. Annan suostumukseni nuoreni osallistua haastatteluun vapaaehtoisesti ja olen tietoinen, että tutkimukseen osallistuminen voidaan keskeyttää missä vaiheessa tahansa.

Annan suostumuksen käyttää haastattelun tuloksia Kuuloliiton toiminnan kehittämisessä ja opinnäytetyön julkaisussa niin, että tuloksista ei voi nuoren henkilöllisyyttä tunnistaa. Olen tietoinen, että tutkimusprosessi on luottamuksellinen.

Tutkittavan nimi

Tutkittavan huoltaja

Päiväys

Paikka

Huoltajan allekirjoitus

Päiväys

Paikka

Opinnäytetyöntekijän allekirjoitus

Teemahaastattelurungot

Liite 3

Teemahaastattelurunko 1

Haastattelija	Cecilia Helander
Ajankohta	26.5.2018
Haastateltavat	kolme 13-29-vuotiasta huonokuuloista nuorta

Teemat

1. Sosiaalinen media
2. Huonokuuloisuus sosiaalisessa mediassa
3. Kuuloliitto sosiaalisessa mediassa

Teemahaastattelurunko 2

Haastattelija	Cecilia Helander
Ajankohta	13.7.2018
Haastateltavat	kolme 13-29-vuotiasta huonokuuloista nuorta

1. Sosiaalinen media
2. Kuuloliiton sosiaalisen median kanavat
3. Kuuloliiton nuorisotyö sosiaalisessa mediassa
4. Huonokuuloisuus sosiaalisessa mediassa